

VERITAS
historická společnost pro aktualizaci odkazu
české reformace, o. s.

EDICE TOLERANČNÍCH PŘIHLÁŠEK

Přihlášky k evangelickým církvím
na základě povolení tolerančním patentem
v letech 1781–1782

země:

ČECHY

kraj:

8.

BEROUN

DRUHÉ, DOPLNĚNÉ A OPRAVENÉ VYDÁNÍ
TELČ 2008

Kontakt na vydavatele a distributora druhého vydání tohoto svazku:

VERITAS, historická společnost
Kontaktní adresa jednatele:
Sídliště 1436/17
289 22 Lysá nad Labem
CZECH REPUBLIC, E. U.
☎ (+420) 607 645 333
Email: veritas@evangnet.cz
Internet: <http://veritas.evangnet.cz>

Druhé, doplněné a opravené vydání:

© **VERITAS 2008**

Tištěná verze Edice tolerančních přihlášek: ISSN 1802-2995

On-line verze Edice tolerančních přihlášek na Internetu: ISSN 1802-3002

Mapa © VERITAS 2008

Mapové podklady © Etnologický ústav AV ČR, v.v.i. a © Adam Horálek

(Elektronická verze druhého vydání tohoto svazku edice je ke stažení na uvedené internetové adrese. Na stejném místě lze nalézt i objednávkový formulář tištěné verze.)

Vážený čtenáři,

Edice tolerančních přihlášek, jejíž další svazek se ti dostává do rukou, není edicí v přísném slova smyslu. Nejde zde o doslovný záznam původního písemného projevu se všemi jeho nesrovnalostmi, odchylkami a chybami. Záměrem této práce je zpřístupnění dosud v úplnosti nezpracovaných a nevydaných přihlášek evangelíků v Čechách a na Moravě po vydání tolerančního patentu roku 1781 včetně dostupné základní průvodní agendy. Úplné texty (respektive překlady z němčiny či latiny) jsou označovány písmenem „T“, regesta písmenem „R“.

Při přípravě edice jsme zjistili značné rozdíly mezi jednotlivými kraji tehdejšího správního rozdělení Čech a Moravy i mezi menšími správními celky – velkostatky, které po soudobém způsobu rozlišujeme na panství a statky. Proto postupujeme důsledně podle tehdejších krajů a snažíme se rekonstruovat specifickou vývoje na daném území.

Základním zdrojem edice Berounský kraj byly archivní materiály uložené v NA Praha, signatury Č. Gub. Publ. G1/1 a APA H 3/1 4297, a v SOA Praha, signatury Vs Konopiště, inv. č. 294, Bc 36, 39, 40, 46. Vzhledem k tomu, že jde o edici základních pramenů, bylo by neúměrné zatěžovat tuto řadu odkazy na literaturu. Je však dobré upozornit na možnost porovnávat uvedené údaje se vším, co se této problematiky týká, ve třech okruzích.

Jde jednak o vlastivědnou regionální literaturu v nejširším slova smyslu, o historická zpracování zejména evangelických autorů, doplněná někdy i doklady rané toleranční doby, a konečně přímo edice části tolerančních přihlášek, vesměs ovšem soustředěné pouze na určité území bez souvislosti s ostatními oblastmi.

Tato práce je výsledkem společného úsilí autorského kolektivu, který existoval s různými obměnami, které přináší život (nemoc, úmrtí – ale i příchod nových zájemců), od roku 1979. Tento kolektiv tvořili: †JUDr. Bednařík Karel, †ThDr. Burian Ilja, †Doubek Jaroslav, †Hájek Jiří, †Hájek Josef, †Hejda Jan, Mgr. Hejl Miroslav, †Chrástek Bohuš, PhDr. Janásová-Volková Kateřina, †Kalus Vladimír, Kovářiček Václav, Maděra Vratislav, ThDr. Melmuk Jiří, doc. PhDr. Melmuková-Šašecí Eva, ThDr. Melmuk Petr, Th.D., ThB. Novák Josef, †Novotná Miloslava, Rychetská Miloslava, †Rychetský Čestmír, PhDr. Ryšavá Lia, †Ryšavý Josef, †dipl. tech. Řičař Kristoslav, †Sedlák Vlastimil, Schupplerová Jiřina, †Šilar František, Ing. Šilar František, †Turková Zdena.

Z kolektivu 27 uvedených spolupracovníků většina už zemřela, řadě dalších zdravotní stav nedovoluje v práci pokračovat. V této situaci je povinností zbývajících předat výsledky dlouholetého úsilí dalším zájemcům o historii.

Celou práci v předlistopadovém období (prakticky do konce roku 1989) zaštiťovala účinně a s porozuměním Synodní rada ČCE, která hradila i značnou část materiálních nákladů spojených s touto činností a edici vydávala.

Potom vyšel v roce 1996 v podstatě stejným „samizdatovým“ způsobem ještě jeden svazek (tři české kraje a Města Pražská v prvním vydání). Jeho vydání umožnil zejména příspěvek farního sboru ČCE Praha Kliment. Další pokračování uvázlo na ekonomických problémech.

Od dílu Královéhradecký kraj, vydaného roku 2004, převzala péči o pokračování edice historická společnost VERITAS, konkrétně kromě doc. PhDr. Evy Melmukové a Miloslavy Rychetské dva členové jejího výboru ThDr. Petr Melmuk, Th.D., a Mgr. Miroslav Soukup. Účinnou spoluprací dále přispěli Václav Břichňáč, Ing. Jan Mašek, Ing. Dobromil Rychetský, Mgr. Alois Sassmann, Michal Soukup, Bc. Marta Soukupová, Eva Turková, DiS., a Žofie Vobrová. Přešlo se na digitální publikace, z nichž je samozřejmě možné pro zájemce, kteří si to přejí, opatřit tištěný text. V tomto období byla vydána druhá aktualizovaná vydání edice pro Táborský kraj a Města Pražská. Nově byla zpracována edice Mladoboleslavského kraje.

Od roku 2008 (nové, zcela aktualizované vydání Berounského kraje) se organizace práce mění v tom smyslu, že redakcí všech edic jsou pověřeni níže uvedení členové historické společnosti VERITAS, kteří budou za účasti dalších spolupracovníků pokračovat v započatém díle, téměř třicetiletém úsilí mnoha badatelů.

doc. PhDr. Eva Melmuková-Šašecí
ThDr. Petr Melmuk, Th.D.
Mgr. Miroslav Soukup
Žofie Vobrová

OBSAH A PŘEHLED

Úvodní informace.....	7
Celokrajská agenda	10
město Beroun	0
panství Karlštejn	12
statek Svinaře	0
statek Vysoký Újezd	0
statek Svatý Jan pod Skalou	0
panství Zbiroh	0
panství Točnick	30
panství Králův Dvůr	32
statek Tmaň	0
statek Suchomasty	0
statek Liteň	33
statek Řitka	0
statek Dobřichovice	0
statek Kosoř	0
statek Všenory a Černolice	0
panství Zbraslav	0
statek Trnová	0
statek Davle	0
statek Hradištko	0
panství Mníšek pod Brdy	0
statek Slapy	0
statek Čím	0
panství Všeradice	0
panství Osov	0
statek Drahovice	0
panství Lochovice	0
statek Praskolesy	0
panství Hořovice	0
panství Jince	0
statek Hluboš	0
statek Obořiště	0
statek Buková u Příbramě	0
město Příbram a Svatá Hora	0

panství	Milín	0
statek	Vysoká u Příbramě	0
statek	Kamenná	0
statek	Rtišovice	0
statek	Smolotely	0
statek	Zduchovice	0
panství	Dobříš	0
statek	Hřimězdice	0
statek	Žebrákov	0
statek	Čelina	0
statek	Slovanská Lhota	0
statek	Cholín	0
město	Nový Knín	0
statek	Starý Knín	0
statek	Sudovice	0
panství	Lešany	0
statek	Jablonná a Netluky	0
statek	Krchleby	#
panství	Konopiště (včetně statků Bedrč a Petroupim města Benešova)	34
panství	Tloskov	0
statek	Osečany	0
statek	Radíč	0
statek	Suchdol	0
statek	Nalžovice	0
statek	Kňovice	0
statek	Červený Hrádek	0
statek	Kosova Hora	0
statek	Vojkov	0
statek	Štětkovice	0
panství	Votice	0
panství	Vrchotovy Janovice a Olbramovice	#
panství	Smilkov	0
statek	Prčice	0
statek	Dobrohošť	0
statek	Bolechovice	0
statek	Měšetice	0
statek	Jetřichovice	0

statek Mitrovce	0
panství Vysoký Chlumeč	0
statek Veselíčko	0
statek Skrýšov	0
statek Třebnice	0
statek Klučenice	0
statek Zahrádka	0
panství Petrovice	0
statek Střeziměř a Milhostice	0
Statistiky	116
Rejstřík obcí	135
Rejstřík příjmení	136
Seznam úředních osob účastných při jednání	139
Seznam užívaných zkratk	140
Slovníček méně známých termínů a slovních spojení	140
Poznámky ke zpracování Berounského kraje	141

ÚVODNÍ INFORMACE

Historický vývoj v kraji do konce roku 1782

Berounský kraj byl natolik vzdálený od míst, kde byla informace o TP prohlášena nebo kam se hned na konci roku přece jen skrytou informační sítí dostala, že se s možností přihlášek „nekatolíků“ prakticky nepočítalo.

Tím větší bylo ovšem překvapení, když se poměrně záhy, již v postní době roku 1782, objevili první odvážní organizátoři téměř souběžných akcí na Konopištském a Karlštejském panství, nikoli však dále k západu. Ta část Polabí, odkud informátoři přicházeli, měla v té době již k dispozici druhou informaci a evangelíci na panství Konopiště i Karlštejn jsou tedy informováni i o tom, že se mají hlásit výslovně k HV. Prameny z panství Karlštejn a Konopiště jsou v určitých úsecích tak podrobné, že z nich můžeme bezprostředně sledovat vnitřní situaci a problematiku životních postojů i mezilidských vztahů v ucelenější nebo úplně „ztracené“ diaspoře.

Hned po průniku zprávy o TP začíná jednat skupina zkušených představitelů předtolerančního evangelického společenství na Karlštejsku. Jako první přichází krejčí Matěj Rybář z Dobříče, syn důsledné rodiny skrytých potomků české reformace. Přihlašuje pouze sebe a svou rodinu hned 23. února na vrchnostenské kanceláři. Zprávu předává vzápětí rychtáři Václavu Vlasákovi ze vsi Kuchaře, který je rovněž součástí ilegálního vedení. Vlasák na Rybářovu přihlášku reaguje tím, že hned druhý den, v neděli, přichází do Dobříče s připravenou akcí. Formálně jde v úřední záležitosti (doprava dřeva) za dobříčským rychtářem Hamplem, který je také tajným evangelíkem. Tam už jsou připraveni další bratři. Hovoří o svém úmyslu nepřímou, „v podobenství“, ale přítomní chápou, oč jde, a jsou ochotni také chystat „firpon“, tj. dát se na cestu naděje. Ještě za rozmluvy přichází z kostela také Hamplova manželka. Žertuje se ve smyslu „šibeničních vtipů“ i o možnosti, že TP není pravý a ti, kdo se přihlásí, budou znovu pronásledováni, případně posláni do vyhnanství, jak bylo všude v nedobré paměti. Hamplová v této souvislosti potvrdila, že půjde tedy do Banátu s ostatními. Potom byla hromadná přihláška sestavena a přítomní muži ji podepsali. Stylizoval ji Vlasák; Rybář přítomen nebyl, zřejmě vzhledem k tomu, že po první „zkusmě“ přihlášce nebylo vhodné, aby se na organizaci podílel.

Hromadná přihláška způsobila nejen překvapení, ale i prudký odpor, a to také v rodinách. Hamplové vyčinił její bratr, lidé začali své přihlášky stahovat a své podpisy odvolávat. Za této situace se konala komise, při níž měly být přijaty oficiálně slavnostní přihlášky. Na panství Karlštejn však ovzduší takovému záměru vůbec neodpovídalo. Předem zastrašené rodiny byly pozvány s úmyslem – z protokolů komise zcela zřejmým – nejen aby odvolaly, ale také se plně zavázaly k další poslušnosti. Odvolala (dokonce již před konáním komise, kam se už nedostavila) i Kateřina Rybářová, manželka prvního přihlášeného! Obavy, že farář nepokřtí její děti, jak ji lidé strašili, nebyly bezpředmětné. Nepokřtěný člověk přece tehdy jakoby neexistoval, se všemi důsledky! Nikdo si nedovedl představit, jaká bude praxe. Tím obdivuhodnější je odvaha sedmi statečných dospělých (čtyři muži a tři ženy), kteří vytrvali (děti na karlštejském panství počítány nebyly). Ti ostatní, se až na jednu výjimku ovšem také ke své víře vrátili – někdo do roka, někdo dříve.

Byla tu však ještě jedna zajímavá okolnost. Jednostranné a až otrocky stylizované protokoly slavnostních přihlášek (či lépe „odhlášek“) obsahovaly ve své stylizaci nedobry záměr: Václav Vlasák měl být usvědčen a potrestán pro nerespektování císařských nařízení, pokud jde o nedovolenou agitaci pro víru. Je dobrým svědectvím pro všechny zúčastněné, že jednostranné a zřetelně záměrné stylizace svých výpovědí při soudním řízení odmítli a postavili se za Vlasáka tak, že nebylo možné ho na základě tohoto obvinění potrestat.

Malá skupinka několika věrných rodin se sice přihlásila k HV, nejbliže však měla k tvořícímu se luterskému sboru v Praze. Ten také potřeboval z širokého okolí každého jednotlivce. Karlštejská oblast pak po dlouhá desetiletí byla do tohoto pražského sboru zahrnuta.

Do jisté míry podobně, ale v lecčems přece odlišně, se vyvíjela situace v oblasti příštího jediného tolerančního sboru v Berounském kraji na Benešovsku, tj. zejména na Konopištském panství. Tam sice měli již v lednu ve vrchnostenské kanceláři k dispozici text tolerančního patentu pro vlastní potřebu a orientaci; poddaným ovšem vyhlášen nebyl. Mezitím došla na Konopiště zpráva, a to dokonce už druhá, podrobná, takže nakonec k oficiálnímu vyhlášení došlo jako

v obdobných případech následně, v sobotu 23. února 1782. V čele organizace slavnostních přihlášek byli zejména panští ovčáci, ale v činnosti byli i další, jak dosvědčují zachované obžaloby. Vina postižených spočívala zpravidla v „přemlouvání“, které často znamenalo jen pouhou informaci souvěrců. Lidé se ovšem obávali a ne každý se odhodlal jít v prvním sledu. Obavy nebyly liché: budoucnost bohužel opakovaně, někdy až drasticky potvrdila, že šlo o skutečné existenční ohrožení.

Vlastní přihlášky probíhaly od 1. března 1782 na vrchnostenské kanceláři na Konopišti a byly inscenovány zpočátku podobně jako na panství Karlštejn. Několik zastrašených rodin se odhlašovalo, vlastně manželky odvolaly ihned přihlášku, což manželé před komisí potvrdili. První den byl tedy dokonalým vítězstvím komise, která proti předpisům měla dokonce dva duchovenské komisaře, což jí bylo dodatečně úředně vytknuto. Druhý den však se mezi dalšími „odhláškami“ objevili manželé Skrčených, vedoucí činitelé skrytého společenství. Ti ovšem vytrvali (například se Skrčenými komise jednala po celých pět hodin!) a tak v dalších dnech dostalo úřední řízení zcela jiný průběh. Vzhledem k tomu, že šlo spíše o zastrašovací manévry, než o pouhé přihlášky, zachovalo se v záznamech o nich mnoho cenných detailů. Hlásící se evangelíci na konopištském panství byli namnoze rázní a dosti sebevědomí. Někdy bylo jejich očekávání až příliš naivní: domnívali se například, že četba evangelických knih může přesvědčit i direktora (ředitele) panství o pravdě, kterou vyznávají. Takové očekávání bylo ovšem nereálné, řediteli šlo přece o jiné věci, než o poznání pravdy.

Z období slavnostních přihlášek se na konopištském panství ve vsi Kochánově zachoval také mimořádně podrobný výslech, týkající se rychtáře Václava Barka a jeho obvinění z přemlouvání k přihláškám a z hanobení panující církve. Z výpovědí svědků i výslechu samotného Barka můžeme poměrně uceleně rekonstruovat názory a postoje skrytého společenství české reformace.

V průběhu roku se i na Konopišti znovu přihlašovali ti, kteří zpočátku zaváhali nebo se dali přemluvit a zastrašit. Další evangelíci se přihlásili na statcích poddanského města Benešova, náležejícího ke konopištskému panství; jiní ojediněle i přímo na Konopišti a také na vzdálenějších panstvích či statcích.

Mezitím zde byli evangelíci v létě vyzváni, aby stejně jako jinde upevnili svou organizační formu povoláním pastora a zbudováním modlitebny. Nato se počátkem září až po urgenci odpovědi vyjadřují, že na stavbu modlitebny (hovoří však o „chrámu Páně“) finančně nestačí, rádi by však získali bývalý evangelický kostel v Kozmicích. Duchovního pastýře žádali dle českých bratří v Berlíně. Kostel v Kozmicích byl však užíván občas pro římskokatolickou bohoslužbu a tak jim, jako v podstatě nikde, přidělen nebyl. Jednání o pastora se protáhlo až do roku 1783. Prozatím bylo povoleno konat shromáždění alespoň v soukromí.

Rozdílná byla od počátku situace na západě Berounského kraje, kam pronikala informace územím západně od Prahy z oblasti Podřipska. Tam druhá informace nedošla tak rychle, a diaspora na vlastním Berounsku se musela spokojit pouze s informací první. Na panství Točnick a Králův Dvůr se proto hlásili k AV. Zprávy z této oblasti se zachovaly atypicky, zahrnují většinou nikoli vlastní dění kolem realizace slavnostních přihlášek (k tomu se vztahují pouze statistiky), zato však informují o situaci ve zdejších farnostech ještě z doby před vydáním TP, respektive i krátce potom. Tuto příležitost poskytují povinná hlášení vikariátů (a příslušných farností) arcibiskupské konsistoři v Praze v únoru 1782, týkající se jak již přihlášených evangelíků i podezřelých a kolísajících římských katolíků; pisatelé si měli všimnout i příčin přestupů. V této souvislosti se nám objevuje silné středisko Kublov – Trubín s dvěma stěžejními manželskými dvojicemi, v obou případech vracejícími se zpět po vyhoštění: Jan a Kateřina Kotasovi a Jakub a Barbora Kailovi. Zajímavé je i zjištění, s jakou horlivostí byli urychleně absolvováni usvědčení kacíři už koncem roku 1781. Tato aktivita měla potom v roce 1782 obecně stoupající tendenci.

Na konci roku 1782 je v Berounském kraji zajímavá situace: na západě kolem obcí Trubína a Kublova se vytváří středisko AV, na panství Karlštejn středisko HV; obě se však připojují ke sboru AV v Praze. Na konopištském panství se vytváří středisko HV se středem v příštím soběhrdském sboru. K tomuto středisku náleží i rodiny tzv. svobodníků, svobodných sedláků z Posázaví, kteří se většinou hlásí jako husité (informace o druhé zprávě k nim došla později). Tito svobodníci však podstatně zlepšili ekonomickou základnu sboru.

Souhrn poznatků na základě přehledu vývoje v roce 1782 v Berounském kraji:

1. V Berounském kraji v české zemi nedošlo vůbec k oficiálnímu vyhlášení TP instanční cestou. Na panství Karlštejn a Konopiště bylo vyhlášení důsledkem průniku informace o TP z Polabí.
2. Prováděcí orgány (krajský úřad, vrchnostenské úřady, duchovenští komisaři) se snažily jednoznačně o likvidaci zákonem tolerovaných církví a využívaly k tomuto cíli všech svých možností.
3. Přednostně byla informována střediska na panství Konopiště a Karlštejn; pozvolnější byl průnik do Posázaví, na jih do Benešova a na vlastní Berounsko.
4. Evangelíci projevovali v základních postojích naprostou shodu ve faktickém navázání na českou reformaci, což vyjádřili i písemně v žádosti o pastora.
5. Zastrásovací způsob provádění slavnostních přihlášek měl zamezit dalšímu pronikání zprávy o TP do jižních a západních Čech, což se až na výjimku nepatrného průniku do Prácheňského (píseckého) kraje v letech 1783–1784 podařilo.

CELOKRAJSKÁ AGENDA

NA Praha, APA

Hlášení berounského vikariátu arcibiskupské konsistoři v Praze 13.1.1782

H 3/1 4297a

R: Po vyjádření přání k Novému roku sděluji, že podle nařízení arcibiskupa byla v Berouně ukončena mise (pia causa) [tzn. duchovenská účast při vyšetřování] ve slavném pluku Kallenbergově.

Potom jsem se po oktavu Neposkvrněného početí [8. prosince 1781] odebral do Žebráku, kde lidé očkávající déle než dva roky na absoluci, jsem na svátek Očekávání P. Marie [18. prosince 1781] zprostil exkomunikace a s velkou radostí je za přítomnosti tří hodnověrných svědků absolvoval a přijal do lůna svaté matky Církve. Bylo jich celkem 22: 18 farníků ze Žebráku a 4 z Cerhovic. Ty jsem spolu s dalšími 8, kterým nemoc či jiná vážná příčina zabránila dostavit se, svěřil další duchovenské péči.

Na mnoha místech (Dobřichovice, Dobříš, Svaté Pole, Knín, Slivice, Bezdědice, Hořovice, Lochovice, Praskolesy) zůstávají někteří, a v mých opuštěných Hbitech mnozí, kteří čekají na absoluci od církevního trestu, protože vědomě přechovávali nekatolické knihy, a pronesli různé pohoršlivé kacířské výroky. Obracím se na Vás spolu s jejich poníženými prosbami o milostivé dovolení, aby ti, kteří projevují pravé pokání, mohli být buď mnou, buď jinými arcibiskupskými ordináři smířeni.

Připomínám Vám vroucí žádost zbožného lidu v Hbitech o povzbuzení této farnosti. Přikládám kopii odpovědi dvorního tajného sekretáře Stephana de Cronenfels a poručení se Vaší Milostí.

Hbity, kostel sv. Jana na poušti 13. ledna 1782

[P.S.] Již díky Bohu jsem obdržel od jednoho starého rychtáře 100 zlatých a očekávám 50. Potřebuji také příspěví na můj cenný pluviál [tj. liturgický oděv kněží, zde plášť do deště – patrně míněno žertem].

Franz Joseph Österreicher
arcibiskupský operátor v Berouně

1.a příloha – Kopie dopisu Josepha Stephana de Cronenfels 28.12.1781

R: Tvůj dopis z 30. minulého měsíce [tj. 30.11.1781] jsem obdržel a provedl to, co je Tvým přáním. Žádost obce Hbity jsem předal císaři, bylo milostivě přijato.

Z České dvorské kanceláře odešlo 19. t. m. na Gubernium do Prahy. Tam se teď obrať. Sděluji Ti, co jsem zařídil.

Vídeň 28. prosince 1781

Přeji šťastný nový rok!

[P.S.] Pokud mi ještě hodláš psát, dej svůj dopis mému synovci Janu z Cronstattu, radovi Královských apelací, který bydlí na Malé Straně blízko kostela bosých karmelitánů.

NA Praha, APA

Hlášení berounského vikariátu arcibiskupské konsistoři v Praze 24.2.1782

H 3/1 4297a

R: Arcibiskupský úřad žádal odpověď na následující body

1. Kolik je v jednotlivých farnostech rodin nebo jednotlivců, kteří se přihlásili k sektě tzv. evangelíků nebo kalvinistů či jiné heterodoxii?
2. Kolik bylo zjištěno lidí, kteří jsou nestálí v římskokatolické víře nebo kolísají na obě strany
3. Jaké jsou toho příčiny, proč náboženství [roz. římskokatolickou víru] v té míře pohoršlivě opouštějí nebo k jeho opuštění svádějí?

K prvnímu bodu odpovídá J. Rodovský, děkan v Žebráku:

Momentálně nejsou žádní, kteří by se prohlásili k výše jmenovaným sektám. Avšak v minulosti a to ještě v roce 1774 byli od pp misionářů na berounském úřadu vyšetřování a usvědčení v jedné vsi zvané Kublov ve vzdálenosti půldruhé hodiny od farního střediska následující:

Jan Kotas, krejčí, Kateřina, jeho žena, Pavel Kotas, krejčí, Jan Zima, švec, Josef Zima, tesař, Jan Zima starší, Šimon Peltz a Jakub Gabriel, Šimon Peltz, krejčí, mnozí z nich „relapsi“ [tzn. recidivisté]. Byli uvězněni v Berouně, nedávno konečně z nejvyššího rozhodnutí byli odsunuti do Sedmihradska a to:

Jan Kotas a Kateřina, jeho žena

Jejich zanechaným třem nedospělým dětem určen opatrovník, byli živeni ze zemědělské produkce a vychováváni v římskokatolické víře.

Z obce Broum [Broumy], stejného teritoria, Šimon Peltzl, usvědčený z hereze, složil vyznání víry, načež byl osvobozen.

Také z obce Hředle v roce 1779 Matěj Kuška, Josef Kuška a Kateřina, jeho žena, Matěj Srp a Anna, jeho žena, Vojtěch Srp a Anna, jeho dcera, Matěj Červenka, Ludmila Froňková, Barbara Wokáčová, její syn Jan Wokáč, Jan Srp, Jan Peltz a Ludmila, jeho matka, Jan Podskalský, Jan Huml, Václav Holeček a jeho žena, Václav Zvonař, všichni složili vyznání víry a byli zproštěni viny.

Ze stejného teritoria ve vsi Knížkovice Václav Holeček, jeho dcera Dorota, Václava Humla žena, Václava Holečka žena Kateřina, a konečně Pavel Holeček. Ti všichni projeví lítost a byli zproštěni viny.

K bodu 2 odpovídá tentýž děkan:

Zda jsou ti výše uvedení pevní nebo kolísající na obě strany a v budoucnu podezřelí, je známo jen Bohu, který je zpytatel srdcí.

K bodu 3:

Emisaři ze Slezska, kteří přinášeli nedovolené knihy, byli příčinou, že lidé odpadali od římskokatolické víry.

V berounské farnosti, ve vsi Trubín, který leží nedaleko již zmíněné vsi Kublova, Jakub Kheil a jeho žena Barbora kvůli stykům a tajným návštěvám z Kublova třikrát byli „relapsi“ [recidivisté], byli plně zproštěni viny, potom však po intervenci královského krajského úřadu byla záležitost ztížena a oni byli vyobcováni do Sedmihradska. Častěji jsem je povolával k sobě a po mnoho týdnů ve vězení v Berouně byli z péče berounského magistrátu katechizováni o obsahu viny, přece však až dodnes se jeví jako nepevní a na obě strany kolísající. Byl u nich chycen emisar ze Slovenska, přivedený ze vsi Kublova, který jim dal kacířské knihy, a proto byl také vsazen do berounského vězení.

Ve farnosti lochovické kromě mnoha již dříve podezřelých v současnosti nelze nic uvést.

Ve farnosti tmaňské odpověděl farář na všechny tři body negativně.

Ve Zvíkovské podobně.

U Sv. Jana pod Skalou podobně, stejně jako ve farnosti Drahoňův Újezd, Mýto, Borek a Neumětely.

Ve farnosti cerhovické v prvním a druhém bodě negativní. Ke třetímu bodu dodává farář následující: Buď špatně vyloženy nebo špatně pochopeny Cís. královské patenty o toleranci příšlých jinověrců, které jsou publikovány od světských institucí, buď povrchně zpraveny nebo v tom či onom nejsou prostému lidu dostatečně vysvětleny.

Ve farnosti liteňské v současnosti není nikoho, kdo by se prohlásil k jakékoli sektě, v minulosti byli tři podezřelí.

Ve farnosti dobřichovické se kromě dříve podezřelých a potom absolvovaných nikdo neprohlásil k jakékoli sektě

Ve farnosti praskoleské odpovídá administrátor na první bod negativně. K druhému říká, že jsou dva, kdo kolísají na obě strany a jsou podezřelí: Václav Drexel, mlynář ze Stašova, a Václav Kuntz, císařský novousedlík chlustinský.

Ve farnosti hořovické je více rodin heretiků, znalých různých řemesel, kteří přišli před mnoha lety ze Saska. V současnosti se nikdo nepřihlásil k jakékoli sektě. V minulosti byli z víry katolické podezřelí a z hereze usvědčeni Josef Kulbricht a jeho komplicové: otec, matka a starší sestra. Všichni jmenovaní kolísající v římskokatolické víře, jak slyším, chodí do kostela, poslouchají kázání, přijímají eucharistii, jak je to v duchu, je známo samému Bohu. Proto ani o Velikonocích nemůže říci pastýř ovcí, kteří z farníků jsou podezřelí nebo ne.

Zasílám veškeré zprávy a uctivě zdravím.
Beroun 24. února 1782
Ve vši úctě

Jos. Kazdy, vikář a děkan

NA Praha, APA

Hlášení berounského vikariátu arcibiskupské konsistoři v Praze 24.1.1783

H 3/1 4297a

R: Minulého roku přišel do mé farnosti a do své rodné obce Svaté recidivista, prostý voják Josef Jungmann od pluku Callenbergova a začal svádět své přátele k auspurskému vyznání a byl svědky usvědčen. Stížnosti mi byly dány v době koledy vrchním prefektem noční hlídky Janem de Bervet, ten bez prodlení povolal vojáka k sobě a tam jsme ho s P. Kumpoštem s těmito svědky konfrontovali. Voják byl usvědčen a odeslán do Prahy ke své setnině p. hraběte z Brandejsa, kde byl znovu vyslýchán, usvědčen a nařízeno, aby dostal 40 ran holí, protože se v pluku nepřihlásil k AV.

Jiný voják od pluku Rieschcourtského H. von Legios [sic!], který leží v Uhrách, byl podezřelý ze svůdcovství už dříve, než nastoupil vojenskou službu. Ten byl na obdobné udání vyslýchán z nařízení direktora panství Točnick také P. Kumpoštem a mnou. Byl odeslán k svému pluku do Uher.

Povolal jsem pět nebo šest osob, které sepisovaly seznam jako přihlášku k AV. Vyložil jsem jim základy a pravdy katolické víry a oni zůstali katolíky. Když jsem se jich ptal, proč by se dali tak snadno odvést od římskokatolické víry, řekli, že neměli Písmo sv. a že je nemohli ani číst, ani slyšet. S důvěrou prosím o dva exempláře Písma Svatého v českém jazyku, jak starý tak nový zákon, z dědictví sv. Václava na mé náklady, aby knihy obojího zákona mohly být distribuovány do vesnic, aby si je tam mohli přečíst a po přečtení navzájem půjčovat. Zdá se mi, že se obávají číst Písmo svaté, protože pro četbu augsb. biblí se dostali do podezření. Bylo by dobré udělat experiment s katolickými biblemi. O výsledku podám zprávu arcibiskupské kanceláři.

Beroun 24.1.1783

Ve vši úctě

Jos. Kazdy, vikář a děkan

PANSTVÍ KARLŠTEJN

1. První přihlášky (23.2.–2.3.1782).....	12
2. Slavnostní přihlášky (15.–16.3.1782)	13
3. Vyšetřování údajného přemlouvání k přestupu k HV (15.–18.4.1782)	21
4. Slavnostní přihláška Jana Nedbala a Matěje Zimy (7.3.1783)	29

1. PRVNÍ PŘIHLÁŠKY

NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 702

Zpráva panství kraji 2.3.1782

R: Sděluje se, že v době 23.2.–2.3. se přihlásili k evangelické víře pod názvem helvetské vyznání 4 osoby: Václav Vlasák, chalupník a rychtář, Kuchař č. 12, Matěj Rybář, Dobříč č. 6, Matěj Nedbal, Dobříč č. 16, oba dominikální osídlenci; Jan Nedbal [zvaný Truneček], Mezouň č. 32 [sic!], dominikální osídlenec. Tito otcové rodin zároveň přihlásili i své ženy a děti; je ovšem třeba je nejdříve vyslechnout.

Johann Hermann, duchovní

příloha – Seznam přihlášených 24.2.1782

T: My níže podepsaní, podle císařského nařízení, přiznáváme se k víře staročeský evangelický vedle pravidla spořádání apoštolského a prorockého, helvetského přiznání

a to

z Kuchaře Václav Vlasák, Veronika žena, synové Franz, Jan, dcery Anna, Mařena, Kateřina, Alžběta.

V Kuchaři 24. února 1782

Václav Vlasák

z Dobříče Matěj Nedbal, Kateřina, synové Josef, Václav, Jiří, dcery Kateřina a Rozárye.

V Dobříči 24. února 1782

Matěj Nedbal

z Dobříče Jan Hampl, Mařena žena, Matěj, Franz, Josef synové, Anna, Kateřina.

V Dobříči 24. února 1782

Jan Hampl

z Dobříče Matěj Zima, Anna žena.

V Dobříči 24. února 1782

Matěj Zima

z Mezouně Jan Nedbal [zvaný Truneček], Anna žena, Lidmila, Mařena dcery.

V Mezouni 24. února 1782

Jan Nedbal

z Dobříče Jan Nedbal, Barbora žena, Josef syn.

V Dobříči 24. února 1782

Jan Nedbal +++

Michael Bělský, p. t. purkmistr [města Berouna]
Mathias Hårdtl

Zpráva kraje guberniu 4.3.1782

R: Posílá se dopis z Karlštejna s přílohami.

Joseph von Boules, krajský hejtman

2. SLAVNOSTNÍ PŘIHLÁŠKY

NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 703

Protokol s přihlášenými 15.–16.3.1782

T: Litera A

Vyznání víry Jana Hampla, rychtáře dobříčského

Otázka	Odpověď
Jak se jmenujete a odkud rodilej, či podanej, jak starej, jste ženatej a kolik máte dítek?	Jan Hampl, z Dobříče, podaný karlštejnskej, starej 41 let, ženatej a mám dítek pět.
Jak se jmenovali vaši rodičové a jaké víry byli?	Katolický víry.
Jaké jste vy víry?	Katolický.
Zdaliž pak vás nikdo k jiný víře naváděl?	Václav Vlasák mě naváděl k víře husitskej, že budu lehčej živ, že nebudu do kostela chodit a že budu pod obojím přijímat a že svatýma olejema mazaný nebudu, že nic platný nejsou a že v tý víře spasený budu a že je to lehčejší. Posledně vyznal se mě, že církev katolická nic nepomáhá, mě pak sám napsal a na kancelář dones.
Zdaliž pak vy církev katolickou věříte?	Já věřím všechno to, co církev svatá katolická věřiti nařizuje.
Všechny ty věci, které se s vámi přitrefily, odvoláváte, litujete a jedinež víru katolickou	Všechno to odvolávám a srdečně lituju a připovídám, že víru katolickou až do mé smrti

vyznati a jí až do smrti zachovati připovídáte?

upřímně zachovati žádám a všech schůzek se varovati, které by mě do nějakých bludů přivést mohly, a ty všechny věci podpisem mé vlastní ruky potvrzuju.

V Karlštejně dne 15. března 1782

Joseph Veit Praxl
direktor jako komisař

Jan Hampl
rychtář dobříčský

Souhlasí s originálem.
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

Litera B

Vyznání víry Mařeny Hamplový, rychtářky ze vsi Dobříče

Otázka

Odpověď

Jak se jmenujete a odkud jste, či podaná a jak stará?

Mariana Hamplová, podaná karlštejnská, stará 37 let.

Jak se jmenovali vaši rodiče?

Martin Barchánek, matka Lidmilla, bejvalej rychtář v Trněném Oujezci [Trněném Újezdu].

Jaký víry byli vaši rodiče?

Katolický.

Jaký jste vy víry?

Katolický.

Co je katolický křesťan?

Ten, kdo je pokřtěn a všechno věří, co svatá všeobecná římská [církve] věří a věřiti poroučí, buď je to v Písmě svatém psáno nebo ne.

Odkud pak to všechno máme věřit?

Poněvadž to všechno Bůh (skrže církve zjevil) a přikázal.

Když jste věděla, že víra katolická vás mýlíti nemůže, proč jste od ní odpadla?

Já jsem nevěděla, muž, navedený od Václava Vlasáka, mě i s dětma nechal zapsat, já nevěděla nic, až mě můj bratr Václav povídal, že já jsem taky zapsaná.

Kdyby s[t]e byla věděla, že skrže to odstoupení od víry katolický nějaký časnej užitek z toho mítí budete, zdaž byste tomu byla dokonale nesvolila?

Na žádněj způsob, ale hned jsem proti tomu byla a cedulku zpátky od kanceláře všemožně žádala.

Zdaž víte, že váš manžel s takovýma se scházival a o tom rozmlouval?

To vím, že se s nima scházival; co za řeči mívali, nevím.

Zdaž doma váš manžel nějakou knihu takovou má a jí čítá?

Nemá žádnou, ani nevím, aby z takové příčiny byl někam chodil.

Copak vy chcete zachovat a věřit?

Co sem od maličkosti věřila, to až do mé smrti chci věřit, totiž víru katolickou.

Je vám toho líto a nechcete do vaší smrti více učiniti?

Já nechci do mý smrti.

Všechny ty věci, které se vám přitrefily, odvoláváte a všeho toho litujete a jediné víru katolickou zachovati, a to až do smrti, chcete?

Lituju velmi a nic jiného věřiti nechci, než co věří církve katolická.

V Karlštejně dne 15. března 1782

Joseph Veit Praxl
direktor jako komisař

Mařena Hamplová
rychtářka dobříčská

Souhlasí s originálem.
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

Litera C

Vyznání víry Matěje Zimy, novousedlého na Dobříči

Otázka	Odpověď
Kterak se jmenujete? Odkud, čí podaný a jak starej!	Matěj Zima, z Dobříče, panství karlštejnského a starej 24 let.
Jak se jmenovali rodiče?	Matěj Zima, matka Dorota.
Jaké víry byli rodiče?	Katolický.
K jakej víře se vy znáte?	Katolickej, co můj otec věřil, kterak bych jináč já věřil.
Co je katolickej křesťan?	Ten, kdo je pokřtěn a všechno věří, co svatá, všeobecná a římská církev věří a věřiti poroučí, buď že je to psáno anebo nejní.
Když jste věděli, že víra katolická je jediné pravá a k spasení potřebná, proč jste od ní odpadli?	Já jináč nemohu říct, než že z nemoudrosti.
Kdybyste byli věděli, že skrze to odpadnutí od víry budete mít nějakej časnej užitek, zdaž byste tomu byl dokonale svolil a mezi takové se přivtělil?	Na žádný způsob.
Kolikrát jste u Václava Vlasáka byl, neb se s ním sešel?	Jen jednou a tu mě povídal, že až nás sepíše, že to na kancelář sám donese. Matěj Hrnčířík, Jan Větrník a Jiří Vojáček též že ty juž jsou.
Co vy tehdy chcete věřit a až do smrti zachovat?	Pravou víru katolickou a nic jiného a to až do smrti.
Kolikrát jste nebyl od té doby v kostele?	Jen jednou, a to, když on ke mně přišel.
Je li pak vám toho líto, že jste od církve odpadl?	Velmi a nechci toho víc učiniti.
Všechno to, co se s váma přitrefilo, odvoláváte, toho litujete a ve víře katolickej jediné živ býti až do smrti chcete?	Lituju a až do smrti víru katolickou zachovati a v ní zemřít žádám.
V Karlštejně dne 15. března 1782	Matěj Zima, švec
Joseph Veit Praxl direktor jako komisař	Souhlasí s originálem. Wenceslaus Franciscus Matiejka farář tmaňský jako komisař

Litera D

Vyznání víry Anny Zimovů, novousedlý na Dobříči

Otázka	Odpověď
Kterak se jmenujete, odkud jste, čí podaná a jak stará?	Anna Zimová, podaná karlštejnská, stará 19 let.
Jak se jmenovali vaši rodiče?	Jan Kotouš, tachlovskej podanej. Matka Anna.
Jaké jsou rodičové víry?	Oni jsou praví katolíci.
Jaké jste vy víry?	Katolické.
Co je katolický křesťan?	Ten, kdo je pokřtín a všechno věří, co svatá všeobecná římská církev věří a věřiti poroučí.
Proč to máme věřit?	Protože nám to Bůh vyjevil a skrze církev

Když jste věděla, že církev katolická je jediné k spasení potřebná, proč jste písebně dali, že chcete od ní odpadnout?

Copak vyznáváte, jakou víru?

Je vám toho líto, že jste to od sebe písebně dali?

Všechny ty věci, které se vám přitrefily, odvoláváte a všechno to litujete a jediné víru katolickou zachovati, a to až do smrti, chcete?

V Karlštejně dne 15. března 1782

Joseph Veit Praxl
direktor jako komisař

svatou k věření přikázal.

Já jsem nic o tom nevěděla, muž mě nechal zapsat navedený od Václava Vlasáka, rychtáře kuchařského.

Jedině katolickou a v tej chci umřít.

Ovšem a do smrti toho nechci učinit.

Lituju a nic jiného věřiti nechci, než co církev svatá katolická věří, to věřím a v tom chci umřítí.

+++ Anna Zimová

Souhlasí s originálem.
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

Litera E

Vyznání víry Jana Nedbala, ševce mladšího ze vsi Dobříče

Otázka

Kterak se jmenujete, odkud, či podanej, jak starej?

Jak se jmenujou vaše rodiče?

Jaké víry byli vaše rodiče?

Jakou víru vy máte?

Co je katolickej křesťan?

Když jste věděli, že víra katolická je pravá a k spasení potřebná, proč jste od ní odpadl a písebně od sebe dal?

Kdybyste byl poznal, že z toho nějaké pohodlí budete mít, byl byste [k] tomu potom dokonale svolil a v tom vostal?

Všechno to, co se s váma stalo, odvoláváte, toho litujete a ve víře katolický živ býti a umřítí žádáte?

Zdaž víte, jestli některý jiné lidi se někdy scházejí a kde?

Kde máte vaši ženu?

V Karlštejně dne 15. března 1782

Joseph Veit Praxl
direktor jako komisař

Odpověď

Jan Nedbal, starej 33 let, ženatej, 1 dítě, podanej karlštejnskej.

Václav Nedbal, matka Anna.

Katolické víry.

Katolickou, v jaké jsem se zrodil a vycvičen jsem byl, v tej volím umřít.

Ten, kdo je pokřtěn a všechno věří, co svatá církev katolická věřiti nařizuje.

Já jsem nedal nic od mne, ale Václav Vlasák sám mne napsal a napotom mě Jan Hampl povídal, že jsem zapsaný, mě to dost mrzelo.

Nikoli, pro žádněj užitek časnej bych to neudělal, musím pamatovat na duši.

Dokonale odvolávám a srdečně lituju a ve víře katolickej umřítí od Boha žádám.

Nevím, krom těch dvou, totiž to Matěj Rybář a Matěj Nedbal z Dobříče, jak jsem slyšel, sám jsem neviděl.

Nejni doma, je ve mlejně, a ona se mnou vyznává víru katolickou.

+++ Jan Nedbal, novousedlej v Dobříči

Souhlasí s originálem.
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

Litera F

Vyznání víry Václava Vlasáka, rychtáře kuchařského

Otázka	Odpověď
Kterak se jmenujete, odkud, čí podaný a jak starej?	Václav Vlasák, ze vsi Kuchaře, pod jurisdikcí karlštejnskou, starej 45 let.
Jste ženatej a kolik dětí máte?	Ženatej a mám 6 dětí.
Jak se jmenovali vaše rodiče?	Martin Vlasák, matka Magdalena.
Jaké byli víry?	Katolický; otec umřel, matka živa, katolička.
Jaké jste vy víry?	Podle helvítský se vyznávám.
V čem pozůstává ta víra?	Pozůstává v přijímání pod obojím způsobem.
Jaký grunt nejpřednější máte té vaší víry?	Písmo svaté, pod obojím přijímání.
Pro jakou příčinu jste odpadl od katolický víry a přidržel jste se helvítský?	Že jsem si jí oblíbil a četl jsem v Písmě a byl jsem přesvědčen, že se v katolický víře nepodává pod obojím způsobem a já chci přijímat pod obojím.
Jak dlouho jste již nakloněný té helvítský víře?	4 léta jsou pryč.
Zdaliž dobrovolně, aneb z nějakého časného užitku aneb pohodlí k té víře se vyznáváte?	Dobrovolně a pro žádný časný užitek a pohodlí.
Zdaliž v té víře setrvati míníte a jak dlouho?	Míním až do smrti.
V tom všem že zůstávám, jak jsem zodpovídal; a podpisem ruky své stvrzuji. V Karlštejně dne 15. března 1782	Václav Vlasák rychtář kuchařský

Joseph Veit Praxl
jako komisař

Souhlasí s originálem.
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

Litera G

Vyznání víry Veroniky Vlasákové, rychtářky kuchařský

Otázka	Odpověď
Jak se jmenujete, odkud jste, čí podaná a jak stará, kolik dítek máte?	Veronika Vlasáková, ze vsi Kuchaře, podaná pod správou karlštejnskou, stará 37 let, dětí mám 6.
Jak se jmenovali vaši rodičové?	Otec Václav Truneček, matka Kateřina, usedlí ve vsi Vráži.
Jaké byli víry rodičové vaši?	Katolický; otec je mrtvý, matka ještě živa na Vráži.
Jaké jste vy víry?	Helvítský jako můj muž.
V čem pozůstává ta víra?	V Bohu Otci i Synu i Duchu svatým.
Jaký pak máte grunt té vaší víry?	Našeho Spasitele, který nás od věčného zatracení vykoupil.
Pro jakou příčinu jste odpadli od katolický víry a přidrželi jste se helvítský?	Protože jsme se zapřísáhli živému Bohu, že nechceme bejt katolický křesťani, protože milostpán pan farář tachlovský Christoph. Forst se zapřísáhl, když můj muž před 6 lety vyznání víry dělal, že on žádnému to nepoví, a potom to celý svět věděl, pro tu příčinu nechceme bejt

Copak vás k tomu nutí, že chcete bejt víry helvetský?	katolický křesťany, nýbrž chceme bejt víry helvetský.
Jak dlouho jste již k té helvetský víře nakloněna?	Na otázku tu, na mnohé dotazování na žádný způsob odpověď dáti nechtěla, buď skrze neumělost, aneb svou zatvrzelostí.
Z jaké pak příčiny váš manžel vyznání víry skládati musel?	Od té doby, jak můj muž před 6 léty vyznání víry dělat musel.
Zdaliž se dobrovolně, aneb jenom k vůli svého manžela k té víře vyznáváte?	Proto, že ho měli v důvěře, že nějaké bludné knihy u sebe doma přechovává.
Zdaliž v té víře setrvati míníte a jak dlouho a proč?	Dobrovolně a nenuceně.
	Míním až do smrti, poněvadž chci k přijímání přistupovat a přijímat pod obojím způsobem a moje víra jedině pozůstává v lámání chleba a pití kalicha.

Tomu všemu, že tak je, a v tom jedině setrvám, jak zde zaznamenáno jest, a podpisem mé ruky stvrzuji.

V Karlštejně dne 15. března 1782

+++ Veronika Vlasáková

Joseph Veit Praxl
direktor jako komisař

Souhlasí s originálem.
Venceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

Litera H

Vyznání víry Matěje Nedbala, staršího švece z Dobříče

Otázky	Odpovědi
Kterak se jmenujete, odkud, čí podanej, jak starej?	Matěj Nedbal, z Dobříče, podanej karlštejnskej, starej 39 let.
Jak se jmenujou rodiče?	Jiřík Nedbal, matka Magdalena.
Jaké víry byli rodiče?	Katolické.
K jakej víře se přiznáváte?	K helvetskej.
V čem pozůstává víra helvetská?	Podle zákona Páně starého i nového a proroků, v lámání chleba a pití kalichu krve našeho Pána a spasitele nebeského.
Jaký pak grunt máte v té víře helvetský?	Nejsvětější Trojici svatou.
Kdo vás k tej víře přivedl?	Matěj Rybář a Václav Wolf neb Vlasák.
Proč od církve svaté odstupujete?	Protože mne pan farář Christophorus Forscht tachlovický nesplnil, co mně připověděl. Pravid, když jsem vyznání víry dělal, že to žádnému nevyjeví, potom se to rozhlásilo mezi lidí.
Jaké pochybnosti máte proti víře katolickej?	Že církev svatá přikazuje, abychom věřili všechno, nešť je to v Písmu svatém psáno nebo nejní.
Proč nevěříte ostatní svátosti?	Proto že církev svatá přikazuje 7 svátostí a já [v to] nevěřím, jenom dvě, totiž křest a lámání chleba.

Kdyby jiný všechny se k církvi navrátili taky-li byste vy to udělal?

Nikoliv, protože mě má nátura tomu nedá.

V Karlštejně dne 16. března 1782

Matěj Nedbal

Joseph Veit Praxl
direktor jako komisař

Souhlasí s originálem.
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

[přiložen lístek vlastnoruční]

Já, Matěj Nedbal, dobrým na svědomí vysvědčuji, že jest Václav Vlasák mne k ničemuž nevyučoval a k té víře nenutil, ale od ode mne požádaný mne toliko napsal a já jsem se svou rukou podepsal dobrovolně.

Matěj Nedbal

Litera J

Vyznání víry Kateřiny Nedbalové, švecovny z Dobříče

Otázky

Odpovědi

Jak se jmenujete, jak stará, odkud a čí podaná?

Kateřina Nedbalová, z Dobříče, stará 39 let a karlštejnská podaná.

Jak se jmenovali vaši rodiče?

Nebožtík otec Jiří Král, matka Kateřina z Veleslavína podaná.

Jaké víry byli vaši rodičové?

Katolický víry.

Jaké víry jste vy?

Katolický, jako mí rodiče spolu i s dítkama.

Kdopak vás k tomu přivedl, abyste se nechala zapsat a zdaliž vaše vůle v tom byla?

Nebyla moje vůle, aniž jsem o tom nic nevěděla, až třetí den od lidí, a hned jsem si naříkala a prosila jsem, že vstanu katolická křesťanka, aniž mě můj muž nenutí, nýbrž abych dělala, jak se mě líbí.

Jak pak, kdybyste byla věděla, že z toho vašeho odvržení od víry katolické je nějaký časný užitek vám z toho vylejvati bude, zdaž byste byla tomu svolila?

Nebyla bych svolila, nýbrž v čem jsem se zrodila, až do smrti trvám, a zůstanu až do mé smrti pravá katolická křesťanka.

Všecko to, cokoliv se s vámi přitrefilo, zdaliž odvoláváte, jeli vám toho líto a zůstáváte až do smrti pravá katolická křesťanka?

Odvolávám všecko a lituji toho srdečně, zůstávám až do smrti katolická křesťanka a žádným způsobem se nenechám od toho odvrátiti.

V Karlštejně dne 15. března 1782

+++ Kateřina Nedbalová

Joseph Veit Praxl
direktor jako komisař

Souhlasí s originálem.
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

Litera K

Vyznání víry Jana Trunečka ze vsi Mezouně

Otázky

Odpovědi

Kterak se jmenujete, odkud a čí podaný a jak starý?

Jan Truneček, rodilej ze vsi Vráže, nyní novousedlej v Mezouni, ženatej a mám děti 2.

Jak se jmenovali rodiče?

Otec Václav Truneček, matka Kateřina.

Jaké víry byli rodiče?

Katolický.

Jaké víry jste vy?

Helvetské, protože patenty takový prošly.

V čem pozůstává ta víra helvetská?

V lámání chleba a pití kalicha, jináč nevím.

Z jakých příčin k tej víře se nakloňujete?	Protože jinší taky tu víru chtějí a můj rozum mne k tomu vede.
Jaké pochybnosti máte ve víře katolickej, že od ní odstupujete?	Žádný, než že chceme přijímat podobojím, že církev svatá prikazuje sedum svátostí a my nedržíme než [jen] dvě, křest a večeři Páně.
Kdo vás tomu vycvičuje neb k tomu přived?	Václav Vlasák, můj přítel [švagr] a rychtář kuchařskej.
Takylí byste pak to odvolal, jako jinší odvolávají?	Já nechci.
V [s]vatých orodování a pany Marie věříte-li?	Jejich orodování nepotřebuju, pana Maria je pana před porodem a po porodu, to věřím, ale že mě může v něčem pomoct, to nevěřím.

V Karlštejně dne 16. března 1782

Jan Truneček

Joseph Veit Praxl
direktor jako komisař

Souhlasí s originálem.
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

Litera L

Vyznání víry Anny Trunečkovy ze vsi Mezouně

Otázky	Odpovědi
Kterak se jmenujete, odkud, či podaná a jak stará?	Anna Trunečková, z Mezouně, podaná karlštejnská, stará 47 let.
Jak se jmenovali vaše rodiče?	Otec Václav Žáček, matka Kateřina.
Jaké byli víry?	Otec i matka katolický víry.
Jaké jste vy víry?	Jako muž, helvetský, co muž bude dělat, já taky.
V čem pozůstává ta víra?	V lámání chleba a pití kalichu.
Z jaké příčiny se k tej víře nakloňujete?	Já nevím, jen že takové patenty prošly a císař pán, p. t., k tomu dovoluje.
Jaké pochybnosti máte ve víře katolické, že od ní odstupujete?	Že nedovoluje pod obojím přijímat.
Kdo vás k tomu vycvičuje aneb k tomu přived?	Já to nemám, než od muže.
Kolik pak svátostí připouštíte a věříte?	Já snad dvě myslím, křest a stav manželský.
Svátost oltářní není svátost?	Je taky.
Taky-li pak, kdyby jinší vodvolali, taky vy to vodvoláte?	Kdyby jinší vodvolali, tak já taky, kdyby ale muž ne, tak já taky ne, protože já s mužem musím bejt.
Takylí pak doufáte, že vám svatý patronové, rodička Boží může u Boha nějakou milost vyprositi?	Svatý ne, ale rodička Boží, ta může.

V Karlštejně dne 15. března 1782 [sic!]

+++ Anna Trunečková

Joseph Veit Praxl
direktor jako komisař

Souhlasí s originálem.
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský jako komisař

Litera M

Vyznání víry Matěje Rybáře ze vsi Dobříče

Otázka	Odpověď
Kterak se jmenujete a odkud, čí podanej a jak starej?	Matěj Rybář ze vsi Dobříče, podanej karlštejskej, starej 45 let.
Jak se jmenovali vaše rodiče?	Jan Rybář, matka Dorota.
Jaké víry jsou?	Otec věřil, co chtěl, já nevím, co tehdy věřil, a je pochovanej u kříže nade vsí. Matka umřela jako [římskokatolická] křesťanka.
Jaké jste vy víry?	Víry helvetské, žena odstoupila a víru katolickou přijala, protože se bála, že od lidí slyšela, že by pan farář jí její děti nepokřtil.
V čem pozůstává ta víra helvetská?	Já nevím jináč, než se zakládám na zákon Páně, v lámání chleba a pití kalichu.
Z jakejch příčin k tej víře se nakloňujete?	Protože mám k tomu náklonnost a svědomí mne od maličkosti k tomu nutí.
Jaké pochybnosti máte ve víře katolické, že od ní odstupujete?	Protože církve svatá poroučí věřiti 7 svátostí, a já nevěřím než 2, totiž křest a večeře Páně.
Takly svátost pokání věříte?	Je jen milost Boží.
Kdo vás k tomu vycvičil a přivedl?	Moje svědomí.
Taky-li pak doufáte, že vám svatí patronové neb rodička Boží u Boha nějakou milost vyprositi můžou?	Nemůžou nic.
Takly pak, kdyby jinší odstoupili od toho, taky-li vy odstoupíte?	Neodstoupím.
16. března 1782	Matěj Rybář, mistr krejčovský
Joseph Veit Praxl direktor jako komisař	Souhlasí s originálem. Wenceslaus Franciscus Matiejka farář tmaňský jako komisař

3. VYŠETŘOVÁNÍ ÚDAJNÉHO PŘEMLOUVÁNÍ K PŘESTUPU K HV

NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 703

Protokol z vyšetřování údajného přemlouvání k HV 15.–18.4.1782

T:

PRÁVNÍ KONSTITUCE

která u přítomnosti z prostředku vzácného magistrátu královského krajského města Berouna deputírovaných pánů komisařů, jmenovitě pana radního Michala Bělského a pana radního Václava Špacíra, s Václavem Vlasákem, rychtářem z Kuchaře, skrze přemlouvání katolíků k svému chybnému vyznání, na svobodě, dne 15. dubna 1782 dobře předsevzata byla, jak následuje:

Otázka	Odpověď
1. Jak se jmenujete, jak starej jste, odkud rodilej, svobodnej nebo podanej, jaký víry?	Václav Vlasák, 45 let starej, z Kuchaře rodilej, pod jurisdikcí Karlštejnu patřící, helvetský víry.
2. Jste ženatej, a kolik dětí s vaší manželkou jste zplodil?	Jsem ženatej a 6 dětí mám.

3. Jak se živíte a jaký obchod vedete? Jsem rychtářem v Kuchaři a mám statek kontribučenskej.
4. Proč jste sem ku právu přišel? To já nevím, proč jsem sem od pana direktora karlštejnskýho poslanej.
5. Protože jste vy některý katolíky k vašemu chybnému vyznání přemlouval, je sám zapisoval, tak jmenujte vy je, který jste vy k tej helvetskej víře přemlouval, vyučoval a zapisoval? Ani jednoho, ale já jsem od nich učenej.
6. Od koho jste tedy vyučenej? Od Jana Hampla, moje žena ještě má kancionálek od něho. To bylo mí první vidění asi před 4 nebo 5 lety.
7. Kde pak jste se shledávali a kteří? Předtím jsme se leckdes shledávali s tím Janem Hamplem, on jest taky rychtář z Dobříče, ke Karlštejnu patřící. Nyníčko ale jsme se dohromady neshledávali, aby jsme o tej víře se byli radili.
8. Dyť Jan Hampl na Karlštejně ve svém examinu v otázce 4 na vás se odvolává a praví: Václav Vlasák mě naváděl k víře husiczkej a taky že jste jej sám napsal a na kancelář donesl. Bylo to v postě, na den se nepamatuju, přišel jsem ke krejčímu Rybáři a ten krejčí v sobotu na kanceláři karlštejnským přede mnou při řízení se zapsat dal, já druhej den v neděli ráno od toho krejčího Rybáře šel jsem k rychtáři Hamplovi a vyřizoval jsem jemu, aby dal fůry na dříví a přitom jsme se zmínili vo tom zapsání. Tak já jsem se napřed napsal a nato jsem prál druhým, a to Matějovi Nedbalovi, Matějovi Zimovi, Janovi Nedbalovi, Janovi Hamplovi, co jsme tam pohromadě byli, jestli chtějí, aby se zapsali, jak jsem se já zapsal. Tak ten švec Matěj Nedbal prál ke mně, tak mě taky napište, poněvadž to umíte psát, a podepsal se. Po něm pak zase on, Jan Hampl, i jeho žena, když z kostela přišla a muž se jí na to posměšně tázal, zdaž taky pude do Banátu a ona svolila, tak on mě taky žádal, abych jej, ženu i děti napsal, a ten Hampl se též podepsal. Po něm Zima též sebe, ženu, která přítomná nebyla, napsat dal a se podepsal. Po něm ten Jan Nedbal též taky se napsat dal u přítomnosti těch druhých, poněvadž ale psát neumí, tak nemohl podepsat, však některej z nás o jeho vůli jej podepsal, a nato ten Matěj Nedbal sám tu písebnost na kancelář nesl.
- Zde byla jemu celá otázka 4 přečtena.
9. Dyť Mařena Hamplová v svém karlštejnským examinu v otázce 7 též vyznala, že jí její muž, kterej od vás navedenej byl, napsat dal a ona k ničemuž nesvolila, až její bratr jí to povídal, že zapsaná jest? To nejní pravda. Ona věděla o tom i byla přitom a její muž se jí ptal, jak z kostela přišla. Dyť ten Matěj Nedbal to dosvědčí.

10. Též ten Matěj Zima v svém karlístejnském examinu v otázce 8 praví: že jste vy, jak k vám přišel, k němu prál, že je sepíšete a na kancelář sám donesete, že již Matěj Hrnčířík, Jan Větrník a Jiří Vojáček zapsány jsou. Tak vidíte, že jste vy toho Matěje Zimu taky k helvetskej víře sám zapsal.

11. Dyť Jan Nedbal v svém examinu v otázce 6 zase na vás se odvolává, že jste vy jej sám zapsal a on o ničemž nevěděl, nýbrž teprve od Jana Hampla se dověděl, že taky zapsanej jest.

12. Zase Matěj Nedbal v svém examinu v otázce 7 praví, že vy a Matěj Rybář jste jej k víře helvetský přivedli, co na to říkáte?

13. Nápodobně Kateřina Nedbalová v svém examinu v otázce 5 vyznala, že ona, aby jste ji zapsal, svou vůli v tom nedala, ani nevěděla, že zapsána jest. Tak pročpak jste ji zapsal?

14. Též Jan Truneček, jináč Nedbal, v svém examinu otázce 8 se na vás odvolává, že jste vy jej k tej helvetskej víře vyučoval, proč jste to činil?

15. Vidíte, že všichni ti, kteří jste zapsal a do kanceláře podal, že by helvetský víry byli, se odvolávají, že jste vy je k tomu přivodil, sám spisoval a byl vyučoval, pročpak jste to činil? Dyť skrz císařské patenty zapovězeno jest, aby žádněj katolíky k jinej víře nenutil, nepřemlouval a nevyučoval?

Dáno na radnici královského krajského města Berouna dne 15. dubna 1782.

Dříve na [tzn. je to] pár neděl, nežli jsou se u toho Hampla zapsali, neb ten Matěj Zima od Matěje Nedbala byl ke mně poslanej, abych jej zapsal. Odbyl jsem jej smíchem nevěda, jestli co umí, až u toho Hampla mně dosvědčovali Rybář, Matěj Nedbal, že tomu taky rozumí, tak teprve u toho Hampla jsem jej zapsal, když tomu sám chtěl, a taky se sám podepsal a ještě svou ženu sám dal zapsat. Já žádnýho nenutil, ani nenaváděl, vždyť jejich vlastní ruky podpis na kanceláři to dosvědčuje. Strany těch třech Matěje Hrnčíříka, Větrníka a Vojáčka, já jenom na ně vokázal, ale nespisoval, neb oni jsou cizopanský.

To se tak stalo, my s Hamplem, Matějem Nedbalem a Matějem Zimou jsme mluvili pod podobenstvím fiřponu [tj. doprava dřeva], on si všim a prál, že chce ject taky s námi, a hned v přítomnosti nás prál, abych jej zapsal, a byl při tom, když jsem jej zapisoval; kdo ale 3 křížky za něj udělal, to se nepamatuju.

Já jej nenaváděl ani nepřivedl, dyť mě od sebe dal vlastní rukou podepsanou cedulku, že jsem jej nenaváděl, ale to, že při examinu prál, [že] on, já a ten Rybář jednoho mínění a myslé jsme.

Když [její] muž poroučel.

To není pravda, ať mě to mluví do očí.

Já je nenutil, nepřemlouval, ani nevyučoval, oni sami mě žádali, abych je zapsal, a taky se sami podepisovali, ať jsou slyšáni na to, abych já je slyšel, co řeknou.

Michael Bielský jako komisař
Václav Špatzier jako komisař
Mathias Härdtl
Jozef Jann Sýkora, městský rychtář

CONFRONTATIO

kteří mezi Václavem Vlasákem, jakožto constitutum, pak Janem Hamplem, Matějem Zimou, Janem Nedbalem, jináč Trunečkem, Matějem Nedbalem, Magdalenou Hamplovou v přítomnosti též panské komise dne 18. dubna 1782 předsevzata byla, jak následuje:

Povolán Jan Hampl a byl dotazován

16. Jane Hample, vy jste ve svém examinu v otázce 4 na Karlštejně vyznal, že Václav Vlasák vás k husitské víře naváděl, vás sám zapsal, na kancelář donesl. Poslechněte z vašeho examinu otázku 4. Byla mu opět přečtena; Jest tedy tehdy pravda to všechno a naváděl vás Václav Vlasák a sám zapsal?

Nenaváděl mne, ani nevyučoval, nýbrž on, Vlasák, v postě na dvě neděle před svátky velikonočními běžícího roku, přišel ke mně strany fór [tzn fůr] navožení dříví. Tak jsme se umluvili, a když moje žena z kostela přišla, jak mi prál, pudeš-li taky se mnou do Banátu, ona odpověděla. Když ty pudeš, já taky pudu. Tak Vlasák ke mně prál, mám tebe zapsat a dřívě se sám zapsal. Tak já jsem k němu prál, aby mě taky zapsal, ženu i děti a podepsal jsem se do toho.

17. Jest to vaše vlastní ruka, podívejte se na tuto písebnost z Karlštejna sem odeslanou?

Jest má vlastní ruka.

18. Přítomný Václav Vlasák ale ve své constituci, otázka č. 6, vyznal, že on vás nevyučoval, ale že jste vy jej vyučoval k helvetské víře a kancionálek dal, jest to pravda?

To jest pravda, já jemu kancionálek půjčil asi před 4 léty, a to jest mi všechno husitský písň. Já o něj nedbal, tak jsem jej taky nazpátek nežádal. Však jsem jej ničemuž neučil, poněvadž nic nevím.

19. Václave Vlasáku, slyšíte, že přítomný Hampl vás k ničemuž nevyučoval, vy jste ale ve vaší constituci, otázka 6, prál, že on vás vyučoval. Co vy na to říkáte?

On mě ničemuž neučil, ale z toho kancionálku jsem se sám učil.

20. Jene Hample, proč pak jste na kanceláři při examinu prál, že vás Vlasák husitské víře vyučoval?

Já nevím, jestli jsem to prál, nebo ne, já nic od něho neslyšel.

Povolán Matěj Zima a byl dotazován

21. Matěji Zimo, jest pravda, že Václav Vlasák vás naváděl a přivedl k helvetské víře a že vám prál, že vás s[e]píše, a taky skutečně vás zapsal?

Zachovej Pán Bůh, on mě k ničemuž nenaváděl a já jsem se dal dobrovolně zapsat, on mě k ničemuž nenutil.

22. Jest tato písebnost a ohlášení z Karlštejna sem odeslaná vlastní rukou podepsaná. U koho a kdy? A proč jste se na Vlasáka odvolával?

Jest [to] má vlastní ruka a u Hampla rychtáře jsem se podepsal letos v postě, na den se nepamatuju, já na kanceláři tej otázce jináč musel rozumět, neb on mě k ničemuž nenaváděl.

Povolán Jan Nedbal a byl dotazován

23. Jane Nedbale, jest pravda, že Václav Vlasák vás k helvetskej víře naváděl, a taky sám zapsal, že jste vy ani nevěděl, že zapsanej jste, až Jan Hampl vám o tom povídal?

Nenaváděl mě k ničemuž, poněvadž u Hampla rychtáře o fořpon [tj. doprava dřeva] byla řeč, tak já taky prál, že pojedu, že sobě pár grošů vydělám. Však jsem tomu rozuměl, co rozpráví, že jest [to] vo víře, a taky jsem se jemu nechal zapsat a dal jsem tomu mou vůli.

24. Jest toto vaše ohlášení z Karlštejna sem odeslaný s vaší vlastní rukou podepsaný? Ale proč jste na kanceláři na Vlasáka se odvolával?

Já neumím psát, však já při tom byl, když Vlasák mne zapisoval u Hampla. Již se nepamatuju, kdo mi jméno a příjmení podepsal, já ale dal mou vůli v tom, já jsem se na Vlasáka neodvolával, že mě k tomu přivedl, nemohli mně dobře rozumět.

Povolán Matěj Nedbal a byl dotazován

25. Matěji Nedbale, jest pravda, jak jste na karlštejnským kanceláři vyznal, že Václav Vlasák vás naváděl k tej helvetskej víře?

To jsem já neřekl a taky mě k ničemuž Vlasák neučil a nenaváděl, nýbrž když jsem vypravoval mou víru, oni práli při tom examinu, že to není helvetská víra, já ale prál, že co jsme zapsaný Rybář, Vlasák a já, že jsme jednoho mínění. To se na kanceláři vomýlka stát musela, neb já jsem se učil z mýho Písma.

26. Kdopak vás zapsal a jest to vaše vlastní ruka v tomto vašem vohlášení se k helvetskej víře?

Já jsem se Vlasáka dožádal, aby mne zapsal, byla má dobrá vůle v tom, a taky jsem se podepsal a jest to má ruka.

Povolán Jan Nedbal Truneček

27. Jene Nedbale neb Trunečku, vy jste na karlštejnským kanceláři v přítomnosti tamního pana direktora a tmaňskýho pana faráře při vašem examinu, otázce 8, prál, že Václav Vlasák k tej helvetskej víře vás vyučoval. Vlasák ale to popírá, copak na to říkáte?

To jsem já na kanceláři neřekl, a říct nemohu, že mne vyučoval.

28. Poslechněte tu otázku, která vám při vašem examinu dána byla, a co jste vy na ni odpověděl? (Byla mu přečtena.) Tak co pak nyníčko popíráte?

To se mne asi čtyřikrát nebo pětkrát ptali, ale já jsem se na Vlasáka neodvolával, že mne vyučoval nebo k tomu měl, já jsem sobě asi před 5 neb 6 léty Zákon koupil a z toho jsem se tam sám vyučoval, jak jsem taky tak na kanceláři prál.

29. Kdo vás zapisoval, kdy a kde na jakej způsob?

Já jsem se dal sám zapsat i taky do toho zapsání, co na kanceláři karlštejnský leží. Svou vlastní rukou jsem se podepsal, nenutil mne žádněj, ani mne k tomu nenaváděl, to jest má vlastní ruka, co se mně vokazuje.

Povolána a dotázána Magdalena¹⁾ Hamplová

30. Mařeno Hamplová, vy jste na karlštejnský kanceláři prála, že Václav Vlasák vás taky mezi ty druhý, [do] helvetský víry taky podepsaný, zapsal, a váš muž od něj navedený byl. On Vlasák ale praví, že jste o tom věděla, jak jste z kostela přišla, když oni mezi sebou o tom zapsání jednali. Tak co na to říkáte?

Já jsem přišla z kostela domů a oni mezi sebou špásovali a rozličný řeči mluvili a poněvadž bylo slyšet, že ty husity povedou do Banátu, že na ně dělají pouta, tak můj muž ke mně prál, pudu-li taky do Banátu? Já špásem prála a odpověděla muži, když vy pudete, já taky. Já zdeř nezůstanu. Myslíla jsem, že jest to špás. Já taky nic nevím a neumím o jiné víře, jenom [o] katolické, a jak druhý den jsem se dověděla, že zapsána jsem, hned jsem prála k mýmu muži, co dělá, že nic neumím a on taky, tak proč se zapisují? A hned jsem poslala pro tu cedulku na kancelář a dostala jsem ji zpátky. Já jináč jsem si nemyslíla, než že Vlasák musel muže k tomu přivodit. Však to jest pravda, že Vlasák mne k ničemuž nenaváděl, a já taky od něj nic neslyšela a nic nevím.

Dáno na radnici královského krajského města Berouna dne 18. dubna 1782.

Pověřená městská rada v Berouně

Michael Bělský jako komisař

Vaclaw Spatzier jako komisař

Jozef Jann Sýkora, městský rychtář

PRÁVNÍ KONSTITUCE

kterou v přítomnosti z prostředku vzácného magistrátu královského krajského města Berouna deputírovaných pánův komisařů, jmenovitě pana radního Michala Bělského a pana radního Václava Spatziera, s Veronikou Vlasákovou a Matějem Nedbalem za příčinou, že oni proto od katolický víry odpadli, že Václav Vlasák, manžel Veroniky Vlasákové, a Matěj Nedbal vyznání víry učinili a tachlovský pan farář Christoph Forst jim připověděl, že to žádnýmu nepoví, zatím ale, že celý svět o tom věděl, na svobodě, dne 15. dubna 1782 roku předsevzata byla, jak následuje:

Povolán Matěj Nedbal a byl dotázán

Otázka	Odpověď
1. Jak se jmenujete, jak starý jste, odkud rodilej, svobodnej nebo poddanej, jaký víry?	Matěj Nedbal, 39 let starej, z Dobříče rodilej, ke Karlštejnu pod jurisdikcí patřící, helvetský víry.
2. Jste ženatej a kolik dětí s vaší manželkou jste zplodil?	Jsem ženatej a 5 dětí jsem zplodil. (pět)
3. Jak se živíte a jaký obchod máte a vedete?	Mám v Dobříči selskej statek.
4. Proč jste sem ku právu přišel?	Já nevím, snad proto, že jsem se dal k tej helvetskej víře zapsat a k ní se ohlásil.

¹⁾ Magdalena se obvykle v křestní matrice uvádí jako Marie Magdalena, hovorově byla nazývána Mařena.

5. Proto: že jste vy na karlštejnským kanceláři ve vašem examinu prál, že proto od katolický víry jste odpadl, že jste vy asi před 6 lety vyznání víry učinil, a tehdejší, [nyní] již zemřelý pan farář Christoph Forst vám přislíbil, že to v tajnosti zůstane a žádnému to nepoví, zatím že se to vůbec rozhlásilo. Tak vyjevte, na jaký způsob se to rozhlásilo a k vyjevení přišlo.

Já tu helvetskou víru předtím na 4. nebo 5. rok skrytě užíval a nyní veřejně, a to proto, že já měl od nebožtíka starýho Zimy nějaký žalmy a nebožtík pan farář tachlovskej přišel k Václavovi Vlasákovi, že má mít zapovězené knihy, a mně taky mezi to vpletl. Tak já musel vyznání víry dělat a nebožtík pan farář se zapřísáhl, když mě k tomu vyznání víry nutil, že o tom nebude žádnéj nic vědět, jenom já, p. farář Forst a ti svědkové. Zatím ve 14 dnech tachlovský kantor, kde nyníčko jest nevím, přinesl to mé vyznání víry písebně do Oujezdce [Trnového Újezdu] na rychtu a tam veřejně to četli a hned mě lidi lutriánem, husitou jmenovali a já jsem sobě to vzal do hlavy, když tachlovskej pan farář slovo svý nedržel, že já taky mu nezdržím a koupil jsem sobě písma a hned v tej helvetskej víře jsem se cvičil.

6. Jak vy řícti a dokázati můžete, že tachlovskej p. farář slovo ne[do]držel a že skrz něj to k rozhlášení přišlo, že jste vy vyznání víry dělal?

Poněvadž kantor na rychtu to mé vyznání přinesl a nějaký Sýkora veřejně to písebný vyznání četl. A dyť ten tachlovskej kantor ten examen na tej rychtě měl, tak on to musel od p. faráře dostat, neb já jemu to na rychtě chtěl pryč vzít a on sobě to vzít nedal. Kdyby pan farář to vyznání víry a examen byl schoval a nedal kantorovi, tak by se to bylo nerozkřičelo. Já jsem nyníčko rád, že jsem helvetský víry.

Povolána Veronika Vlasáková a byla dotázána

1. Jak se jmenujete, jak stará jste, odkud rodilá, svobodná nebo podaná, jaký víry?

Veronika Vlasáková, 37 let stará, z Vráže rozená, pod jurisdikcí ke Karlštejnu patřící, helvetský víry jsem.

2. Jste vdaná a kolik dětí z vašim mužem jste zplodila?

Jsem vdaná a 6 dětí mám.

3. Jak se živíte a jaký obchod vedete?

Můj muž má živnost v Kuchaři.

4. Proč jste sem ku právu přišla?

Já nevím.

5. Proto, že jste vy na karlštejnským kanceláři prála, že proto od katolický víry jste odpadla, že váš muž před 6 lety vyznání víry učinil a tehdejší pan farář Christoph Forst vašemu muži přislíbil, že to v tajnosti zůstane, zatím že celý svět o tom věděl. Tak vyjevte, na jaký způsob to k vyjádření přišlo?

6. Zdaž a jak vy řícti a dokázati můžete, že skrz p. faráře to k vyjádření přišlo, že váš muž vyznání víry dělal?

7. Od koho jste vyučena k tej helvetskej víře?

Nebožtík tachlovský pan farář Forst přislíbil mému muži, že [když] udělá vyznání víry, že nebude o tom žádnéj vědět, jenom on a Pán Bůh. K čemuž když muž svolil, tak on měl v kostele přichystaný dva svědky a před těma svědkama musel vyznání víry dělat. Asi ve 14 dnech přijdouce tehdejší tachlovský kantor, kde nyníčko jest, nevím, do Trnového Ujezdce [Trnového Újezdu], a měl to vyznání víry mého muže napsaný a tam jej veřejně vokazoval, a tak se to rozkřičelo a můj muž se hned zapřísáhl živému Bohu, když dostane takový písmo, proti kterému přísahal, že jej uvěří a od té doby při tej víře helvetskej zůstáváme a umřít chceme.

Proč pan farář to vyznání víry kantorovi dal, aby to roznášel po vsích, když on se zapřísáhl, že to žádnéj nebude vědět, jenom pan farář a Pán Bůh. Zatím vzal do kostela svědky a on pan farář nezdržel slovo, když se živému Bohu zavázal, že to žádnéj nebude vědět. Tak on sám byl příčina toho rozkřičení, když svědky vzal, kantorovi to vyznání víry dal a on po vsích s tím chodil. A tak jsme se s manželem živému Bohu taky zapřísáhli, že budeme to věřit, co jemu zapovězeno bylo, a taky to věříme. Proč pan farář slovo nedržel a my veřejně mezi lidem do hanby přišli?

Od žádnýho, my jsme dostali od Hampla kancionálek, a od té doby jsme užívali tu víru.

Dáno na radnici královského krajského města Berouna dne 15. dubna 1782.
Pověřená městská rada v Berouně

Michael Bělský jako komisař
Vaclaw Spatzier jako komisař
Mathias Härdtl
Jozef Jan Sýkora, městský rychtář

Zpráva města Berouna kraji 20.4.1782

R: Pověřená městská rada v Berouně zasílá konstituta včetně konfrontace Václava Vlasáka, rychtáře z Kuchaře, s některými římskými katolíky, které měl přemlouvát ke své bludné víře; potom výslech Veroniky Vlasákové a Matěje Nedbala vzhledem k jejich přestupu k HV. Příčinou měl být tachlovický farář Christoph Forst, ten však mezitím zemřel a nelze se ani ptát kantora, který tehdy jejich vyznání víry zveřejnil, toto nelze tedy vyřešit. Zjistilo se dále, že Jan Hampl, Matěj Zima, Jan Nedbal, Matěj Nedbal, Magdalena Hamplová, Jan Truneček či Nedbal nebyli přemluveni, ale podepsali se dobrovolně, zasílají se výslechy i slavnostní přihlášky.

Michael Bělský, purkmistr
Johann Pressl, primátor
Martin Rudolf
Antonin Czerni
Antonin Tumma
Antonin Schmied
Mathes Schauscha
Mathias Härdtl

Zpráva kraje guberniu 30.4.1782

R: Na základě nařízení z 1.4.1782 ve věci přihlášek k HV a vyšetřování údajného přemlouvání V. Vlasáka v této záležitosti, zasílají se výsledky šetření berounského magistrátu, který tím byl pověřen, a také 12 slavnostních přihlášek karlístejnského panství.

Joseph von Boules, krajský hejtman

4. SLAVNOSTNÍ PŘIHLÁŠKA JANA NEDBALA A MATĚJE ZIMY

NA Praha, APA
H 3/1 4297a

Slavnostní přihláška J. Nedbala a M. Zimy 7.3.1783

R: Znovu se přihlásili Jan Nedbal a Matěj Zima z Dobříče, kteří se už před rokem hlásili a pak 16.3.1782 při první komisi [slavnostních přihláškách] revertovali. Se zaslepenou myslí a tvrdostí srdce nyní [opětovná přihláška byla ovšem už v prosinci 1782(!)] stáli na svém, že spolu s manželkami a dětmi zůstanou již při svém rozhodnutí. Příkládají se zápisy.

[Přestože se přihlásili ještě v roce 1782, museli po složení těchto nových slavnostních přihlášek podstoupit šestinedělní cvičení. Srov. Tabelu panství Karlštejn k 21. září 1783, s. 137.]

příloha – Hlášení duchovenského komisaře Václava Františka Matiejky arcibiskupství 10.3.1783

T:

EXAMEN EVANGELISTARUM

Jak se jmenujete a odkud ste?

R. Ze vsi Dobříče Jan Nedbal.

Jaké víry byli vaše rodiče?

R. Oba dva katolíci, umřeli.

Když vaše rodiče umřeli [jako] praví katolíci, nejde vám to k srdci, že vy se jiného náboženství chytáte etc.

R. Mně je líto, že v tom umřeli.

Když tedy vy sobě vyvolujete jinou víru! než vaše rodiče mněli, jakej pak máte grunt neb hlavní pohnutí k tej víře?

R. Já jináč nevím! ale zakládám celou mou víru na věřím Pána Boha, skrze lámání chleba a pití kalicha.

Z jaké příčiny odstupujete od víry katolické; má něco, s čím byste spasení dosáhnouti nemohli?

R. Protože nás učila, bychom věřili všechno, nešt je to v písmě S. psáno nebo ne, a já nevěřím, jen co je psáno.

Proč nevěříte víc svátostí, nežli jen dvě?

R. Protože jich víc nenalézám.

Jako nenalézáte ostatní svátosti, tak také nenalézáte v písmě S., že křest a večeře Páně je svátost. Nebo[ť] to slovo svátost nikde v písmě S. nenalézáte a nestojí!, vy ale přeci vyznáváte dvě, proč zavrhuje ostatní.

R. Inu proto!, že mi jen ty dvě máme za svátosti.

Já vám nápodobně, jako stojí o Svátosti Křtu!, tak taky, že je jich víc, z písma S. dokážu: chcete? a budete věřit.

R. Nebudu přeci nic věřit.

Můj milý člověče! Já vidím, že ste túze zatvrzelej. Poněvač ani žádné dokazy slyšeti nechc[e]jte, otevřte oči. De tu o vaši duši! Žádátele dokonale [ve] všech vašich pochybnostech vysvětlení? a gruntovně ve víře katolickej vycvičen býti prostředkem slavné konsistoře šťastně dosáhnete.

R. Nežádám

Souhlasí s originálem slovo od slova, stvrzeno vlastní rukou direktora karlístejnského.

Dne 7. března 1783

Wenceslaus Francisc. Matiejka
farář tmaňský v kraji berounském

EXAMEN EVANGELISTARUM

- Jak se jmenujete a odkud ste?
R. Matěj Zima ze vsi Dobříč.
- Jaké se prohlašujete víry?
R. Víry Evangelické.
- Jaké víry byli vaše rodiče?
R. Oba dva katolíci. Otec umřel jako katolík, matka katolička, ještě živa.
- Když vaše rodiče, dědi i pradědi, jak sám pravíte, katolické víry byli a v ní umřeli!, Proč vy od ní odstupujete? Má něco coby vás slávy nebeské zbavilo?
R. Proto, že učí: nešť v písmě Svatém psáno anebo ne, a já nevěřím, než co je psáno.
- Tudy to, co učí Církev Svatá a nestojí pevně v písmě Svatém, je vám to škodný?
R. Ovšem, že je škodný.
- Copak tedy čtete u Svatého Jana, kapitole 20., v. 30, četl ste to? podívejte se do Knížky.
R. Y Račte mě dát pokoj, já sem pak myslil, že juž budu mít s vašnosti pokoj, že juž přide Velebný Pan Hořovskej [patrně F. Makovička, děkan v Hořovicích].
- Jakej tedy máte grunt, že se k tej víře nakloňujete?
R. V lámání chleba a pití Kalicha.
- Jestli věříte, že je pravé tělo Krista Pána, musí taky v něm bejt pravá krev. Neboť Kristus P. živý pravil: toto jest pravé tělo mé. Jesli bylo pravé, bylo také živo, jestli bylo živo, byla v něm taky krev etc. etc. Stává se vám tehdy křivda, že nepřijímáte pod obojím?
R. Já nevěřím, že je živo.
- Kolik připouštíte Svátostí?
R. Večeři Páně a Křest.
- Já vám dokážu z písma S.: 7 svátostí, budete věřit!, Když vám je dokážu?
R. Já nevěřím, poněvač nikde nestojí 7 svátostí etc.
- Křest a večeře Páně taky nestojí v písmě S. tím slovem!, že je svátost. Proč tehdy ty dvě věříte a ostatních ani slyšet nechcete.
R. Proto: že ty já věřím, poněvač je Kristus P. ustanovil, ostatní ale nevěřím.
- Takylipak byste (poněvač, jak vidíte, velmi chybujete a pro vaši stranu mně gruntovního nic dokázati nemůžete) žádal bejt dokonale vycvičenej v pravej Spasitelnej víře Katolickej?
R. Y já nežádám! a já víc katolíkem býti nechci.
- Souhlasí s originálem slovo od slova, stvrzeno vlastní rukou direktora karlíštejnského.
Dne 7. března
Wenceslaus Franciscus Matiejka
farář tmaňský v kraji berounském

PANSTVÍ TOČNÍK

NA Praha, APA
H 3/1 4297b

Zpráva o návratu Jana Kotase vyhoštěného před třemi lety do Uher 30.6.1782

R: Zasílá se zpráva o návratu Jana Kotase, vyhoštěného v roce 1779 do Uher. Vyznal augsburskou konfesi. Dne 17.6. se přihlásil v kanceláři na Točníku. Přikládají se i dvě vyjádření od obce a místního luterského kazatele v Uhrách.

Josef Rodovský
děkan žebrácký

T: Jan Kotas, krejčí s manželkou Kateřinou, císařští poddaní z obce Kublov panství točnického, v roce 1779 třikrát upadl do hereze ač na městském úřadu slíbil nápravu, a byl z rozhodnutí Rady

krajského města Berouna podle císařského výnosu Marie Terezie odeslán do exilu do Uher. Po vyhlášení tolerance se v tomto roce a měsíci vrátil s dosvědčeními, jejichž kopii přikládám.

Dne 17. t.m. [června] v mé přítomnosti byl povolán do kanceláře, a vyznal, že je a.v. Na dotaz, proč opouští pravověrnou víru, odpověděl, že pro 1. příkázání dekalogu [tj. desatera], odmítá, že svatí se mohou přimluvit u Boha, na moje [tj. děkanovo] vysvětlení kultu Boha a nejsvětější Matky Boží a oč se v něm jedná, mi odpověděl, že nám stačí přimlůvce Ježíš Kristus.

Děti má čtyři. Starší dcera slouží v Berouně u měšťana Pefra a je 14 let stará. Syny má dva. Josefa 10letého [sic!] a Františka 7letého [sic!] a čtvrté dítě dvouleté, narozené v Uhrách, si přinesl s sebou. Tomuto otci bylo přísně příkázáno, aby dvě starší děti vzdělával a je posílal do školy a nesváděl je ke své sektě. Zakázaly se mu všechny schůzky a také veškeré diskuse o jiném náboženství, především o tom pravověrném. Byla učiněna všechna opatření, aby na něj dávali pozor jak rychtář, tak radní.

Ředitel panství je katolík a latiník, který také podá zprávu ke krajskému úřadu.

Josephus Rodowsky
děkan a kanovník staroboleslavský

příloha 1 – Dobrozdání obecního rychtáře v Dačov Lomu (Slovensko) 18.5.1782

T: Laskavý čtenáři

Zdraví a požehnání od P. Boha

My, níže podepsaný rychtář a celá obec horno-dačolomská v známost uvádím, všem kterým by slušelo znáti, a věděti, že Jan Kotas s svou milou manželkou Kateřinou Šimovou, a s jedním synáčkem Janem, přestěhuje se do slavného Království Českého, Panství totižto Točnického, do osady Kublo[v], z něž byl pro náboženství své vyhnán sem ještě roku [1]779, aby tedy v předsevzetí svém nějaké? odpornosti zakusovati nemusel, pro lepší jistotu toto kratičké vysvědčení jemu od nás vydáváme, že přes celý čas, pokud se u nás divným opatrováním Božím zdržoval, takový život vedl, jak na jednoho každého věřícího křesťana náleží.

Psáno v Dačolomě sl. stolici Velkohontské dne 18. května [1]782.

Sepsáno Janem Karpíkem, ředitelem zdejší školy

rychtář Švecovejch Pavel,
starší polgar Kukučka Jan
a celá obec

příloha 2 – Dobrozdání evangelického pastora v Dačov Lomu (Slovensko) 20.5.1782

T: Ve jménu Páně!

Já, níže podepsaný, dávám ve známost komu koli potřebí věděti a znáti, že vážený a statečný muž Jan Kotas spolu svou řádnou manželkou Kateřinou Šimovou i s synáčkem malinkým Janem, pocházející podle sveho rodu z slavného Království Českého a sice z dědiny [K]Ublo[v] v slavném Panství Točnickém, podle řízení božího domu církvy evangelické, vyznání auspurského se přiznávající, Dačolom řečené, v slavné Stolici Pontské, slavného Království Uherského ležící, a tu, pokud u nás za tři léta zůstával, život svůj chvalitebně a pobožně řídil, a protož všem byl milý, a vděčný, ale když již podle milostivého rozkazu císařsko královského musí se do vlasti české navrátiti a přestěhovati, to svědectví jemu s dobrým svědomím činím, že se zde mezi námi všudy, a vždycky pobožně, střízlivě a upřímně rozhumně choval a zpravoval; pro lepší jistotu svědectví toto jemu dávám, mou vlastní ruku i s mým pečetním prstenem potvrzeno.

V dačolomské faře dne 20. května [1]782.

Josephus Schmid

při církvi Evangelické dačolomské Slova Božího kazatel

[Pozn. Tento text byl také přeložen do latiny.]

příloha 3 – Prohlášení o způsobilosti se odstěhovat 5.5.1782

R: Jan Kotas s manželkou a synkem se mohou odstěhovat, nemají vůči nikomu žádný závazek.
5. května 1782

F. Ribetz
Paulus Lapolinský, přisedící hontského soudu
Carolus Tihany, přisedící, hontská župa

Doporučení pro absoluci revertentů hořovickému děkanu 26.4.1783

R: Díky za zaslání přihlášek z Točníka a Zbraslavi [tzn. z panství Králův Dvůr, přijaté ovšem na Zbraslavi – viz dále]. K tomu:

1. Je správné, že jste Jana Pavlise [z Trubína] smířili s římskokatolickou církví.
2. František Pavlis [z Kublova] by měl být po pokorném vyznání absolvován.
3. Jan Kotas, poddaný ze Zbiroha [sic! – správně z Točníka] a farník žebrácký, má být pro blízkost smrti absolvován a předáno to jeho faráři.
4. I při ostatních je dobré to takto dělat, přijmout je zpět [do římskokatolické církve].

Praha, v arcibiskupské kanceláři

Zpráva žebráckému děkanu o přijetí Jana Kotase do římskokatolické církve 26.4.1783

R: Jan Kotas starší z Kublova se chce stát římským katolíkem. Pro vysoké stáří a nemoc se mu má dát absoluce a udělit svátosti, i když předtím několikrát odpadl.

Poručím milosti a moudrosti žebráckému děkanu, aby neuplatňoval církevní tresty.

Praha, v arcibiskupské kanceláři

PANSTVÍ KRÁLŮV DVŮR**Hlášení duchovenského komisaře V. F. Matiejky pražskému arcibiskupství 6.11.1782**

R: Josef Dvořák, sedlák z Trubína, již mnoho let je u té sekty, nedal se přesvědčit. Stejně tak jeho manželka. Příkládá se zápis.

Dáno na Zbraslavi 6.11.1782.

Václav František Matiejka
farář tmaňský

příloha – Slavnostní přihláška manželů Dvořákových z Trubína 31.10.1782

T: Na panství císařském Zbraslavi
dne 31. října 1782

EXAMEN, NEBOLI VÝSLECH OHLEDNĚ ODPADNUTÍ OD KATOLICKÉ
VÍRY

Jozefe Dvořáku, jak se jmenovali vaše rodiče, a jaké víry oni byli?

R. Otec se jmenoval Petr, a matka Kateřina. Oba dva katolíci.

Když sou byli oni oba dva katolíci, z jaké pak příčiny vy odstupujete od víry katolické?

R. Pro ustanovení lidské.

Jaké sou ty ustanovení lidské?

R. Očistec a přímluva svatých.

Očistec a přímluva svatých se vám dokazuje, jen jestli chcete to uznat, z písma Svatého, jak vidíte na mnohejch místech?

R. Jak vidím! ale já přeci nevěřím, než jak čtu podle liter.

Jakej pak grunt neb hlauní pohnutí máte, že se k tej víře evangelickej nakloňujete?

R. Můj grunt je Kristus.

Zdaž tedy po všem vyložení, po všem dokazů, že velmi z tyto staré bible, zde na kanceláři bydlící vidíte: přeci chcete v tom aušpurském vyznání setrvati! anebo k víře katolické se navrátiti.

R. Já myslím, že v tom bloudit nebudu a já v tom vostávám.

EXAMEN MANŽELKY

Kateřino Dvořáková, jak se jmenovali vaše rodiče a jaké byli víry?

R. Otec se jmenoval Jakub a matka Ludmilla, oba dva katolíci.

Jestli vaše rodiče byli oba dva katolíci! Z jaképak příčiny vy od té víry odstupujete! Kterou pak pravíte vaše rodiče, vaše dědy a snad bezpochyby pradědy pevně drželi a zachovávali.

R. Pro ustanovení lidský a nálezky.

Jaké pak sou ty ustanovení lidský a nálezky?

R. Můj muž juž jim to pověděl, a já taky nevěřím přimluvu svatých a očistec. A proto se držím aušpurského vyznání.

Co pak je! a co v sobě obsahuje to aušpurské vyznání?

R. Císař Pán musí vědět, nebo já se podle tý knížky: totiž to vyznání víry Evangelíkův aušpurské confessi, ve Vídni vydané, držím.

Císař Pán je skutečně katolické víry! Že pak ta knížka ve Vídni tiskuta byla, toho nenásleduje! Že Císař Pán k tomu chce, abyste vy tu víru následovali. Dikpak vidíte, že nás vysílá, abychom my vám vaše pochybnosti vyjadřovali a vysvětlili.

R. To já nevíím, ale Císař Pán je dobrého ducha, poněvač nám tu svobodu dal věřiti co chceme, a já věřím, co v tej knížce stojí.

Copak v tej knížce stojí etc.?

R. Já neumím jak náleží číst, ale teprve se chci učít! Můj muž čte a já ho poslouchám.

Neumíte číst! a já vidím a pozoruju z vaší řeči (ačkoliv juž 30 let máte), že ste se túze zanedbala: že víru katolickou neznáte a následovně má milá osobo, žádnou hlavní příčinu že od ní odpadnouti míníte, dáti nemůžete. Kolik pak je článků víry? A neb proč vás Pán Bůch stvořil?

R. Já sem věděla, ale neničko s těma starostma vylezlo mně to všechno.

Poněvadž nejste vycvičena, ani ve víře katolickém, ani aušpurského vyznání. Co tehdy s dobrým povážením (de tu o vaší duši!) co myslíte a v kterej víře vycvičena býti žádáte?

R. Evangelickej, aušpurského vyznání a v ní setrvati chci.

Syn Jacobus Dvořák, 9 let

Dcera Catharina, 2 roky

Souhlasí s originálem (podepsaným) mnou a politickým komisařem slovo od slova.

Václav František Matiejka

farář tmaňský

STATEK LITĚŇ

NA Praha, APA
H 3/1 4297a

Hlášení duchovenského komisaře V. F. Matiejky pražskému arcibiskupství 10.12.1782

R: Maria Magdalena Krbcová z Litně byla svedena bezbožnými lidmi, nedala se přesvědčit. Příkládá se zápis.

Václav František Matiejka
farář tmaňský

příloha – Slavnostní přihláška Marie Magdaleny Krbcové z Litně 10.12.1782

EXAMEN A VÝSLECH VE VĚCI VÍRY

Marie Magdaleny ze statku Liteň

- Jak se jmenovali vaše rodiče? R. Otec Jan Jindra, matka Rozalia.
- Jaké byli víry? R. Katolický křesťani ve vsi Žebrákov u Kamejka [Kamýka nad Vltavou].
- Jaké pak ste vy víry? R. Já podle této knížky ve Vídni vydané, Evangelické, aušpurského vyznání.
- Jakej pak máte grunt, neb hlauní příčinu, a pohnutí, že se k tomu vyznání aušpurskému nakloňujete? R. Copak se to račte ptát! Že mám v tom zalíbení: a proto že je věc, kterou sám Kristus Pán ustanovil.
- Jakou příčinu máte, že od víry katolické odstupujete, má něco pochybného, skrz co byste Království Božího nedosáhla? R. Protože nevěřím očištcí, a nevěřím, aby byla nějaká poklona onim Bohům, který lidskejma rukama dělány sou.
- Který pak sou ti Bohy, který lidskejma rukama zdělány sou a od katolíkův (podle vašeho zdání) za Bohy se drzejí. Já sem taky katolický křesťan! a nevěřím jen jednoho pravého Boha. R. Ty který sou zde dělány.
- Kde pak medle je takovej P. Buch, lidskejma rukama zde na světě udělanej? R. Kříž, a na Svatý Hoře.
- Má milá osobo! S toho ze všeho vidíme, že ste tuze zatvrzelá. Poněvač žádné důkazy z Písma Svatého patrný přijímouti nechcete! Co tehdy myslíte, de tu o vaši duši! Když tedy nejste vycvičena ani ve víře katolickej ani v tom auspurském vyznání. Zdaž tehdy žádáte bej[t] dokonale vycvičena v samospasitelnej víře katolickej! anebo v tom pozůstat. R. I chci pozůstat a jináč nikdy neudělám.

Manžel zůstává římským katolíkem.

PANSTVÍ KONOPIŠTĚ

1. První přihlášky (1.3.1782).....	35
2. Zpráva o smlouvání některých konopištských poddaných (10.3.1782).....	39
3. Dotaz duchovenského komisaře k přípravě přihlášek (4.4.1782).....	41
4. Slavnostní přihlášky (4.–19.4.1782)	42
5. Dodatečné výsledky ke zprávě o smlouvání (22.4.1782)	95
6. Sdělení kraje panství ve věci počtu nekatolíků, pastora a modlitebny (12.7.1782).....	114
7. Seznam evangelických a reformovaných náboženských knih povolených k vydání (12.8.1782).....	114
8. Sdělení kraje panství – instrukce pro postup při povolování pastora (16.8.1782).....	114
9. Jednání o pastora a modlitebnu (počátek září 1782)	115

Zpráva panství kraji 1.3.1782

R: Seznam přihlášených k HV z panství Konopiště k 1.3.1782
(podpis Schaller)

počet	obec	čp.	povolání	jméno
1	Soběhrdy	3	sedlák	Tomáš Kříž
2			Martin, jeho syn, ženatý	
3			Alžběta, manželka	
4		2	sedlák	Tomáš Šturc
5			Alžběta, manželka	
6			děti: Martin	
7			Jakub	
8			Matěj	
9			Kateřina	
10		1	sedlák	Jiří Šturc
11			Marianna, manželka	
12			děti: Jan	
13			Jakub	
14			Mariana	
15		9	sedlák	Tomáš Bohata
16			Ludmila, manželka	
17	děti: Pavel			
18		Martin		
19		Václav		
20	9	podruh	Matěj Bohata	
21		Kateřina, manželka		
22		děti: Václav		
23		Kateřina		
24	10	sedlák	Jan Přeučil	
25		Mariana, manželka		
26		děti: Václav		
27		Mariana		
28		Jan		
29		Anna		
30	Dorota			
31	7	sedlák	Jan Vrabc	
32		Ludmila, manželka		
33		děti: Kateřina		
34		Dorota		
35		Magdalena ²⁾		
36		Matěj Vrabc, bratr sedláka		
37		Anna, jeho sestra		

²⁾ Viz pozn. 1, též i dále.

počet	obec	čp.	povolání	jméno	
38	Soběhrdy	5	sedlák	Bartoň V n o u č e k	
39				Barbora, manželka	
40				děti: Jan	
41				Kateřina	
42				Jakub	
43				Václav	
44	Barbora				
45	Soběhrdy	6	chalupník	Matěj Š k v o r	
46		Mariana, manželka			
47		11	chalupník	Jan D ř í z h a l	
48				Anna, manželka	
49	Žiňánky	5	sedlák	Jan Z a c h	
50				Mariana, manželka	
51				děti: Tomáš	
52				Kateřina	
53				Mariana	
54				Anna	
55		Jan			
56		Barbora			
57		Žiňánky	2	sedlák	Vojtěch K ř í ž
58					Kateřina, manželka
59					děti: Mariana
60					Jan
61					Dorota
62					Kateřina
63	Alžběta				
64	Anna				
65	Žiňánky	8	chalupník	Václav K l a u s	
66				Mariana, manželka	
67				děti: Anna	
68				Václav	
69				Jakub	
70				Kateřina	
71	[Dlouhé Pole] Pílátka	10	mlynář	Josef K r a t o c h v í l e	
72				děti: Václav	
73			Mariana		
74			rychtář	Jakub K r a t o c h v í l e, jeho syn	
75				Ludmila, manželka	
76	dítě: Anna				
77	Bedrč	1	podruh	František K r a t o c h v í l e	
78				Anna, manželka	
79				děti: Jan	
80				Václav	
81				Mariana	

počet	obec	čp.	povolání	jméno
82	Lštění	11	chalupník	Jan Stolař
83				Mariana, manželka
84		děti: Kateřina		
85		Jan		
86		12	chalupník	Jiří Stolař
87				Kateřina, manželka
88				děti: Kateřina
89				Dorota
90				František
91				Václav
92				Jan
93				Alžběta, matka Jiřího Stolaře
94	[Jírovice] Hanzlov	12	mlynář	Václav Zuran
95				Mariana, manželka
96				děti: Jan
97				Václav
98	Poříčí nad Sázavou	13	pastýř	Martin Starosta
99				Dorota, manželka
100				syn: František
101	Týnec nad Sázavou	6	polní mistr ³⁾	Matěj Skrčený
102				Kateřina, manželka
103				děti: Josef
104				Václav
105				František
106				Matěj
107				Anna
108				Dorota
109	Radíkovice	1	šafář	František Šnajberk
110				Anna, manželka
111				děti: František
112				Josef
113				Matěj
114				Jiří
115				Anna
116				Kateřina
117	Mariánovice	1	polní mistr	Josef Pazderka
118				Mariana, manželka
119				děti: Jan
120				Barbora
121				Mariana
122				Kateřina
123				

³⁾ V německy psaném seznamu jsou všichni uvedeni jako „Schafmeister“.

počet	obec	čp.	povolání	jméno
124	Javorník	4	chalupník	Jiří K ů r k a
125				Anna, manželka
126		13	kovář	František K ů r k a
127				děti: Tomáš
128				Kateřina
129				Barbora
130	Mariana			
131	Dlouhé Pole	9	sedlák	Pavel B a r e k
132				Mariana, manželka
133				děti: Jiří
134				Václav
135				Pavel
136				Kateřina
137				Jan
138				Anna
139				Barbora
140		Jakub Š i n d e l á ř, čeledín		
141		Ludmila S t i b ů r k o v á, děvečka		
142		Jiří Š i n d e l á ř, čeledín v č. 2 v Myslíči		
143		Matěj Š i n d e l á ř, čeledín v č. 1 v Boušicích		
144		6	sedlák	Jan C h r p a
145	Dorota, manželka			
146	děti: Jan			
147	Dorota			
148	Barbora			
149	11	podruh	Václav H a š e k	
150			Mariana, manželka	
151			děti: Jan	
152			Martin	
153			Bartoň	
154	Kochánov	6	podruh	Jakub H a š e k
155				Rosálie, manželka
156				děti: Václav
157				František
158				Mariana
159	Konopiště	4	ovčák	Jiří S k r č e n ý
160				Kateřina, manželka
161				děti: František
162				Anna
163	Vysoká Lhota	3	ovčák	Václav S k r č e n ý
164				Anna, manželka
165				děti: Josef
166		Mariana		
167		Alžběta S k r č e n á, děvečka		
168	Martin S k r č e n ý, čeledín			

počet	obec	čp.	povolání	jméno
169	Mrač	1	šafář ⁴⁾	Václav Šnajberk
170				Kateřina, manželka
171				děti: Václav
172				František

Konopiště 1.3.1782

Johann Jos. Schaller
direktor

Zpráva kraje guberniu 2.3.1782

R: Ředitel panství zasílá na základě nařízení z 9.2.1782 seznam přihlášených k HV, aby mohl být ustanoven duchovenský komisař.

Joseph von Boullés
krajský hejtman

2. ZPRÁVA O SMLOUVÁNÍ NĚKTERÝCH KONOPIŠTSKÝCH PODDANÝCH

NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 702

Zpráva panství kraji 10.3.1782

R: Přikládají se protokoly o přemlouvání římskokatolických poddaných k HV, což měli dle výše uvedených protokolů činit František Šnajberk, šafář z Pomněnic, Matěj Skrčený, polní mistr z Týnce nad Sázavou, Václav Šnajberk, ovčák z Mrače, a Jiří Skrčený, ovčák z Konopiště, pak Havel Škvor, podruh ze Lštění, a František Kůrka, kovář z Javorníka. Přikládá se 5 originálních protokolů.

Johan Jos. Schaller, direktor

příloha – Protokoly s konopištskými poddanými 8.3.1782

T: PROTOCOLL
kterej s Janem Nechvátalem, rychtářem ze vsi Čtyřkol, na kanceláři vrchnostenským z následovních příčin držený byl v Konopišti dne 8. března 1782

Jan Nechvátal, rychtář ze vsi Čtyřkol, dává k protokolu, že on

1. dne 4.3. ráno u konšela Václava Vnoučka ve vsi Lštění proto hromadu držel, aby on to, jež po dvakráte na kanceláři vrchnostenským prohlášené královské krajské poručení, svejm sousedům vyjádřil, by oni, který křesťané katolický jsouce, těm k helvetské konfesi se přiznávajíjm žádné potupné pomluvy neb hanění nedělali, naproti tomu ale oni susedové, který se k helvetské konfesi vyznali, aby nápodobně katolické křesťany netupili, je k helvetské víře nenutili a jim žádné pobídné vejklady nekonali, nýbrž se dle nejvyššího předpisu a poručení mezi sebou v dobrotě a bez pohoršení snášeli a poněvadž
2. naproti takovému poručení Havel Škvor ze vsi Lštění Jakubovi Křištofovi, tamnímu hajnému, dle toho od něj Křištofa a jemu rychtáři Nechvátalovi učiněného přiznání jednu knížku dal, kterou on, hajnej, srozuměti nemohl a takovou za bludnou držel, a jí zas nazpátek jemu k víře helvetské vyznanému Havlovi Škvorovi navracoval. Tak k němu, Křištofovi, opačně Škvor řekl, aby on sobě jenom tu knížku nechal, v takový četl, že se jemu vše to, co v takové stojí, velice líbíti, a on Škvor jej Křištofa ve všem vynaučovati bude; Křištof ale tu knížku jemu zas zpátky dal. Jak
3. při tý držený hromadě rychtář obojím stranám to prošlé nejvyšší poručení zachovávatí nejostřejc zavázal, a naproti tomu tato nic nejmenšího nekonati přikázal, by jedna i druhá strana mezi sebou žádné příčiny a kór takové neměla, která juž v chrámu Páně pyšelským skrze něj Havla Škvora se stala a to tak: poněvadž on, Škvor, při veřejným pozdvihování nápodobně při podávání velebné svátosti ani kříže neudělal ani nekleknul, nýbrž tam ke všemu neuctění Boha tak jako jeden špalek stál a všechny přítomný katolíky k největšímu pohoršení skrze to pobuřoval, tak jemu rychtář takový, Bohu všemohoucímu nepočestně proukázany způsob předstíral, načež jemu on Škvor k odpovědi dal, že když sobě katolíci lysinky stíratí chtějí, aby si

⁴⁾ Viz pozn. č. 3.

je stírali, a on že sobě takových stírati nebude, poněvadž on kříž ve svém srdci má, což vše také Martin Pilát, konšel ze vsi Javorníka stvrzovati bude. – Dálejc

4. opovážil se Franc Kúrka, kovář z Javorníka, v neděli dne 3. března, když on Jakuba Svobodu, podruha ze Čtyřkol, ve vsi Lštění na návsi potkal, jeho pobízeti, aby se taky k tej nové helvetské víře zapsati dal. Když jemu Jakub Svoboda odpověděl, aby jemu s tím pokoj dal, že on ani čísti ani psáti neumí, tak k němu Franc Kúrka pravil, že to nic nedělá, že on ho ve všem naučiti chce. Kterej příběh rychtářovi on, Jakub Svoboda, ihned zanesl, rychtář ale jeho, Franc[e] Kúrku, na lepší zachování prošlých císařských poručení pamatovati nechal a všechno k tomuto protokolu zadal a takový protokol svou vlastní rukou podpisem stvrdil.

Jenž se stalo v Konopišti na kanceláři vrchnostenským dne a roku svrchu psaného.

+++ Jan Nechvátal
rychtář ze vsi Čtyřkol

T: PROTOCOLL

ktej s Jakubem Křištofem, hajným ze vsi Lštění, na kanceláři vrchnostenským držán byl dne 9. března roku 1782

Jakub Křištof, hejný ze Lštění, dává pravdivě a svědomitě k protokolu, že ve středu dne 27. února jak on v řece pod zlenickým dvorem nějakou rybičku chytal, k němu také Havel Škvor, podruh ze Lštění, přišel a k němu takto pravil: poněvadž my nyní veřejnost v naší víře máme, poudeš-li taky s námi se dát zapsat. Křištof mu na to odpověděl, že on nepude a že on nic nemá a také on ničemuž nerozumí. V té případnosti se Havel Škvor smál; ve čtvrtek na to jemu, Křištofovi, nějakou knížku přines a když on, Křištof, doma nebyl, takovou jemu u jeho ženy zanechal; a když on ale domů přišel a v takové knížce něco málo četl a to chybný bejt pozoroval, poslal on takovou knížku v pátek ráno jemu, Škvorovi, zpátky a od té chvíle s ním více nemluvil, následovně tento protokol skončil a neumějíce psáti, takový s třema křížkama potvrdil.

tamtéž +++ Jakub Křištof, hejný ze Lštění

T: PROTOCOLL

ktej s Jakubem Svobodou, podruhem ze vsi Čtyřkol, na kanceláři vrchnostenským držán byl v Konopišti dne 9. března 1782

Jakub Svoboda, podruh ze Čtyřkol, dává svědomitě a pravdivě k protokolu, že jej v neděli dne 3. března odpoledne ve vsi Lštění Franc Kúrka, kovář z Javorníka, na návsi potkal a k němu takto řekl: Svobodo, nedal si se ještě k naší helvetské víře zapsat; načež jemu Svoboda odpověděl, já jsem se zapsat nedal a taky nedám, nýbrž v čem jsem se zrodil a v čem jsem od mých zemřelých rodičů vynaučen byl, v tom také pozůstávati a umřít chci. Na to jemu zas Kúrka řekl a jeho tímto vábil: Ty tomu nerozumíš, dyť je naše víra lepší nežli vaše, proto já zejtra k zápisu pudu a vezmu sebou mého švakra Tomáše Pazderu a ty taky můžeš [s] sebou jít. Načež jemu Svoboda řekl, aby mu pokoje dal, že on v nic jiného věřiti nebude, nežli v to, v čem on skrze svého církevního pastýře vynaučen jest. Tím tento protokol skončil a skrze neumějící psaní s třema křížkama potvrdil.

tamtéž +++ Jakub Svoboda, podruh ze Čtyřkol

T: PROTOCOLL

ktej s Martinem Pilátem, konšelem ze vsi Javorníka, na kanceláři vrchnostenským dne 9. března 1782 držanej byl, jakž následuje

Martin Pilát, konšel ze vsi Javorníka, dává dobře svědomitě k protokolu, že on taky [v] ten čas v pyšelském chrámu Páně na službách Božích byl, když se Havel Škvor ze Lštění tam také na takových vynacházel, a poněvadž on, Pilát, na nic jiného pozor nedal, nežli na konání své pobožnosti, tak také jemu povědomo nejni, co on, Havel Škvor, v takovém chrámu Páně dělal, proto bez dalšího vědění skončil a tento protokol s 3 křížkama stvrdil.

tamtéž +++ Martin Pilát, konšel z Javorníka

T:

PROTOCOLL

kteřej s Václavem Balíkem, mistrem polním ze vsi Benic, na kanceláři vrchnostenským držán byl, v Konopišti dne 8. března roku 1782

Václav Balík, mistr polní z Benic, dává svědomitě k protokolu, že jak ten stran víry prošlý císařský a královský patent na kanceláři vrchnostenským publicírovaný byl a on, Balík, z kanceláře ven vyšel, jeho Franc Šnajberk, polní mistr z Pomernic [Pomněnic], Matěj Skrčený, polní mistr z Tejnice [Týnec nad Sázavou], Václav Šnajberk, hammelknecht (ovčák) [sic!] z Mrače, a Jiří Skrčený, hammelknecht (ovčák) z Konopiště, zavolal, aby s nima, nevědom z jaké příčiny, k nim postavenému konopišťskému hammelknechtu (ovčáku) Jiřímu Skrčenému šel. Když oni všichni v stavení jeho byli, vzal on, Jiří Skrčený, jednu velkou knihu, položil takovou na stůl a četl z ní, a když nějakou chvíli v té knize čet, řekl: Bratře Balíku, dej se také k naší víře zapsat, načež jemu Václav Balík odpověděl, nač já se mám zapsat dát, poněvadž já tomu nerozumím? Tak oni všichni k němu pravili, že poněvadž on dobře psátí a čísti umí, a oni jemu knihy dáti chtějí, snadno se to všechno naučiti může, a tím více k tomu jemu chuti dodávali, že když ty jejich zatracený psi a sužitelé, totiž misionalisté, císař pán zahnal a nýčko je ani žádný čert nikdež více najíti nemůže, v tom žádné překážky očekávati nejní. Na to, aby takový on nabažice on, Balík, jenom odbyl, dal jim k odpovědi, že se on teprve stranu toho se svou manželkou poraditi musí a budoucí pátek jim na to jeho oumysl dáti chce. V tom okamžení přišel jest panský ponocnej s tím poručením, že my všichni na kancelář se dostaviti máme, a jak ponocnej okolo oken šel, tak Jiří Skrčený tu knihu honem zavřel a takovou za stůl na lavici hodil. Na to jsme se všichni na kancelář odebrali a tam tázaný byli, jak [to] s dobyt看em stojí, že to milostivá vrchnost vyříditi chce. Když jeden každéj svou patřící odpověď dal, šli jsme zase z kanceláře pryč, a jak jsme venku byli, a o té víře od nich všelijaké rozmlouvání držáno bylo, pravil k nim Václav Balík, aby toho nechali, že by snad o jejich chléb přijíti mohli, načež jemu Václav Šnajberk, hammelknecht (ovčák) [sic!] mračský, povídal, ty jsi hloupej a vůl, dyť je náš obroční a purkrabí taky v tý víře helvetský a já chci sám našemu direktorovi modlitby dát, a když on je mít bude a takové si přečte, sám se taky rád zapsati dá.

S tím se rozešli a jeden každéj zase ke svému domu šel.

Na to v pátek přišli oni společně do Konopiště pro sůl k lízání, a když takovou měli, ptal se Balík Václava Šnajberka, jestli již direktorovi ty modlitby dal? Odpověděl. Dal jsem. A co na to direktor řekl? Odpověděl dálejc: Saframente, co by řekl, nic.

Na to šel deponent k židovi konopišťskému pro kořalku, a když tam asi hodinu byl, přišel pro něj Jan Šnajberk, syn chvojenského mistra, s tím vyřízením, že na něj Balíka u hammelknechta (ovčáka) konopišťského všichni druzí čekají, aby šel, že se dají všichni k víře helvetské zapsat. Balík odpověděl, aby šel s pánem bohem, že on nepude, a šel domů. Jan Šnajberk ale začal zpívat a pravil, co jim Bůh připověděl a oni na to dávno čekali, že to nyní mají.

Bez vícejí vědomí skončil tento protocoll a takový svou vlastní rukou podepsal.

tamtéž Václav Balík, mistr benický

Zpráva kraje guberniu 11.3.1782

R: Předává se s dodatkem, že se připravuje komise pro slavnostní přihlášky.

Joseph von Boules, krajský hejtman

3. DOTAZ DUCHOVENSKÉHO KOMISAŘE K PŘÍPRAVĚ PŘIHLÁŠEK

NA Praha, APA
H 3/1 4297b

Dotaz duchovenského komisaře pražského arcibiskupství, doručeno 4.4.1782

R: Římskokatolický farář Václav Dominik Ondrák, vikariátní kurát z Mnichovic referuje, že na vrchnostenskou kancelář v Konopišti se přišli k tolerovanému vyznání přihlásit farníci z Benešova, Poříčí nad Sázavou a Týnec nad Sázavou, tj. z jeho vikariátu. Podle dekretu z Prahy z 1.3. (došlo 6.3.) by ale on měl působit nikoliv ve vlastním, ale v jiném vikariátu (Sázava, Pyšely). Jak to má správně být? Nařízení si odporují, prosí o instrukci.

Koncept odpovědi pražského arcibiskupství 4.4.1782

R: Podle nových c. k. dekretů se komise nemají konat ve vlastním vikariátu, ale v jiném.

Slavnostní přihlášky 4.–18.4.1782

T: PROTOKOL

ktej s následovnýma k panství konopištskému patřícíma poddanýma stran víry u přítomnosti následovních komisařů: bělického pana faráře Kašpara Balbiéra a neveklovského pana faráře Matěje Roskoše držený byl na kanceláři konopištským dne 4. dubna 1782

První familie

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddanej?	1. Jiří Šturc ze vsi Soběhrd, jsem ženatej, konopištskému panství poddanej.
2. Do jakého náboženství ste se dal zapsat?	2. Do nějaký helvetské [sic!] církve.
3. Kdo vám o tom náboženství co řekl?	3. Přišel ke mně Zelenka, abych šel s nimi a dal se zapsat.
4. Zdaliž ste již před tím tomu náboženství nebyl oddaný?	4. Jak živ jsem ani o něm neslyšel, tím i méněji oddanej byl.
5. Jaký ste měl důkladné příčiny, že ste se dal tomu přivést, abyste tu víru přijal?	5. Příčinu dokonale jsem neměl, co víra helvetská sobě obsahuje, jsem neznal. Udělal jsem to kvůli jiným, jenž mě strašili, že bude na hrdle trestanej každej, kdo by podle toleranc patentu se nehlásil a náboženství, které se v patentu trpí, nevyznal.
6. Měli ste některé pochybnosti o víře starožitnýkřesťanské katolické?	6. Neměl jsem jak živ žádné, a proto je mně líto, že jsem se tak ohavně nechal svěsti.
7. Když je vám líto, že ste se nechal svěsti, a uznáváte, že náboženství helvetské jest blud, odříkáte-li se ho a chcete-li se zase v klín církve svaté upřímně navrátiti a ve víře křesťanské katolické až do smrti setrvati?	7. Chci rád, neb v čem jsem se zrodil, chci taky umřítí, totiž ve víře samospasitelné-křesťanské katolickéj.
8. Jak říkají vaší manželce?	8. Mariana.
9. Zda-liž i ona ráda se chce samospasitelné víře křesťanské katolické navrátiti?	9. Ráda velmi, nebo ona rovněž uznává, že je svedena byla, a proto litujíc toho bludu na kanceláři vrchnostenském se již dvakráte stavila, za to jediné prosíc, aby z počtu bludných byla vymazána, ano již i u pana faráře, jakožto svého pastýře, bludu toho oplakala. Byla by se ráda k tej komisi dostavila, kdyby malé děti při prsu neměla a příbytek prázdny nechatí mohla, jsouc míle cesty vzdálena.

10. Kolik máte děti? Jak staré jsou? Chcete-li takové ve víře křesťanské katolické cvičiti a je vždy tomu vésti, aby ony dle příkladu vašeho ve víře katolické do smrti setrvaly?

10. Děti mám 3. První jest Jan, starý 6 let, druhý Jakub, starý 4 léta, třetí Mariana stará jeden rok. Chci je v tej křesťanské katolické pilně cvičiti a dokať živ budu, nepřestanu je k tomu vzbuzovati, aby ony, když zrostou, víry katolické křesťanské vždycky se držely a v ní až do smrti setrvaly. K čemuž se zde nejenom přiznávám, ale také to samé s přiložením 3 křížků, jakožto pro neumělost psaní jméno mé nemohouc podepsati, potvrzuji.

+++ Jiřík Štunc

Druhá familie z Malých Žiňan

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddaný?

1. Jan Zach, z Malých Žiňan, jsem ženatej, panství konopištského.

2. Do jakého náboženství ste se nechal zapsat?

2. Do nějaké helvetské, kterou oni za evangelickou držejí.

3. Kdo vám o tom náboženství co řekl?

3. Dostali jsme to ze vsi Soběhrd a přinesl to k nám Václav Klaus na cedulce napsáno.

4. Zdaliž ste již před tím nebyl tomu náboženství oddaný?

4. Nebyl jsem nikdá. Knihu Zákona Páně jsem již před 2 lety koupil od šafáře mračského Václava Šnejdberka [latinská vsuvka: (tento šafář jest rovněž zaznamenán)] za 2 zlaté 15 kr., v tej knize asi třikráte jsem četl, ponejprv četl tu knihu Václav Klaus, podruhé Vojtěch Kříž, který tu knihu se mnou zaplatili, já ale, co jsem četl, nepamatuju, ani oni mně, co jsou četli, nic neřekli. Uvoluji se tu knihu přinést k přehlížení.

5. Jaký ste měl důkladný příčiny pro kterou ste se nechal přesvědčiti, abyste tu víru přijal?

5. Já myslel, že je to vše zajedno, ta helvetská jako katolická víra.

[Latinský dodatek:] Zde mu byl vysvětlen rozdíl mezi helvetskou sektou a katolickou vírou.

6. Měli ste pak přece nějaké a jaké pochybnosti o víře křesťanské katolické?

6. Já pro boha prosím, neměl jsem jakživ žádné pochybnosti o víře katolické křesťanské. Nechal jsem se zapsati, učinil jsem to z nerozvážení, neb já jsem poznal blud v tom býti, hned druhý den na kanceláři jsem to odvolal a nyní veřejně před slavnou komisí odvolávám.

7. Poněvadž to lituje, chcete-li upřímně se navrátiti do církve křesťanské katolické?

7. Chci, nebo ihned druhý den mou chybu jsem odvolal.

8. Jak říkají vaší manželce a přišla-li je sem s vámi?

8. Magdalena nemohla sem přijíti, poněvadž leží v šestinedělích.

9. Dala-li ona se podobně do toho náboženství napsat?

9. Nedala, já jsem ji proti její vůli napsat, a když jsem jí to oznámil, ona sobě hořkovala a mně k tomu ihned nabízela, abysme se dali vymazati, což jsme i taky druhý den na to žádali.

10. Kolik máte dětí a jak starý jsou? Chcete-li takový ve víře křesť. katol. cvičiti a je k tomu vésti, aby ony dle příkladu vašeho ve víře katol. až do smrti setrvaly?

10. Mám 7 dětí: Tomáš 13 let, Kateřina 10, Mariána 8, Anna 6, Jan 4, Barbora 2, Lidmila 2 neděle stará.

Chci a taky je tak vedu, aby do smrti ve víře křesť. katolické setrvaly.

[Latinský dodatek:] Děti o jeho zapsání nevěděly a nyní rády následují rodiče.

Což nejenom v pravdě vyznávám, ale i vlastní rukou podpisuju.

Jan Zach

Třetí familie z Malých Žiňan

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddanej?

1. Vojtěch Kříž, ze vsi Malých Žiňan, jsem ženatej, konopištskému panství poddanej.

2. Jakého ste náboženství?

2. Křesťanského katolického.

3. Proč ste se tedy dal zapsat do náboženství helvetského?

3. Protože Václav Klaus, který ceduli ze vsi Soběhrdy přinesl, povídal, že je to víra evangelická a o helvetské zmínku neučinil. Já pak sám tu ceduli přečíst nemohoucí, víru tu za katolickou křesťanskou držel.

4. Víte-li co to helvetské náboženství sobě obsahuje a jaké učení má?

4. Já jsem jakživ neslyšel, co by ta helvetská víra v sobě obsahovala, jedině to vím, že můj bratr Tomáš povídal, že ona učí potřebnou věc býti k spasení, abychme pod lámáním chleba a kalicha Páně píti přijímali.

[Latinský dodatek:] Tento blud mu byl vysvětlen a sám vyznává, že viděl jak kněží, nesloužící mši, přijímali pouze pod způsobem chleba jako laici.

5. Zdaliž přece nějaké a jaké pochybnosti ste měl o křesť. katolickéj víře?

5. Jakživ žádnou, a proto mně líto bylo, že jsem se od nich dal svěsti.

6. Máte-li nějaké bludný knihy?

6. Nemám žádné, jedině to se přiznávám, že Jan Zach a Václav Klaus a já koupili jsme dohromady Zákon Páně, který jsem asi třikráte četl ale nic si z něho nepamatuju. Knihu tu přineseme k přehlídnutí sem.

7. Jak říkají vaší manželce a přišla-li je sem s vámi?

7. Kateřina, sem přijíti nemohla, poněvadž dvě děti doma nemocný má.

8. Dala-li ona se nápodobně do toho náboženství helvetského zapsat?

8. Ona nedala, já jsem ji proti její vůli dal zapsat i děti, a když přijdouce domů jí jsem to oznámil, ona hořce plakala a mně z toho trestala, proč jsem ve víře té nezůstal, v kteréj jsem se zrodil, protož bez meškání sem se na kancelář vypravil a vymazán býti žádal.

9. Kolik máte dětí, jak staré jsou, dále jak výše?

9. Mám šest dětí: Mariana 15 let, Jan 13, Dorota 8, Kateřina 5, Alžběta 3, Anna 1, které chci dobře cvičiti a k tomu vésti, aby až do smrti ve víře katolické a křesťanské setrvaly.

[Latinský dodatek:] Děti dobře poučené rády souhlasí s obrácením rodičů.

Což potvrzují přiložením třech křížků.

+++ Vojtěch Kříž

Čtvrtá familie z Malých Žiňan

1. Jak se jmenujete, odkud jste, jsteli ženatej neb neženatej, kam poddanej?

1. Václav Klaus, ze vsi Malých Žiňan, jsem ženatej, konopištskému panství poddanej.

2. Jakého jste náboženství?

2. Katolický křesťan.

3. Proč jste se dal zapsat k helvetské víře?

3. Vašnosti, já nevěděl, co je to, a nevím až posavad, proč jsem se dal zapsat. Cedulku jsem dostal od soběhrdského Tomáše Kříže, na který psáno bylo, že k spasení potřebná věc jest pod lámáním chleba a kalicha Páně píti, k čemuž jsem porozuměti nemohl, a protož lituji toho, že tak nerozvážlivě jsem se dal zapsat.

4. Zdaliž přece jste neměl nějaké pochybnosti o katolické víře?

4. Neměl jsem žádný pochybnosti, aniž do smrti nechci míti.

5. Máte-li nějaké knihy?

5. Já nemám žádné krom Zákona Páně, kterej jsme tři, totiž Vojtěch Kříž a Jan Zach a já, sobě koupili, já ho chci poukázati.

6. Jak se jmenuje vaše manželka a přišla-li je sem s vámi?

6. Mariána, nemohla sem přijíti proto, že děti na spálu stůňou.

7. A dala-li se nápodobně do toho náboženství zapsati?

7. Nedala, ale já proti její vůli jsem ji nechal zapsat, a když přijdouce domů jsem jí to oznámil, ona tomu svoliti nechtěla, a proto ihned se chtěla dát nechat vymazati.

8. Kolik máte dětí, jak staré jsou, dále jak výše?

8. Mám čtyři děti: Anna 12, Václav 8, Jakub 3, Kateřina 1. Chci jich cvičiti a tak vésti, aby do smrti ve víře křesť. katol. setrvaly.

[Latinský dodatek:] Nevinné děti lpí na rodičích.

Což veřejně vyznávám a vlastní ruky podpisem stvrzuji.

Václav Klaus

dne 5. dubna

Pátá familie Jiřího Skrčeného

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddaný?

1. Jiří Skrčený, z Konopiště, hamelknecht (ovčák), jsem ženatej, konop. panství poddanej.

2. Jakého jste náboženství?

2. Evangelického, které myslím že jest jedno s helvetským, do kterého jsem se dal zapsat.

3. V čem zakládáte tu víru a z jakých příčin tuto víru na sebe béřete?

4. Které více dostatečné příčiny a důvody máte?

5. Jaké máte pochybnosti o víře křesť. katolickej, že od ní odstupujete?

6. Chcete-li se tedy ke katol. křesťanské víře obrátiti?

3. Že se v ní podává pod obojím, že zapovídá obrazy rukou lidskou způsobené uctívati a jim se klaněti.

4. Již žádné jiné nevím, co jsem věděl, už jsem řekl.

5. Že se mně nedává pod obojím přijímat a že poručí obrazům se klaněti a že duchovenstvo křesťanské katolické podvádí katolické víry vyznávatí.

[Latinský dodatek:] Tyto jeho bludy jsme odmítli, všechny pochybnosti vyvrátili a po dobu téměř pěti hodin, ukazující mu na pravdu a neomylnost církve katolické, všechna dogmata katol. víry, jak jsme byli podle milostivé instrukce povinni, jsme vysvětlovali, pravdu ukazovali a poučovali ho, ale přes všechnu snahu bezvýsledně, protože nechtěl od svého úmyslu odstoupit, trváje na všech svých bludech tvrdošjinně, což se jeví v následující odpovědi.

6. Nechci, neb já věřím, že v mej novej víře v Kristu Ježíši život věčný míti budu.

Jiří Skrčený

Constitutio manželky svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli vdaná neb nevdaná, kam poddaná?

2. Jakého jste náboženství?

3. V čem zakládáte tu víru a z jakých příčin důvodných tuto víru na sebe berete?

4. Jaké máte pochybnosti o víře křesť. katolickej, že od ní odstupujete?

5. Chcete-li tehdy k víře křesťn. katol. zase se navrátiti?

1. Kateřina, manželka Jiříka Skrčeného, konop. panství poddaná.

2. Helvetského.

3. Protože se v ní přijímá večeře Páně pod obojím, ostatních příčin nevím.

[Latinský dodatek:] Nemohla být přivedena k tomu, aby vyjevila více důvodů.

4. Že nepodává pod obojím, ostatně nic nemám za pochybnost.

[Latinský dodatek:] Více pochybností, které má o víře katol. nikterak nechtěla odkrýti, ač je známo, že byla v této sektě rodiči vycvičena od dětství, dokonce se dá zřejmě usuzovat, že také její manžel, Jiří Skrčený, byl od ní sveden; přes mnohé vysvětlování katol. víry a katechismu nebylo možné ji přimět, aby opět přijala víru katol., kterou opustila, jak je to zřejmé z následující odpovědi.

5. Nechci, ale zůstávám v tom, co jsem vyvolila si a čehož můj muž se přidržel, v tom já s ním chci setrvati.

6. Kolik máte dětí, jak starý a k jakému náboženství je povedete?

2 děti: Franc 6, Anna 2. K tomu, v kterém my rodičové jsme. Já stojím v mých slovech, že v té helvetské víře chci setrvati, což znamením mé ruky potvrzuji.

+++ Kateřina Skrčená

Šestá familie Václava Haška

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddanej?

1. Václav Hašek, jsoucí z Dlouhých Polí, a jsem ženatej, konop. panství podanej.

2. Jakéh jste náboženství?

2. Katolického křesťanského.

3. Když jste se nechal přepsat do náboženství helvetského, kterak nyní se za katolíka pokládáte?

3. Ponížně prosím, když sem tomu nerozuměl, ale od lidí jsem byl přemlouván, že se každý musí dát zapsati, odkud hned druhý den nato poznavše, že ta víra helvetská jest bludná, šel jsem na kancelář žádaje býti vymazán a nyní jsem pravý katolický křesťan.

4. Jak se jmenuje vaše manželka a je-li tu s vámi?

4. Má žena sem přijíti nemohla, protože má malé dítě.

5. Dala se ona taky zapsat?

5. Nedala. Já ji sám dal zapsat a proti její vůli neb ona s tím spokojena nebyla.

6. Kolik máte dětí?

6. Tři děti: Jan 7, Martin 3, Bartoň 1.

7. Jak jich budete cvičit?

7. Ve víře katolické, kterej my rodičové jsme.

8. Slibujete-li, že do toho bludu nechcete se více navrátiti?

8. Slibuji, až do smrti ve víře katol. setrvati, což stvrzuji.

Václav Hašek

Sedmá familie Lukáše Žížaly

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddanej?

1. Lukáš Žížala, ze vsi Petroupíma, jsem ženatej, konopišt. panství poddanej.

2. Jakého jste náboženství?

2. Já jsem katolický křesťan jak živ.

3. Proč jste se dal zapsat do náboženství helvetského?

3. Ponížně prosím, já jsem to udělal bez rozumu, řeknu zrovna.

4. Měli jste přece nějaké pochybnosti o víře katol.?

4. Žádný, to nemohu říct, a proto líto jest mně, že jsem tak chybil.

5. Jak se jmenuje vaše manželka, dala-li se taky zapsat, kolik dětí máte?

5. Anna, já jsem jí dal sám zapsat proti její vůli. Děti mám tři: Václav 7 let, Jan 2, Jakub ¾.

6. Chcete-li vy s manželkou k víře křesť. katol. zase se navrátiti a bludu toho helvetského se vystříhati, dítky vaše ve víře křesť. kat. cvičiti a k tomu míti, aby s vámi až do smrti v ní setrvali?

6. To je žádost má, chci s manželkou do smrti v ní setrvati a dítky v takové ustavičně cvičiti, aby i oni od ní nikdá neustoupili, což vlastní ruky podpisem stvrzuji.

Lukáš Žížala

Osmá familie Jiřího Nádvořníka

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddanej?

1. Jiří Nádvořník, z Petroupíma, jsem ženatej, Konop. panství podanej.

2. Jakého jste náboženství?

2. Křesťanského katolického.

3. Proč jste se tehdy dal zapsat do náboženství helvetského?	3. Poníženě prosím, ze své prostnosti. Nevím nic, co ta sekta sobě obnáší, jiní jsou toho příčina, jenž mě k tomu přivedli.
4. Měli jste přece nějaké více pochybnosti o víře křesť. katolické?	4. Nikdá, neb jsem od rodičův svých dobře byl cvičen.
5. Jak se jmenuje vaše manželka, dala-li se tak zapsat a kolik dětí máte?	5. Kateřina, já ji dal bez její vědomosti se všema dítkama zapsat, a proto ona nejsouce s tím spokojena na mě se hněvala. Děti mám 4: Anna 17, Kateřina 15, Martin 7, Mariana 1, děti nepřišly a plakaly, že jsem jich dal zapsat.
6. Slibujete-li, že ani vy, ani vaše manželka nechcete více do toho bludu se navrátiti a připovídáte-li, že dítky vaše ve víře křesťan. katol. chcete cvičiti?	6. Slibuji, že se více nevrátím do takového bludu, dítky mé chci všemožně ve víře samospasitelnej křesť. katol. cvičiti, což přiložením 3 křížků potvrzuji.

+++ Jiří Nádvorník

dne 6. dubna

Devátá familie Martin Nádvorník

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddanej?	1. Martin Nádvorník, z Petroupíma, vdovec, Konop. panství podanej.
2. Jakého jste náboženství?	2. Helvetského.
3. V čem zakládáte tu víru a z jakých příčin důvodných ji na sebe berete?	3. Zakládám ji v tom proto, a proto ji nyní na se беру, poněvadž z toho kmenu pocházím.
4. Jákou víru jste tehdy posaváde zachovával?	4. Helvetskou, kterou jsem se i vycvičil.
5. Kdo vás v ní vycvičil a jaké jest té víry cvičení?	5. Rodiče mně zanechali knihy, v kterých jsem četl a se cvičil, cvičení jest to, že máme pod obojím přijímati.
6. Které a jaké pochybnosti měl jste o víře křesť. katolické?	6. Že nás dobře neřídila, když nám pod obojím přijímati zapověděla, za druhé, že cvičí vzývati svaté, které nemohou nic pomoci, za třetí, že poroučí modliti se růženec, o kterém já nic nedržím, ostatní nemám žádnou pochybnost více, však ale to povídám, že se nechci víry té helvetské spustiti, neráčeji mne více soužiti, já jináč nebudu věřit, kdyby mě to sám Kristus zdeť jináč chtěl vyložiti.
7. Tak nechcete žádným způsobem podle té zde vám vyložené pravdy k náboženství křesť. katol. se navrátiti?	7. Nechci žádným způsobem.
[Latinský dodatek:] Byly mu vyvráceny pochybnosti a vyložena pravda katolické víry, nicméně zůstává.
8. Kolik máte dětí a jakého jsou náboženství?	8. Jednu dceru jménem Kateřina, starou 15 let, která se drží toho náboženství, co já, a již se v tom katechismu učí a jej už tak hodně zná, já ale opakuji, že nechci víře křesť. katol. se navrátiti, což taky před slavnou komisí mou vlastní rukou potvrzuji.

Martin Nádvorník

Desátá familie Jiří Velebil

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddanej?	1. Jiří Velebil, z Petroupíma, jsem ženatej, Konop. panství podanej.
2. Jakého jste náboženství?	2. Helvetského.
3. V čem zakládáte tu víru a z jakých příčin důvodních ji na sebe berete?	3. Ponížně prosím, na dobrých skutcích.
4. Věříte-li neb držíte-li co o dobrých skutcích a jaké one jsou?	4. Držím o nich, že je dobře Pána Boha chváliti.
[Latinský dodatek:] Zde mu bylo ukázáno, co se rozumí dobrými skutky.
5. Jaké máte ještě důkladné příčiny, že to náboženství helvetské na sebe berete?	5. Když se mi to od srdce zalíbilo, ostatně nemám nic řícti.
6. Které a jaké máte pochybnosti o víře křesť. katol., že jste se od ní odvrátil?	6. Předně strany večeře Páně, poněvadž se povídá, kdo nepožívá obojího, má se báti pekla hořícího, za druhé mám tu pochybnost, že ona učí 7 svátostí, kdežto já jen dvě býti uznávám, a to již od otce mého jsem slyšel, za třetí můj otec mluvíval, že nám svatí nic pomoci nemohou a to já také věřím, za čtvrté nejní po smrti očistec.
7. Jaké máte více pochybnosti o víře křesť. katolické?	7. Já víc nevím a pán Bůh ode mne sprostého člověka víc nežádá.
[Latinský dodatek:] Tento člověk předstíral strašnou neznalost věcí, kterým se musí věřit, jak ve víře katol., tak v sektě helvetské, a ničím ho nebylo možno přivést k tomu, aby na otázky odpovídal, ač mu byly pochybnosti rozebrány a vysvětleny články katol. víry, přece nechtěl od své sekty odstoupit, což vysvítá z následující odpovědi.
8. Jak se jmenuje vaše manželka, jakého ona je náboženství, kolik máte dětí a ku kterému náboženství je povede?	8. Barbora, v náboženství srovnává se se mnou, děti mám 3: Jan 7 let, Kateřina 5, Václav 1, k náboženství jich k tomu, v kterém sám jsem, povedu, jestli ale oni, když zrostou, nebudou chtít v tom zůstat, nechť si dělají co chtějí.
[Latinský dodatek:] Manželka Barbora se nemohla nyní vyslechnout, protože má doma 2 nemocné děti, musí se zavolat a vyslechnout jindy.
9. Tak přece nechcete podle té vám zde vyložené pravdy náboženství křesť. katol. se navrátit?	9. Ponížně prosím, já juš jen tak zůstanu, jak jsem se nechal zapsat, k čemuž že tak jest, vlastní rukou se podpisuji.

Jiřík Velebil

Bratr svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenuješ, odkud si, jak starej a kam poddanej?	1. Jan Velebil, z Petroupíma, starý 23 let, podaný k panství konopišt.

2. Jakého náboženství?	2. Helvetský.
3. V čem zakládáte tu víru a z jakých příčin víru tu přijímáte?	3. Protože nám Kristus Pán při poslední večeři lámání chleba a kalicha pití odkázal.
4. Jaké a které máte pochybnosti o víře křesť. katol.?	4. Že nám katolický duchovní neposluhujou přijímání pod obojím, za druhé že poroučí vzývati svaté, jenž nemůžou pomoci, nebo přímlov svatých Bůh nepotřebuje, za třetí že přikazuje modliti růženec, o kterém já nic nedržím, co jsem rozum poznal; že připouští 7 svátostí, kdežto jich není nežli dvě, křest a večeře Páně, že se klaní obrazům, jenž jsou dílo rukou lidských, ostatně nic víc nepovím, již jsem povídal.

[Latinský dodatek:] Rozebrali jsme jeho pochybnosti a šíře jsme probrali pravdu víry katol., on však na otázky neodpovídal a zůstal zatvrzelý v sektě, ke které se přihlásil, což je zřejmé z následující odpovědi. |
| 5. Tak přece nechcete podle té vám vyložené pravdy k náboženství křesť. katol. se navrátiti? | 5. Nechci, což se znamením mé ruky potvrzuji. |

+++ Jan Velebil

Jedenáctá familie

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddanej?	1. Josef Pazderka, z Mariánovic, polní mistr, jsem ženatej a Konop. panství podanej.
2. Jakého ste náboženství?	2. Helvetského obnovení, které já za křesťanské mám.
3. V čem zakládáte tu víru a z jakých příčin víru tu přijímáte?	3. Zkrze tu příčinu ji na sebe беру, že ona učí večeři Páně pod obojím přijímati; podle toho, co jsem slyšel, kdo nepřijímá obojího dle rozkázání Pána svého, bojí se pekla hořícího.
4. Kde jest to psáno, že kdo nepožívá obojího, má se báti zatracení?	4. Já jsem to zpíval v písničce o večeři Páně.
[Latinský dodatek:] Zde jsme mu ukázali, že tato písnička není pravdivá.
5. Zdaliž Kristus Pán s tím v písmě svatém vyhlašuje a na kterém místě?	5. Já nevím, ale jen jsem to slyšel, že je to v písmě psáno.

6. Jaké a které pochybnosti máte o křesť. katol. víře, že od ní odstupujete?

6. Předně, že nepodává večeři Páně pod obojím, že katolická církev nepovolila písmo svaté čísti, za třetí, že ona připouští 7 svátostí, kdežto já ne více, nežli 2 od Krista ustanovené uznávám: totiž křest a večeři Páně, očistec po smrti nevěřím, on se na světě odbejvá, o svatých nadržím, že by skrze přímlovu nám pomoci mohli, ani rodička boží, o uctění svatých obrazůch nic nadržím, a to již je poslední.

[Latinský dodatek:] Tento člověk sice odpověděl na otázku, avšak nechtěl se spokojiti s pravdou katol., ačkoliv mu byly všechny jeho pochybnosti rozptýleny, zůstal zatvrzelý na své sektě, kterou vyznává od dětství; možno tak usuzovat z poslední jeho odpovědi.

7. Tak přece nechcete podle té zdeť vám vyložené pravdy k víře křesť. katol. se navrátiti?

7. Já se k ní nemůžu navrátiti, neb to, co ona učí a věří, již dávno jsem nevěřil, a až posavad věřiti nemohu, což podpisem vlastní ruky potvrzuji.

Josef Pazderka

Manželka výše jmenovaného Josefa Pazderky

1. Jak se jmenujete, odkud ste, ste-li vdaná a nebo nevdaná a kam ste podaná?

1. Mariána, manželka Josefa Pazderky, z Mariánovic.

2. Jakého ste náboženství?

2. Helvetského, které já mám za evangelický, v tom náboženství jsem zrozena, otce jsem měla taky takového.

3. V čem zakládáte tu víru a z jakých příčin víru tu přijímáte?

3. Pro večeři Páně, že ona podává pod obojím.

4. Jaké a které máte pochybnosti o víře křesť. katol. že od ní odstupujete?

4. Juž jsem řekla, že nepodává pod obojím, že vzývá svatý, jenž pomoci nemůžou, že drží očistec, že více nežli 2 svátosti učí, ostatně víc nevím.

[Latinský dodatek:] Ač její pochybnosti jsme rozptýlili a vysvětlili jí pravdu článků víry katol., setrvala ve své sektě, tvrdošijně trvajíc na svých bludech, své děti chce cvičit ve své sektě.

5. Tak přece nechcete podle té zdeť vyložené pravdy k víře křesť. katol. se navrátiti?

5. Ne, což znamením ruky mé stvrzuji.

+++ Mariána Pazderka

Nevlastní dcera Josefa Pazderky

1. Jak se jmenuješ, jak stará jsi?

1. Anna po nebožtíku Josefu Skrčeným, stará 13 let, z Mariánovic.

2. Jaké jsi víry?

2. Helvetské, jako tatíček.

3. Proč nejsi katol.?

3. Protože chci zůstat jen tak jako tatíček.

4. Dávno-li jsi odpadla od katolické víry?

4. Nedávno, prve jsem chodila do školy kř. katol. a taky ve víře katolické jsem byla cvičena, ale od té doby, co to povolení přišlo, tatíček mě učil ve víře helvetské.

[Latinský dodatek:] Toto děvče vyučené svými rodiči v bludech, v týchž pokračuje.

5. Kdyby tatíček zase byl katolíkem, chtěla-li by si jej v tom následovat?

5. Já již jen v tom zůstanu, tatíček to neudělá.

[Latinský dodatek:] Zde byla důkladně poučena o základech víry katolické a vybidnuta k tomu, aby se, osvobozena od jha rodičů, rozhodla přijmout pravověrnou víru katol. Ona však opět prohlásila: I ne, já již tak dycky zůstanu, což znamením potvrz.

+++ Anna Skrčená

dne 8. dubna

Dvanáctá familie

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddanej?

1. Jakub Peterka, z Vysoké Lhoty, ženatej a konop. panství podanej.

2. Jakého náboženství?

2. Helvetského.

3. Co vás pohnuto k tomu, že ste tu novou víru na sebe vzal?

3. Strany večere Páně, že jsme odstrčeni od kšaftu, co nám spasitel Kristus Ježíš odkázal.

4. Jaké a které máte pochybnosti o víře křest. katolické?

4. Předně mám tu pochybnost, že katolická víra pod způsobou chleba učí přítomné byti i živé tělo Krista, kdežto já mrtvé byti uznávám. Za druhé nejní víc, nežli dvě svátosti, křest a večere Páně, za třetí svatý zbůhdarma se vzývají, nemohouce nám pomoci; za čtvrté nejní po smrti očistec, co se odpustků týče, nemůže nám žádnej nic odpustiti, svatých obrazy nemají se uctíti, již nic nevím.

5. Dávno-li to helvetské cvičení držíte?

5. Držím ho od narození, matka a můj děd v něm mne již cvičili, a nyní, co přišel ten patent, tím více k tomu cvičení se odevzdávám.

[Latinský dodatek:] Tomuto člověku byly rozptýleny všecky pochybnosti a objasněna pravda článů víry katol., nicméně tomu tvrdošijně odporuje.

6. V jakém náboženství jest manželka a dítky vaše?

6. Taky tak jako já, neb to rovněž od narození svého, co rozum poznala, skrze čtení kněh na sebe přijala a děti také v tom cvičíme.

7. Nemyslíte tehdy dle té vám zdeř vyložené pravdy k náboženství křest. katol. se navrátiti?

7. Nechci se navrátiti, v tom zůstanu, co jsem si zvolil, jináč již neudělám, což znamením ruky mé vlastní stvrzuji.

+++ Jakub Peterka

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, odkud ste, ste vdaná neb nevdana a kam podaná?	1. Kateřina, manželka Jakuba Peterky z Vysoké Lhoty, podaná Konop. panství.
2. Jakého náboženství?	2. Helvetského, které snad co jedno jak evangelické.
3. Co vás k tej víře helvetské více pohnulo?	3. [Latinský dodatek:] Zde odpověděla jako manžel.
4. Jaké a které máte pochybnosti o křesť. katol. víře?	4. Zákona Páně při katolické víře nám nedávají znát, vzývati svatě nic platno není, nejni víc, než dvě svátosti, křest a večeře Páně.

[Latinský dodatek:] Ostatní pochybnosti prozradila jako její manžel a ač jí byly rozptýleny a objasněna pravda článků katol. víry, zůstala zatvrzele ve své sektě. |
5. Kolik máte děti a jak se jmenujou?	5. Mám 5 dětí: Tomáš 14 let, Vojtěch 11, Anna 8, Jan 6, Kateřina 1.
6. Jak jich budete cvičit?	6. Jako sme sami.
7. Tak podle té, vám zdeť vyložené pravdy, žádným způsobem nechcete k víře křesť. katol. se navrátiti?	7. Nechci, povídám že ne, což znamením mé ruky stvrzuji.

+++ Kateřina Peterková

Vlastní syn Jakuba Peterky

1. Jak se jmenuješ atd jako výše.	1. Tomáš Peterka, starý 14 let.
2. Jaké jsi víry?	2. Helvetského obnovení, jako mí rodičové, který mě tak cvičejí, co jsem rozum poznal.

[Latinský dodatek:] Na otázku o pochybnostech o katol. víře, že se od ní odlučuje, odpověděl tak jako rodiče, ač jsme ho poučili ve víře katolické, nijak jsme ho nemohli přimět k opuštění sekty. |
| 3. Jaké pak máš pochybnosti o víře křesť., katol., že se od ní trháš? | 3. [Latinský dodatek:] Odpovídá jako rodiče, i když byl vycvičen ve víře katolické, nemohli jsme ho nijak přimět, aby opustil danou sektu. |
| 4. Což kdyby ti tatíček a matka zemřeli: Chtěl bys zase katol. víru vzítí? | 4. Co jsem si jednou zvolil, v tom chci vostat až do smrti, což podpisem mé ruky potvrzuji. |

Tomáš Peterka

Třináctá familie

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli ženatej neb neženatej, kam poddaný?	1. Václav Skrčený, hamelknecht (ovčák) z Vysoký Lhoty, Konop. panství podaný.
2. Jakého ste náboženství a dávno-li?	2. Helvetského, v kterým od maličkosti jsem se cvičil a pro které hned můj otec byl v arestu.
3. Co vás pohnulo k tej víře?	3. Stranu večeře Páně, že se v ňom dovoluje pod obojím přijímání.
4. Cožpak přijímání pod obojím jest přikázání Páně?	4. Poníženě prosím, Kristus Pán řekl, nejen jezte, ale taky pijte z toho všichni.

5. Víte-li komu to Kristus Pán poroučel?

5. Já se domnívám, že všemu domácímu lidu.

[Latinský dodatek:] Zde jsme mu ukázali, že naučení Kristovo se nevztahuje na přijímající, ale na ty, kdož konají oběť, nebo podávají svátost, a že podle mnohých svědectví písma stačí přijímat pod jednou způsobou; zkrátka, že Kristovo naučení se netýká přijímajících laiků, ale apoštolů a kněží.

6. Jaké a které máte ještě pochybnosti o víře křesť. a katol. že od ní odstupujete?

6. Nelíbí se mi, že katol. církev 7 svátostí, já jen 2, totiž křest a večeři Páně uznávám; vzývání svatých není užitečné, obrazům svatých uctěním já jsem nedělal nikdá, očistec po smrti nejní, ale toliko na světě.

[Latinský dodatek:] Další pochybnosti nechtěl vypovědět. Ač byly ty bludy rozptýleny, a byl poučen, aby přijal pravdu pravověrné církve, setrval zatvrzele ve svých bludech.

7. Kolik máte dětí a jak starý?

7. Dvě děti mám, Josef 3 léta, Mařena ¾.

8. V jakém náboženství je cvičiti míníte?

8. V tom, co já jsem.

9. Zdaliž chcete přece podle zdeť vám vyložené pravdy navrátiti (se ke) křesť. katol., víře?

9. Poníženě prosím, v čem jsem se zrodil, v tom chci zemřít, můj otec zemřelý byl v tom náboženství a já jej v tom následovati chci, což vlastní ruky podpisem stvrzuji.

Václav Skrčený

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, odkud ste, steli vdaná a kam podaná?

1. Anna, manželka Václava Skrčeného, z Vysoký Lhoty, k pan. Konop. podaná.

2. Jakého náboženství?

2. Helvetského.

3. Dávno-li to náboženství držíte?

3. Co jsem se k manželci dostala, můj otec v tom taky zemřel.

4. Co vás k tomu náboženství pohnulo?

4. Že se mě u katolické večeře Páně pod obojím...

[Latinský dodatek:] Stejnými důvody jako manželovi jsme ukázali, že není nutné přijímat pod obojím.

5. Jaké a které máte pochybnosti o víře křesť. katol.?

5. Že učí svátostí 7 a já věřím než o dvouch, svatý darmo se vzývají, nemohou spomocí, očistec jest toliko na světě.

[Latinský dodatek:] Ač byly vyvráceny pochybnosti a ukázána pravda katolické víry, zůstala zatvrzelá ve svých bludech.

6. Tak předce nechcete poznat pravdy té, a nemyslíte se navrátiti k víře křesť. katolický.

6. Jak, velebný pane, tak jak udělal muž můj, jináče taky neudělám, což znamením ruky mé potvrzuji.

+++ Anna Skrčená

Čtrnáctá familie

1. Jak se jmenujete, odkud ste, ženatej nebo neženatej a kam podanej?	1. Jiří Zoulík, z Větrova, jsem ženatej, Konop. panství podanej.
2. Jakého náboženství?	2. Helvetského.
3. Co vás pohnulo k tomu náboženství?	3. Večeře Páně pod obojím a mně se to holt líbí.
4. Jaké a které máte pochybnosti o víře křesť. katolické?	4. Že učí 7 svátostí a já jen 2 uznávám, svatý taky pomůžou, když Pán Bůh pomůže.
[Latinský dodatek:] Více pochybností nedovedl uvést, nejmíc odpovídal po způsobu katolíků, z toho se dá usuzovat, že nepřistoupil ke straně heretiků z nějaké pochybnosti o pravdě víry katolické, ale vlivem své již předem podezřelé manželky a jiných vyznavačů této sekty. Pročež ačkoliv jsme se po 2 hodiny namáhali ho vysvětlováním článků víry katol. přivést opětovně k přijetí katol. víry, ničeho jsme nedosáhli, sektu, do které se byl zapsal, nechtěl opustiti.
5. Kolik máte dětí?	5. Mám 3 děti: Anna 8 let, Jan 5, Josef 1.
6. Jak je budete cvičiti?	6. Taky v mej víře.
7. Tak žádným způsobem podle té zdeť vám vyložené pravdy nechcete se navrátiti k víře křesť. katol.?	7. Nenavrátím, poníženě prosím, já bych neobstál doma se ženou a s jejíma lidma, který se dali zapsat, což znamením ruky své potvrzují.

+++ Jiří Zoulík

dne 9. dubna

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete etc.	1. Anna, manželka Jiřího Zoulíka, z Větrova, etc.
2. Jakého jste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského (kterou ona drží za evangelickou), hned co jsem rozum poznala, byla sem od otce v tom vycvičena.
3. Jaké a které pochybnosti o víře křesť. kato. máte?	3. Že sme připraveni o večeři Páně, že církev katol. učí 7 svátostí, kdežto jsou jenom 2, křesť a večeře Páně; o očištění jsem se nic nevyučovala, svatý zbůhdarma se vyzývají, nemohou pomoci, pro radost nevědouce o nás.
[Latinský dodatek:] Bludy, které pociťovala, jsme jí vyvrátili a ve víře katol. jsme jí potřebně vzdělali, ale nemohli jsme jí přivést k tomu, aby sektu opustila.
4. Kdybyste taky pod obojím přijímali, zdaž byste přijímali pravé živé tělo a krev Páně?	4. Chléb vyznamenává tělo a víno krev.

5. Chcete-li přece dle zdeť vám vyložené pravdy přijmouti katol. křest. víru?

5. I ne, jak jsem si umínila, tak zůstanu, což znamením ruky mé stvrzuji.

xxx Anna Zoulíková

Patnáctá familie

1. Jak se jmenujete, odkud ste, ženatej neb neženatej, kam poddanej?

1. Jan Stolař, ze Lštěně, ženatý, Konop. panství podanej.

2. Jakého ste náboženství?

2. Helvetského.

3. Dávno-li ste v tom náboženství?

3. Poníženě prosím, od maličkosti.

4. Co vás k tomu náboženství pohnulo?

4. Že se nám kalich Páně neposluhuje církvi katol.

[Latinský dodatek:] Ukázali jsme, že není božím naučením přijímat pod obojím způsobou.

5. Jaké máte pochybnosti o víře křest. katolické?

5. Že katol. církev učí 7 svátostí, kdežto jich není nežli 2, křest a večeře Páně, Kristu se stává křivda, když svaté za přímluvu vzýváme; očištec toliko na světě, svatých obrazy nemají uctěny býti, na růženci se nemodlím, odpustky nevěřím, nevím více.

[Latinský dodatek:] Ač byly jeho pochybnosti rozptýleny a vysvětlena mu pravda víry pravověrné, trvaje na svých bludech zatvrzele, ve své sektě setrval.

6. Tak tedy nenalezáte-li vyložená světlost u vás místa, nechcete [k] samospasitelné křest. katol. víře se navrátiti?

6. Ne, ráčej odpustit, co jsem v sobě předsevzal, v tom zůstanu.

7. Kolik máte dětí etc.?

7. 2 děti: Kateřina 4 léta, Jan 1.

8. Až vzrostou, jak jich budete cvičiti?

8. Jako já budu, tedy takt' budou moje děti, což vše s podpisem mé vlastní ruky stvrzuji.

Jan Stolař

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, odkud ste, ste vdaná a kam podaná?

1. Mariana, manželka Jana Stolaře, etc.

2. Jakého náboženství?

2. Helvetského, jak muž.

3. Dávno-li tomu, co ste se k náboženství helvetskému odevzdala?

3. Teprve neníčko, co ten patent přišel, ale můj manžel jest již v tom dávno, od něj jsem to poznala a líbí se mi to.

[Latinský dodatek:] Z té odpovědi je zřejmé, že byla svedena svým manželem, již před tím podezřelým z hereze.

4. Jaké máte pochybnosti o víře křest. katol.? 4. Že nedovoluje kalicha Páně pítí.
[Latinský dodatek:] Ostatní pochybnosti, které měla o pravdě víry katol., nechtíc vypovědět, zůstává v manželově smýšlení. Pozorujíc však, že kolísá, velmi dlouhou dobu jsme ji instruovali a bezvýsledně se snažili ji přivést zpět k pravé víře.
5. Tak tedy dle vyložené vám zdeť pravdy nechcete k samospasitelné víře se navrátit? 5. Já jen tak udělám, jako on manžel, což znamením mé vlastní ruky stvrzuji.

Mariana Stolařová

Šestnáctá familie

1. Jak se jmenujete, odkud ste, etc. 1. Jiří Stolař, ze Lštění, ženatej a Konop. panství podanej.
2. Jakého ste náboženství a proč ste se dal do helvetského zapsati? 2. Helvetského. Když bylo takové od císaře pána poručení, tak sme ho nechtěli zrušit.
3. Jaké máte pochybnosti o víře křest. katol., že od ní odstupujete? 3. Že neposluhuje kalich Páně, že církev katol. učí 7 svátostí a nejsou než dvě, očistec po smrti nejní, o odpustkách nadržíme, růženec, co jsem poznal číst, se nemodlím. Víc nevím.
[Latinský dodatek:] Na jeho pochybnosti jsme odpověděli a pravdu katol. víry vysvětlili, on však zůstává zatvrzele na své sektě.
4. Jak dávno již ste v tom náboženství? 4. Od otce křest. katol. jsem sice zrozen a cvičen, 15 ale let, co jsem s manželkou, cvičím se [v] náboženství helvetském. Prve jsem se sice skrýval, nyní ale, co ten patent přišel, náboženství mé veřejně vyznávám. Manželka má jest od rodičů toho náboženství zrozená a podle ní cvičená a jí kvůli toho náboženství již tak dávno jsem se přidržel.
5. Kolik máte dětí, etc. 5. 5 dětí: Kateřina 15 let, Dorota 12, Franc 8, Václav 5, Jan ¾.
6. V jakém náboženství budete cvičit? 6. V tej helvetskej, co jsem já.
7. Nechcete se navrátit k víře křest., katolické? 7. To já již, jak jsem v tom, tak stojím, což podpisem vlastní ruky stvrzuji.

Jiří Stolař

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc. 1. Kateřina, manželka Jiříka Stolaře, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dávno? 2. Helvetského od maličkosti, neb máma v tej víře byla a mě ještě se sedmi dětmi v ní cvičila.
3. Jaké a které máte pochybnosti o víře křest. katol.? 3. Že neposluhuje kalicha Páně, že se nechci klanět modlám.
4. Co skrže ty modly srozumíváte? 4. Srozumívám statue a obrazy svatých.
[Latinský dodatek:] Tu jsme jí vysvětlili, že se sochy a obrazy v kat. církvi nevzývají.

5. Co více máte za pochybnosti o víře křesť. katol.?

5. Že katol. církve učí 7 svátostí a nejsou, než 2, odpustky nejsou nic platny, růženec se nemodlím a ani ho doma nemáme. Já už nebudu mluvit víc.

[Latinský dodatek:] Je k nevíře, jakým záštitím vůči pravé víře je tato žena naplněna, že ani po rozptýlení jejích pochybností a po vysvětlení pravdy katol. víry ji nebylo možné přivést zpět k přijetí pravé víry.

6. Tak žádným způsobem dle zdeť vám vyložené pravdy nechcete se navrátit k víře křesť. kat.?

6. Nechci. Co jsem si zvolila, v tom zůstanu, což znamením ruky mé stvrzuji.

o Kateřina Stolařová

Dcera svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenuješ, etc.

1. Kateřina, dcera Jiříka Stolaře, 15 let stará, etc.

2. Jakého jsi náboženství a jak dávno?

2. Helvetského, pořád od maličkosti, prve sice jsem to neznala, ale nyní chci to poznávat.

3. Jaké máš pochybnosti o víře Křesť.katol.?

3. Že nám neposluguje kalicha Páně.

[Latinský dodatek:] Ostatní pochybnosti má jako rodiče, které také následuje.

4. Nechceš víru katol. přijmouti, zvláště kdy by si někdy od tvých rodičů odešla?

4. Tak bych zůstala až do smrti, což znamením své ruky stvrzuji.

+++ Kateřina Stolařová

Sedmnáctá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Jiří Kůrka [z Javorníka], jsem ženatej, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetskýho, co sem to poznal, již přes 20 let.

3. Co vás k tomu pohnulo?

3. Že se nám nedává kalich Páně.

4. Jaké a které více příčiny máte?

4. Že nemáme než dvě svátosti, křest a večeře Páně. Křivda se stává Kristu, když svaté za přímluvu žádáme, očistec po smrti nejní, na světě je jich dost, obrazy svaté nemají se ctíti, o odpustkách nic nedržíím.

[Latinský dodatek:] Ač byly jeho pochybnosti rozptýleny a pravda pravé víry vysvětlena, zůstal zatvrzelý, neuvěřitelno jakou zášť ukázal vůči katolické víře.

5. Kolik máte dětí?

5. Žádný.

6. Tak tedy, dle té vám zdeť vyložené pravdy, nechcete [k] víře katol. se navrátit?

6. I já už neudělám jináč, což znamením ruky mé stvrzuji.

ooo Jiří Kůrka

[Latinský dodatek:] Manželka Anna ve všem souhlasí s mužem, a ač byla vybízena všemožně, zatvrzele zůstala ve své sektě.

Osmnáctá familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Franc Kůrka, z Javorníka, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetskýho, tuhle neníčko, co to přišlo; před tím, když jsem byl na vandru, u mého mistra takové knihy četl na Uherskejch hranicích ve Ždanicích.
3. Co vás k tomu pohnulo?	3. Že se nám u katolíků odňal kalich Páně, že to bylo od císaře poručeno, kdo by chtěl na jinší víru přistoupit.
4. Jaké jste měl pochybnosti o víře kř. katol., že tak snadno od ní jste odpadl?	4. Nemám žádné.
[Latinský dodatek:] Tohoto člověka ve víře katol. vycvičeného s velkou pomocí Boží navrátili jsme do lůna matky církve.
5. Je-li vám to líto, že jste se dal do toho bludu helvetského zapsat?	5. Jest mě líto a dosti mě to mrzelo.
6. Navracujete se tedy k samospasitelný kř. kat. víře a nechcete se do smrti více navrátit?	6. Navracuji a již do smrti od ní nechci odstoupit.
7. Kolik máte dětí a jak je budete cvičit?	7. 4 děti: Tomáš 19 let, Kateřina 7, Barbora 5, Mařena 3. Chci je cvičit ve víře kř. katol. a vždy k tomu míti, aby v ní až do smrti setrvaly. Což s přiložením třech křížků stvrzuji.

+++ Franc Kůrka

Devatenáctá familie

1. Jak se jmenuješ, etc.	1. Tomáš Pazdera, z Javorníka, učím se kovářství v Javorníce u kováře, k panství Konop. poddanej.
2. Chceš-li se odřeknouti bludu helvetskýho a dle příkladu tvého pana mistra zase [k] samospasitelné víře kř. kat. víře se navrátití?	2. Chci.
3. Chceš-li v nábož. kř. kat. až do smrti setrvatí?	3. Chci, což s přiložením tří křížků stvrzuji.

+++ Tomáš Pazdera

Dvacátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Alžběta Skrčená, nevdaná, z Vysoký Lhoty...
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, v kterým jsem již zrozená a od mých rodičů k tomu cvičena.
3. Jaké máte pochybnosti o víře křest. katol.?	3. Že večeri Páně nedává pod obojím, svatí nemůžou nám zdeť na světě nic pomoci, očistec po smrti nejni, já ho mám zdeť na světě, o odpustkách nic nevěřím, obrazy svatých uctění nepotřebujou; svátostí nejni víc než dvě, křest a večere Páně, již dávno antikrist jest na světě.

4. Koho srozumíváte skrze toho antikrista, jenž jest dávno na světě?

4. Já to nemůžu vědět.

[Latinský dodatek:] Její bludy jsme vyvrátili a vysvětlili pravdu víry katol., ona však tvrdošijně lpí na své sektě, následujíc svého velmi zatvrzelého bratra.

5. Tak nechcete dle vyložené pravdy k víře křest. katol. se navrátiti?

5. Ráčeji odpustit, co jsem před sebe vzala, to nechci opustit až do smrti, což znamením ruky mé potvrzuji.

+++ Alžběta Skrčená

Bratr svrchu jmenované

1. Jak se jmenuješ a jak starý, a odkud?

1. Martin Skrčený, z Vysoký Lhoty, jsem 13 let starý.

2. Jaké jsi víry a jak dávno a kdo tě v ní vycvičil?

2. Helvetský, nedávno, cvičí mě bratr, u kterého sloužím.

3. Vidíš, holečku, ta víra helvetská jest bludná, nedoješ v ní k spasení, navrať se raději k víře samospasitel. křest. katol.

3. Žádný skrz tu helvetskou víru k zatracení nepřijde. Já se nechci navrátiti k víře křest. katolické.

[Latinský dodatek:] Tento hoch zkažen bratrem a sestrou od sekty neodpadl.

Což znamením ruky mé potvrzuji.

+++ Martin Skrčený

dne 10. dubna

Jednadvacátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Václav Škvor, z Čerčan, jsem ženatej, Konop. panství podanej.

2. Jakého ste náboženství a dávno-li ste v tom...?

2. Helvetského, kterého se držím, co jsem rozum poznal.

3. Co vás pohnulo k tomu náboženství?

3. Že se v něm podává večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

4. Jaké a které máte pochybnosti o víře křest. katol.?

4. Juž jsem říkal, že se nedává večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, že se nedává písmo svaté čísti, očistec není po smrti, neb každá krůpěje krve Krista očišťuje. Svátosti jsou jen dvě, křest a večeře Páně, juž víc nevím a nic neřeknu.

[Latinský dodatek:] Ač byly tomuto velmi zatvrzelému starci bludy vyvráceny a pravda pravověrné víry bohatě ukázána, nemohl být přiveden k tomu, aby svou sektu opustil.

5. Jak se jmenuje vaše manželka, jakého ona jest náboženství, je-li zdeť s vámi, máte-li ještě některé při sobě děti. A kolik máte dětí?

5. Lidmila, náboženství je toho, co já, nejni tu se mnou, poněvadž stůně, děti doma více nemám pod mocí.

6. Chcete-li se předce dle vám vyložené pravdy víru kř. kat. přijmouti?

6. Ne, v tej, kterou jsem si zvolil, chci já zůstat, což podpisem vlastní ruky stvrzuji.

+++ Václav Škvor

Dvaadvacátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Vojtěch Škvor, z Čerčan, jsem ženatej, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, trvám v něm, co sem rozum poznal, od otce jsem vycvičen.
3. Co vás k tomu náboženství pohnulo?	3. Že nám dovoluje večeři Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pítí.
4. Jaké a které více máte pochybnosti o víře křesť. katol.?	4. Že nám nedali prve knihy a Zákon Páně čísti, že učí sedm svátostí, a jsou jen dvě, o očistci já nedržím nic, vyzývání svatých nic platné není, oni pro svou radost o nás nevědí nic, obrazům svatých čest nedávám, neb se nemá klaněti modlám; duchovenstvo katol. nás podvádí, ostatně nic nepovídám.

[Latinský dodatek:] Tento, když byl svým otcem od dětství posilován v bludech helvetské sekty, ač byly bludy vyvráceny a také pravda katol. víry vysvětlena, nemohl být žádným způsobem přiveden k přijetí pravé víry. |
| 5. Kolik máte dětí a jak je chcete cvičiti? | 5. Jedno, Anna stará ¾ léta. Až vzroste, budem v tom ji cvičiti, v čom sme sami rodičové. |
| 6. Tak nechcete žádným způsobem víru křesť. katol. přijmouti? | 6. Již ne, jak jsem udělal jednou, tak zůstanu, což podpisem ruky mé stvrzuji. |

Vojtěch Škvor

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, steli vdaná a kam podaná...?	1. Anna, manželka Vojtěcha Škvora, etc.
2. Jakého náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, jako můj manžel, a to sice již skrze 6 let, co jsem vdaná.

[Latinský dodatek:] Ta žena byla od manžela vyučena a potvrzena v sektě. |
| 3. Jaké máte pochybnosti...? | 3. Že nepodává pod obojím, totiž skrze lámání chleba a kalicha Páně pítí.

[Latinský dodatek:] Ostatně všechno vyznává jako manžel. |
| 4. Kdyby vám váš manžel umřel, jakého by jste se chytila náboženství? | 4. Jáť bych se jen toho helvetského přece držela.

[Latinský dodatek:] Nicméně s ní a s jejím manželem ztrácíme čas a olej [tzn. peníze]. |
| 5. Tak nechcete již nikdá k víře kř. katol. se navrátiti? | 5. Jak pak bych se od toho, co jsem před sebe vzala, mohla odvrátit? Což znamením mé ruky stvrzuji. |

+++ Anna Škvorová

Třiadvacátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Franc Hnilička, z Čerčan, jsem ženatej, Konop. panství podanej.
2. Jakého ste náboženství a dávno-li ste v tom...?	2. Helvetskýho. Já jsem v tom 6 let, co jsem ženatej, kvůli mej manželce, prv jsem nebejval.
3. Jaké a které máte pochybnosti o víře křesť. katol.?	3. Protože jsme odstrčeni od večeře Páně, když se nám nepodává pod lámání chleba a kalicha Páně pití, že zákon Páně se nám nedává čísti.

[Latinský dodatek:] Sám číst nedovede, ale manželkou je cvičen. |
| 4. Kolikeronásobná jest víra, v níž člověk k spasení přijíti může? | 4. Sedmdesáte sedm věr a v těch všech, kde dobře živ jest, spasen býti může.

[Latinský dodatek:] Když bylo na něho naléháno, aby pověděl pochybnosti, které má o pravdě katol. víry, odpověděl, že 77 náboženství nebo sekt, ve kterých člověk, žije-li dobře, může dosáhnout spásy. Tento blud jsme vyvrátili. |
| 5. Povězte pořád, které více máte pochybnosti o víře křesť. katol.? | 5. Že katol. církve učí 7 svátostí a v naší víře jich nejní než dvě, křest a večeře Páně; svatých vzývání nejní nic platné, oni nás neslyší pro dalekost, ostatně víc nevím.

[Latinský dodatek:] Tenhle je tak nevzdělaný, že nezná ani základy své sekty, pro které ji přijímá, na své sektě však lpí utvrzen manželkou. |
| 6. Chcete-li dle zdeť vám obšírně vyložené pravdy k víře křesť. katol. se navrátiti? | 6. Nechci. Co sem předce sobě vzal, v tom chci setrvat, což znamením ruky mé stvrzuji. |

ooo Franc Hnilička

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Barbora, France Hniličky manželka, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, jak sem rozum poznala, od otce sem k tomu vedena byla.
3. Které máte pochybnosti o víře křesť. katol.?	3. Že sme odstrčeni od večeře Páně, když se nám nepodává pod lámáním chleba a kalicha Páně pití; očistec nejní, neb každá krupěje krve očišťuje, katolíci se klanějí obrazům a co víc raději bez toho vědět, k čemu přistupuju.

[Latinský dodatek:] Tato žena, z rodičů této sektě oddaných a v ní vychovaná, na smrt nenávidící katol. víru, nemohla být prostě žádným způsobem přivedena k tomu, aby přijala katolickou víru. |

4. Tak tedy žádným způsobem nechcete poznat pravdy víry křesť. katol. ani ji nemyslíte přijmouti?

4. Nechci, čemuž že tak jest, znamením mé ruky stvrzuji.

+++ Barbora Hniličková

Dvacátá čtvrtá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Havel Klaus z Čerčan, jsem ženatý, etc.

2. Jakého ste náboženství...?

2. Helvetského, v které[m] se už nějakých 5 let držím.

3. Co vás k tomu pohnulo?

3. Mně nic jinšího, než ty písničky Motěšický, které jsem si tůze do mého srdce vzal, nepohnuly.

4. Povězte mi, jaké a které máte přes pochybnosti o víře křesť. katol.?

4. Že neposluhuje večere Páně pod obojím, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] Více pochybností uvést nedovedl, v sektě však zarputile setrval, sveden Václavem Škvorem, ke kterému častěji chodí.

5. Kolik máte dětí...?

5. Mám jich 3, které jsou [z] prvnější manželky, Vojtěch 19 let, Ludmila 17 let, Barbora 14.

6. V jakém náboženství budete je cvičiti?

6. V tom, co do něho přistupuji.

7. Jakého náboženství byla matka jejich?

7. Křesťanského katolického.

8. Vy ty nevinné dcery, které z katolické matky pocházejí a které i macechu katolickou mají, nemůžete, ano ani nesmíte, v náboženství helvetském cvičiti!

8. Poniženě prosím, aby je jen nechali při tej mej víře.

[Latinský dodatek:] Vyložili jsme, že jeho císařské veličenstvo si přeje, aby děti zrozené z katol. matky, jsou-li téhož pohlaví jako matka, následovaly matku⁵⁾ také v nábož., při tomto výkladu syn jmenovaného Havla Klause takto utěšil své sestry toužící přijmout otcovu sektu – mlč, ty přece v tom zůstaneš co tatíček jest. – Z toho vidno, jak velká je odvaha těchto sektářů. Hospodářský úřad se zavazuje, že ve shodě s císařsko-královskými nařízeními bude bdít, aby jmenované 2 dívky zrozené z katolické matky nebyly nikterak cvičeny v helvetské víře.

9. Tak tedy podle té, zdeť vám vyložené pravdy, nechcete žádným způsobem k víře křesť. katol. se navrátiti?

9. Nechci, do čeho jsem přistoupil, v tom chci zůstat posledně, což znamením ruky mé stvrzuji.

+++ Havel Klaus

Syn svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenuješ?

1. Vojtěch, Havla Klause syn, ze vsi Čerčan, jsem starej 19 let.

⁵⁾ Ludmila ani Barbora Klausovy komisi samostatně vyslechnuty nebyly, přestože jindy vyslychali i 13leté děti!

2. Chceš-li následovat otce [v] náboženství helvetské[m], do kterého on tebe nechal zapsat?

3. Tak žádným způsobem podle té, zdeť vyložené pravdy, nechceš se navrátit k víře křest. katol.?

2. Chci.

[Latinský dodatek:] Vysvětlili jsme mu, že tato sekta je nejméně spasitelná, a po vyložení pravdy katol. víry jsme se snažili ho vrátit do lůna matky církve, on však sveden otcem a jinými zatvrzele setrval ve své sektě, což je patrno z jeho poslední odpovědi.

3. Žádným způsobem nechci, což znamením ruky mé stvrzuji.

ooo Vojtěch Klaus

Dvacátá pátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

3. Jaké a které máte pochybnosti o víře křest. katol.?

4. Kolik máte dětí a k jakému náboženství je vedete?

5. Chcete-li přetce k víře kř. kat. dle zdeť vám vyložené pravdy se navrátit?

1. Kateřina, vdova po nebožtíku Janovi Barochovi, etc.

2. Helvetského, kterému sem se oddala od maličkosti, co jsem rozum poznala, a můj manžel byl nápodobně toho náboženství, kterýžto taky knihy o tom náboženství jednající přechovával a četl.

3. Že nám nedávají katolíci pod obojím, totiž lámání chleba a kalicha Páně pítí, že se nedává písmo svaté čísti, že povídají byti očistec a já věřím že nejni; svatý vzyvati věc neplatná jest, oni nás pro vzdálenost neslyšejí, pro radost o nás nevědějí, obrazy svatých se nemají uctíti, o odpustkách nic nedržím, nejsvětější svátostí oltářní nejni nic jiného nežli znamení Krista na kříži ukřizovaného. Já juž víc nevím.

[Latinský dodatek:] Tato nešťastná vdova je unesena tak velikou záští proti pravé víře, že nechtěla nejen odstoupit od své sekty, ale ani naše vysvětlování pravdy katol. víry v klidu vyslechnout.

4. 6 dětí: Matěj 24 let, Anna 22, Lidmila 20, Dorota 17, Alžběta 10, Jan 6. Vedu je k náboženství tomu, v kterém sama jsem.

[Latinský dodatek:] Ačkoliv dospělé děti byly odděleně katechizovány a vyzvány k přijetí pravé víry, jednomyslně souhlasí s matčinou sektou a zuby nechty ji brání.

5. Nechci, já jen pořád zůstanu v tom, co sem si vyvolila, což znamením ruky mé stvrzuji.

ooo Kateřina Barochová

děti

ooo Matěj

ooo Anna

ooo Ludmila

ooo Dorota

dne 12. dubna

Dvacátá šestá familie

1. Jak se jmenujete, odkud ste, ste ženatej neb neženatej a kam podanej?	1. Jan Šmákal, z Konopiště řezník, ženatej a Konop. panství podanej.
2. Jakého jste náboženství?	2. Helvetského, kterého se držím, co jsem rozum poznal.
3. Co vás k tomu pohnulo?	3. Večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.
4. Jaké máte více pochybnosti o víře křesť. katol.?	4. Že katol. vzývají svaté o přimluvu, jenž pomoci nemůžou; nejsou než 2 svátosti, křest a večeře Páně, o očištění nic nadržím, on jest na světě, obrazy svatých uctívá jest modlářství, nejsvětější svátostí oltářní Kristus živý s tělem i s duší i božským člověčenstvím přítomen nejní, neboť chléb vyznamenává tělo Kristovo na kříži ukřižované a víno krev pro nás vylitou; o odpustkách nic nadržím, tolik nápodobně o mši svatej, o poutích taky nic nadržím, již je [toho] dost.
5. Kolik máte dětí, jak starých a k jakému náboženství je povedete?	5. 3 děti: Matěj 3 roky, Mařena 2, Kateřina 5 měsíců. Budu je cvičit [v] mém náboženství.
6. Tak nechcete žádným způsobem podle té, zdeť vám vyložené pravdy, víru kř. kat. přijmouti?	6. Nechci.
[Latinský dodatek:] Přes vyvrácení bludů a vyložení článku pravé víry zůstal zatvrzelý ve své sektě.

Jan Šmákal

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Kateřina, Jána Šmákalova manželka, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského jako můj muž. Já mám otce toho náboženství a co jsem rozum poznala, takovému vedena a cvičená jsem byla.
3. Jaké máte pochybnosti o víře křesť. katol.?	3. Mám tu největší pochybnost, že nepodává pod obojím, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.
[Latinský dodatek:] V ostatním odpovídala jako její manžel.
4. Tak tedy nechcete dle zdeť vám vyjevené pravdy přijmouti kat. víru?	4. Nechci.
[Latinský dodatek:] Ač byla této ženě vyložena a doporučena katol. pravda, přece nechtěla odstoupit od své sekty, v níž byla zrozena a vychována!

Což znamením ruky mé ztvrzuji.

ooo Kateřina Šmákalová

Dvacátá sedmá familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Havel Škvor, ze vsi Lštěně, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, jsem v něm, již jak sem rozum poznal, od otce to mám.
3. Jaké máte pochybnosti, že od víry kř. kat. odstupujete?	3. Že nepodává pod obojím, podle lámání chleba [a] kalicha Páně pít; obrazům se klaněti nebudu, dvě svátosti držím, o očištcí nic nevím a nedržím, neb každá krůpěje krve Krista žet' očišťuje. Svatí zbůhdarma se vzývají, nemohouce nic pomoci, poněvadž nás neslyšejí. Poníženež prosím, já již nic nevím.
[Latinský dodatek:] Nelze pochybovat, že ty mnohé pochybnosti o katolické víře mu přišly na mysl, protože se narodil v kacírské rodině a byl tam vychován, a víc už nechtěl vypovídat.
4. Kolik dětí máte a v jakém náboženství je chcete cvičiti?	4. Mám 7 dětí: Anna 15 let, Vojtěch 12, Dorota 10, Jakub 7, Josef a Kateřina 3, Mařena 1. Kterak sem já cvičen, v tom budu děti mé cvičiti.
5. Tak tedy nechcete dle zdeť vám vyložené pravdy kř. kat. víru přijmouti?	5. Jak již sem jedenkrát povídal v tom stojím.
[Latinský dodatek:] Ač jsme všemožným způsobem rozptýlili pochyby a vysvětlili pravdy katolické víry, nemohli jsme ho přivést k přijetí katol. víry.

...což podpisem vlastní ruky stvrzuji.

Havel Škvor

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Anna, manželka Havla Škvora, ze vsi Lštěně...
2. Jakého vy ste náboženství a jak dlouho?	2. Takového, jako můj manžel, a to jest už sedmnácte let, co jsem se k němu dostala.
[Latinský dodatek:] Opravdu je narozená z rodičů katol., od muže však byla svedena.
3. Když jste ve víře katol. narozená, proč se jí nedržíte a jaké pochybnosti máte?	3. [Latinský dodatek:] Ač pochybnosti a důvody byly jí vyvráceny a vyložena pravda katol. víry, zůstává v sektě. Děti zůstávají podle vyjádření manžela.
4. Tak tedy žádným způsobem dle zdeť vám vyložené pravdy nechcete k víře křest. katol. se navrátiti?	4. Já jen tak zůstávám, což znamením ruky mé stvrzuji.

ooo Anna Škvorová

Dvacátá osmá familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Václav Klepáček, zedník z Javorníka, neženatý etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, jak jsem se dal zapsat. V tom náboženství byl můj otec a mě, co sem rozum poznal, v takovém cvičil.

3. Jaké a které máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Že katolíci nepřijímají večeři Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, tomu že by svatí něco od Boha vyžádati mohli, když od nás vzývání bývají, nevěřím. Očistec po smrti není, o uctění svatých nic nedržím, svátosti jsou toliko dvě.

[Latinský dodatek:] Více neřekl.

4. Chcete-li přece podle té vám vyložené pravdy víru kř. kat. přijmouti?

4. Co jsem před sebe vzal, v tom zůstanu.

[Latinský dodatek:] Po vysvětlení pravdy kat. víry a vyvrácení jeho bludů zůstal zatvrzele ve své sektě.

Což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Václav Klepáček

Dvacátá devátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Martin Starosta, slouha, ze vsi Poříče, etc.

2. Jakého jste náboženství?

2. Helvetského obnovení, které já mám za evangelický, otec můj byl taky toho náboženství a mě, co jsem rozum poznal, k tomu cvičil a já sem mezi lidma, u kterých jsem sloužil, v něm jsem se cvičil.

3. Co vás k tomu pohnulo, že ste [se] od víry katol. odvrátil?

3. Že se nám u katolíků nepodává pod obojím, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

4. Jaké máte více důkladné příčiny a v čem pochybujete o víře kř. kat.?

4. Že nejsou než dvě svátosti: křest a večeře Páně, o očistci, aby po smrti měl bejt, nikdež sem nečetl, neb očistec jest již na světě.

[Latinský dodatek:] Více pochybností nechtěl říci, avšak ve své sektě zatvrzelý setrval.

5. Máte-li jaké děti a v jakém náboženství je budete cvičit?

5. Jedno, Franc 1½ roku starý, vůli mu nechám, když vzroste k jakémukoliv náboženství přistoupiti.

6. Chcete-li přece podle té, vám vyložené pravdy, k víře křest. katol. se navrátiti?

6. Já jen, do čeho sem vstoupil, chci setrvati, což znamením ruky mé stvrzuji.

/// Martin Starosta

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Dorota, manželka Martina Starosty, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského jako můj manžel, já sem z toho kořena, poněvadž moje rodiče taky v tom byli a to mě k tomu pohnulo.

3. Jaké a které máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Že nedostáváme pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] V ostatních smýšlí jako manžel, avšak od nás vyučena pravdě katolické víry přišla opět k rozumu.

4. Chcete-li tedy [k] samospasitelné víře kř. kat. se navrátiti a v ní až do smrti setrvati?

4. Navracuji se, jak jsem již řekla, nechci se nechat od žádného více podvésti, ale chci [v] samospasitelné víře kř. kat. až do mé nejdelší smrti setrvati, což přiložením tří křížků stvrzuji.

+++ Dorota Starosta

[Latinský dodatek:] Svrchu jmenovaný Martin Starosta po příkladu své manželky se odřekl své sekty a vrátil se do lůna církve katolické.

Třicátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Václav Zuran, mlynář z Hanzlova mlýna, k městu Benešovu poddanej a jsem ženatej.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. V náboženství helvetským, které mám za evangelický, můj otec je taky v tom náboženství, a co jsem rozum poznal v tom mě cvičil.

3. Jaképak a které máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Poníženě prosím, že se neděje dle rozkazu syna Božího.

4. Co se neděje [v] katol. víře dle rozkazu božího?

4. Že nedává pod obojím, pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, že trpí modloslužebnost; že více jsou vážena přikázání církevní, než boží, pod způsobou chleba nejni přítomné živé tělo Kristovo, a proto kdykoliv sem dle způsobu katol. přijímal; dycky sem nehodně přijímal, o očistci, aby byl po smrti někdež, jsem nečetl, svátostí nejni nežli dvě, křest a večeře Páně, ostatní jsou církevní, o odpustkách a poutích já nedržím nic.

[Latinský dodatek:] Když byl opětovně vyzván, aby vypověděl další pochybnosti, prohlásil: Já už víc nevím.

5. Chcete-li tedy dle té vám vyložené pravdy k samospasitelnej víře přistoupiti?

5. Nepřistoupím, co sem před sebou vzal, v tom setrvám.

6. Dyť se vám obšírně dokázalo, že vaše učení jest chybné a že ste [v] patrném bludu?

6. Až přijdou našeho náboženství učitelové, oni mě v tom, co já nevím, potvrdějí.

[Latinský dodatek:] Víře nepodobno s jak velkou námahou jsme se snažili toho člověka navrátit do lůna svaté matky církve, nicméně vše bylo marné.

7. Kolik máte dětí a jak je budete cvičiti?

7. Dvě, Jan 3 léta, Václav 1, co se cvičení teje, když vzrostou jim vůli vlastní nechám, což podpisem vlastní ruky stvrzuji.

Václav Zuran

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Magdalena, manželka Václava Zurana, etc.

2. Svolila-li jste k tomu, že vás manžel nechal zapsat do bludu helvetského?

2. Já jsem sice věděla, že mě dává zapisovat a mnoho jsem si z toho nedělala, poněvadž jsem myslela, že to náboženství jest dobré; nyní ale poněvadž zdeť vyučena jsem, že jest to samý blud, toho se odříkávám a byť by můj manžel v tom chtěl taky setrvati, já jej nechci následovat, ale v čom jsem se zrodila, v tom chci až do smrti setrvat, totiž [v] kř. kat. víře, což podpisem vlastní ruky mé stvrzuji.

Magdalena Zuranová

dne 13. dubna

Jeden a třicátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Martin Šnajberk, polní mistr ze Chvojna, etc.

2. Jakého ste náboženství...?

2. Helvetského, pravdu pravím před Bohem, že v tom náboženství sem zrozený.

[Latinský dodatek:] I rodiče i on byli již před tím vyšetřováni ze zločinu hereze.

3. Medle jaké máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Že večeře Páně se nepodává pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, není víc než 2 svátosti, křest a večeře Páně; není po smrti očištec, ten dávno již na světě nesem, obrazy svatých uctíti, je modlám se klaněti. Svatých za přímluvu žádati věc neužitečná jest, o mši svaté nic nedržím, tolik[éž] o odpustkách, svátosti oltární pod způsobou chleba jest tělo Kristovo bez krve; růženec se nemodlím, jak církev kat. se modlí, desetkrát říkám otčenáš a jednou zdrávas, ostatní více nevím. Ještě to mě připadá, že jest antikrist již na světě.

[Latinský dodatek:] Po vysvětlení pravdy katol. víry a vyvrácení bludů setrval co nejneústupněji u své sekty.

4. Chcete-li tedy dle té, zdeť vám vyložené pravdy, [k] samospasitelnej víře křest. katol. se navrátiti?

4. Poníženě prosím, já již jen tak zůstanu jak jsem se přiznal.

5. Kolik máte dětí a jakého sou ony náboženství?

5. Těch, který sou při mě doma a jednoho náboženství mám 3. Jakub 24 let, Martin 21, Václav 19 let. Co vše, jak sem již řekl, podpisem své vlastní ruky stvrzuji.

Martin Šnajberk

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Kateřina, manželka Martina Šnajberka.

2. Jakého ste náboženství...?

2. Helvetského, jako můj manžel, trvám v něm od maličkosti, moji rodiče taky takoví byli.

[Latinský dodatek:] Pokud jde o pochybnosti, smýšlí jako manžel a zatvrzele setrvává v sektě.

3. Copak nechcete žádným způsobem té vám vyložené pravdy [ke] křesť. katol. víře se navrátiti?

3. Ne, já jen tak zůstanu jako manžel, jinak neudělám, což taky stvrzuji.

[Latinský dodatek:] Nemohla se podepsat, slepá na obě oči.

– – – Kateřina Šnajberk

Syn jmenovaných rodičů

1. Jak se jmenuješ, etc., a jak starý?

1. Martin Šnajberk, sem 21 let starý, neženatý, etc.

2. Svolil-li jsi k tomu, že tě tatíček dal zapsat k náboženství helvetskému?

2. Svolil.

3. Co tě k tomu pohnulo a jaké máš pochybnosti o víře křesť. katol.?

3. Já mám tu pochybnost, že se má dávat pod obojím, totiž pod lámáním chleba a s kalicha Páně pítí.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděl jako otec, po vyvrácení bludů a vysvětlení pravdy pravé víry, setrval v sektě.

4. Chceš-li tehdy podle té vyložené pravdy se navrátiti k víře křesť. katol.?

4. Poníženě prosím, jinak neudělám, než jako otec, což znamením ruky mé potvrzuji.

ooo Martin Šnajberk

Jiný syn jmenovaných rodičů

1. Jak se jmenuješ, jak starej, jakého náboženství?

1. Václav Šnajberk, 19 let starý, helvetského jak otec.

2. Taky-li si poznal nějaké chyby na víře křesť. katol. pro které od ní odstupuješ, zdaž to činíš toliko kvůli rodičům?

2. Jáť chyby žádné neuznávám, kdyby byl tatíček zůstal katolíkem, jáť bych byl taky rád zůstal.

[Latinský dodatek:] Nevinný tento hoch zůstává v helvetské sektě, toliko kvůli otci, ač její základy nezná.

3. Tak podle té, zdeť vyložené pravdy, nechceš bludu otce tvého opustiti a k samo sapsitelné víře křesť. katol. přece navrátiti?

3. Já jen tak udělám, jak udělal tatíček, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Václav Šnajberk

Familie třicátá druhá

Třetí, ženatý syn jmenovaných rodičů

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Jakub Šnajberk, ze Chvojna, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského jako otec, a to sice již od maličkosti.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. katol...?

3. Že se nedává večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pítí.

[Latinský dodatek:] Jako rodiče i on byl již před tím vyšetřován ze zločinu hereze.

4. Tak tedy podle té vám vyložené pravdy nechcete uznat bludu vašeho a navrátiti se k víře kř. kat.?

4. Co sem před sebe vzal, v tom až do smrti zůstanu.

5. Kolik máte dětí a zdaž jim necháte vůli k nábož. katol., když vzrostou?

5. Jedno. Kateřina, stará jeden rok, až vzroste, budu ji tak podobně cvičit, jako já cvičen jsem, což podpisem ruky mé stvrzuji.

Jakub Šnajberk

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Alžběta, manželka Jakuba Šnajberka, etc...

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako můj manžel; jsem v tom, co jsem s manželem.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké pochybnosti máte o víře křest. katol.?

3. Večeře Páně že se nepodává pod lámáním chleba a s kalicha Páně pítí.

[Latinský dodatek:] Po vysvětlení pravdy kat. víry a vyvrácení bludu setrvala u své sekty.

4. Tak nechcete žádným způsobem podle té, vám vyložené pravdy, bludu vašeho uznati a k víře křest. kat. přistoupiti?

4. Ne, já v tom, co jsem si oblíbila, chci do mé nejdelší smrti setrvati, což vše znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Alžběta Šnajberková

Třicátá třetí rodina

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Matěj Skrčený, polní mistr z Tejnice, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho v něm trváte?

2. Helvetského, trvám v něm jak živ, rodičové moji byli taky takoví.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Poněvadž mě nedává pod lámáním chleba a kalicha Páně pítí, obrazům se neklaním, svátosti jsou jen dvě, o mši svatej nic nedržím, jen o kázání; očištěc mám celej rok, o odpustkách a o poutích taky nedržím nic; antikrist již tak jest na světě, totiž papež a jeho duchovenstvo, již nevím víc.

[Latinský dodatek:] Ač byly tyto bludy vyvráceny a pravda článku pravé víry vysvětlena, tvrdošijně lpí na své sektě.

4. Kolik máte dětí a jak je chcete cvičiti?

4. 6 dětí: Josef 20 let starý, voják, který se nechce na kancelář komisi postavit, že by jako voják nemusel, Franc 14 let, Matěj 8, Anna 3, Dorota 1. Ty jsou v jednom se mnou náboženství, šestý ale syn Václav, 18 let starý, katol. víry spustiti se nechtěl.

5. Tak tedy dle té vám vyložené pravdy nechcete víru křest. katol. přijmouti?

5. Nechci, co jsem před sebe vzal, v tom chci setrvati až do smrti, což vše podpisem vlastní ruky stvrzuji.

Matěj Skrčený

Syn svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenuješ a jak starý si, etc.?

1. Franc Skrčený, starý 14 let, etc.

2. Víš-li, že otec tě dal zapsat do náboženství helvetského a taky-li k tomu svoluješ?

2. Víím. K tomu taky svoluji.

3. Pročpak opouštíš katol. víru?

3. Že nám nedává pod obojím, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pítí.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděl jako otec, třebaže nezná základy své sekty, nepochybně poučen otcem, proto nechtěl od své sekty odstoupit.

4. Tak tedy nechceš žádným způsobem víru kat. přijmouti?

4. Nechci, jen co pantáta; já při tom zůstanu, což podpisem ruky mé stvrzuji.

Franc Skrčený

Jiný syn svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete...?

1. Václav Skrčený, etc.

2. Poznáváte blud otce svého, nechcete jej následovati, ale chcete až do nejdlejší smrti ve víře kř. kat. setrvati?

2. Poznávám, nechci jej v tom následovati, ale ve víře kř. kat. chci až do smrti setrvati.

[Latinský dodatek:] Tento syn se po vysvětlení pravdy kat. víry, a zřeknuv se otcovy sekty, byl přidružen k církvi katolické.

Již vše podpisem mé ruky stvrzuji.

Václav Skrčený

dne 15. dubna

Třicátá čtvrtá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Matěj Tichý, šenkýř ze Chvojna, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, trvám v něm, co sem rozum poznal; od rodičů, který toho náboženství byli, k tomu veden a cvičen.

3. Co vás k tomu pohnulo, jaké pochybnosti máte o víře křest. kat.?

3. Mě k tomu pohnulo mé srdce, skrze večeři Páně, že se nedává pod obojím, lámáním chleba a kalicha Páně pítí; modlám klanět se nechci, slovo boží se nedává čísti, prstem božím psáno; svátosti jsou jenom dvě, křest a večeře Páně, odpustky a poutě nic nejsou platny, o mši nic nedržím a již nic nevím.

4. Kolik máte dětí a jak jich budete cvičiti?

4. 4: Mariána 5 let, Václav 3, Anna 2, Josef 5 neděl. Budu je v tom náboženství cvičit, co sem sám.

5. Tak tedy nechcete podle té vám vyložené pravdy víru křest. katol. přijmouti?

5. Nechci, v tom chci setrvati až do smrti, co jsem si předsevzal, což podpisem ruky mé stvrzuji.

Matěj Tichý

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Dorota, manželka Matěje Tichého, etc...

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako manžel; v tom sem, jak živa a takové taky rodiče sem měla.

3. Co více vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Že se nedává pod obojím, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pítí.

[Latinský dodatek:] V ostatním smýšlí jako manžel, ač poučena katolickou vírou nepřijala.

4. Tak tedy nechcete [ke] spasitelnej víře křest. katol. víře přistoupiti?

4. Nechci, v tom, co jsem si předsevzala, chci setrvati až do smrti, což znamením ruky mé stvrzuji.

ooo Dorota Tichá

Třicátá pátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Bartoň Vnouček, sedlák, ze vsi Soběhrd...

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Já jsem se sice dal zapsat do náboženství helvetského, od lidí sveden, nyní ale poznávajíc [svůj] blud, navrácuji se [k] samospasitelné víře křest. katol., v které chci až do smrti setrvati. Což přiložením 3 křížků potvrzuji.

+++ Bartoň Vnouček

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete...?

1. Barbora, manželka Bartoně Vnoučka, ze vsi Soběhrd, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského.

3. Copak vás k tomu přivedlo a jaké máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Srdce mé, skrze večeři Páně, že se nedává pod obojím, lámání chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] Vypověděla více pochybností, ač byly bludy vyvráceny a pravda víry kat. vysvětlena, setrvala ve své sektě, nepohnuta k obrácení ani příkladem svého manžela.

4. Kolik máte dětí?

4. 5: Jan 13 let, Kateřina 11, Jakub 8, Václav 6. Barbora 1.

5. Poněvadž otec dětí těch kat. víry jest a následovně dle král. cís. poručení podle otce kř. kat. víry býti mají, zavazujete-li se zde, že dívky ty nechcete kaziti, ale otci jejich chcete zanechati?

5. Já dívky ty zanechávám jejich katol. otci, aby on jich, dle způsobu kat. víry cvičil, a jich nechci žádným způsobem k víře mej vésti a jich cvičiti; což kdyby se jináč, než tu se přiznávám, na mě shledati mělo, jakožto přestupnice cís. král. nařízení, všemu trestu se podrobuji, což taky znamením ruky mé stvrzuji.

ooo Barbora Vnoučková

Třicátá šestá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Tomáš Kříž, sedlák, ze vsi Soběhrd, vdovec, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, které já za evangelické držím, trvám v něm 35 let, co jsem se oženil.

3. Co vás k tej víře vyvedlo a jaké máte pochybnosti o víře křest. kat.?

3. Protože mě se neposluguje večeře Páně, jak Pán Kristus nařídil, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pití; že mně písmo se vzalo z hrsti, které jsem měl, učí 7 svátostí a nejsou, nežli dvě, křest a večeře Páně.

[Latinský dodatek:] Řekl o více pochybnostech, ač byly vyvráceny a pravda kat. víry vlídně vysvětlena, zůstal velmi zatvrzelý ve své sektě.

4. Kolik máte dětí?

4. Při sobě nemám více žádný, jednoho syna ženatýho mám, který nejni více pod mou mocí.

5. Tak tedy, dle té vyložené pravdy, nechcete žádným způsobem křest. katol. víře se navrátiti?

5. Nechci. Co sem předsevzal, v tom chci až do smrti setrvati, což podpisem ruky mé stvrzuji.

Tomáš Kříž

Třicátá sedmá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Martin Kříž, ze vsi Soběhrd..., etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Jsem helvetského obnovení, trvám v něm od maličkosti skrytě.

3. Co vás k tomu pohnulo, jaké máte o víře křest. katol.?

3. Pohnulo mě srdce k tomu, že sem u katolíků neměl svobodnou vůli, slovo boží, Zákon Páně; že jsem se měl klanět rytinám, rukouch lidských dílu, že učí 7 svátostí, kdežto nejsou nežli dvě, křest a večeře Páně, že se neposluguje pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, víc nevím.

[Latinský dodatek:] Ač byly všechny bludy vyvráceny a pravda víry kat. vysvětlena, setrval zatvrzelý v sektě, nepochybně sveden svým otcem.

4. Kolik máte dětí?

4. Nemám žádné.

5. Tak tedy podle té pravdy vám vyložené nechcete kř. kat. víru přijmouti?

5. Nechci, což taky podpisem ruky mé stvrzuji.

Martin Kříž

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete...?

1. Alžběta, manželka Martina Kříže, etc...

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetské konfesi jako manžel, od maličkosti.

3. Jaké máte pochybnosti pro které křest. katol. víru opouštíte?

3. Že se nám neposluguje večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel, a protože byla vychována v této sektě, byla nyní utvrzena příkladem svého manžela, po vysvětlení pravdy pravé víry setrvala zatvrzelá ve své sektě.

4. Tak tehdy nechcete žádným způsobem přijmouti víru křest. katol.?

4. Nechci, ne žádným způsobem, já již jináč neudělám, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Alžběta Křížová

Třicátá sedmá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Martin Kříž, ze vsi Soběhrd..., etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Jsem helvetského obnovení, trvám v něm od maličkosti skrytě.

3. Co vás k tomu pohnulo, jaké máte o víře křest. katol.?

3. Pohnulo mě srdce k tomu, že sem u katolíků neměl svobodnou vůli, slovo boží Zákon Páně, že jsem se měl klanět rytinám, rukouch lidských dílu, že učí 7 svátostí, kdežto nejsou nežli dvě, křest a večeře Páně, že se neposluhuje pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, víc nevím.

[Latinský dodatek:] Ač byly všechny bludy vyvráceny a pravda víry kat. vysvětlena, setrval zatvrzelý v sektě, nepochybně sveden svým otcem.

4. Kolik máte dětí?

4. Nemám žádné.

5. Tak tedy podle té pravdy vám vyložené nechcete kř. kat. víru přijmouti?

5. Nechci, což taky podpisem ruky mé stvrzuji.

Martin Kříž

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete...?

1. Alžběta, manželka Martina Kříže, etc...

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetské konfesi jako manžel, od maličkosti.

3. Jaké máte pochybnosti pro které křest. katol. víru opouštíte?

3. Že se nám neposluhuje večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel a protože byla vychována v této sektě, byla nyní utvrzena příkladem svého manžela, po vysvětlení pravdy pravé víry setrvala zatvrzelá ve své sektě.

4. Tak tehdy nechcete žádným způsobem přijmouti víru křest. katol.?

4. Nechci, ne žádným způsobem, já již jináč neudělám, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Alžběta Křížová

Třicátá osmá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Matěj Škvor, chalupník ze Soběhrd, jsem ženatej, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Jsem obnovení a vyznání helvetského, které já mám za evangelické od maličkosti.

3. Co vás k tej víře přivedlo a jaké pochybnosti máte o víře křest. katol.?

3. Tak, že nám to císař pán dovoluje, a pak nelíbí se mi u katolíků, [že se] neslouží večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití; že se nenechává zákon Páně, že svátosti jsou jenom dvě, křest a večeře Páně, nesluší [se] svaté uctíti, podle toho, kdo hledá dveře do ovčince mimo Krista, nepřichází, než aby krad; na mši svatou nejdu, o odpustkách a poutích nedržím nic, o očistci tak mnoho pravím, že jsem jej nikdá [v] písmě neviděl, nic víc, páni, nevím.

[Latinský dodatek:] Ač byla vysvětlena pravda kat. víry, ve svých bludech, které mu byly vyvráceny, tvrdošijně setrval.

4. Kolik máte dětí?

4. Mám jedno: Matěj, starý 3 neděle, cvičiti ho chci, jak sám sem podle toho, jako strom jest, takové ovoce býti má.

5. Tak nechcete žádným způsobem se dle té vyložené pravdy křest. kat. víře se navrátiti?

5. Nechci a jináč taky neudělám, což vlastní ruky mé podpisem stvrzuji.

Matěj Škvor

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Mariána, manželka Matěje Škvora..., etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského jako manžel, jeden rok v tom trvám.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křest. kat.?

3. Ponížně prosím, že se nedává večeře Páně pod obojím, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel, ale méně poučena o základech sekty, tedy manželem svedena, lpí na své sektě.

[Dodatečně vložená poznámka:] Ale 20. dubna opustila tuto sektu a vrátila se do lůna katolické církve.

4. Tak tedy nechcete podle vyložené pravdy té se navrátiti k víře křest. kat.?

4. Já jsem povídala, že jináč neudělám, což znamením ruky mé stvrzuji.

ooo Mariána Škvorová

Třicátá devátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Jan Dřízhal, chalupník ze Soběhrd, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, trvám v tom od maličkosti od matky cvičen.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké pochybnosti...?

3. Že nám neposluhuje se večeře Páně a kalicha Páně pití, svátosti jsou jen dvě, křest a večeře Páně; [v] očištec nevěřím, o poutích a odpustkách nic nedržím, o mši svatý taky nic; že nás nutějí necht' je psáno a nebo ne, o svatých vzývání nic nedržím, o kříži taky nic, antikrist jest juš na světě, skrze něho vyrozumívám pány pátery, juž nic.

[Latinský dodatek:] Ač byly jeho pochybnosti vyvráceny a vysvětlena pravda kat. víry, vytrval tento člověk nejtvrdošijněji ve svých bludech.

4. Máte-li nějaké děti?

4. Nemám žádné.

5. Tak tehdy nechcete žádným způsobem podle té, vám zdet vyložené pravdy, k víře křest. kat. se navrátit?

5. Nechci, ale k čemu srdce mě přivedlo, v tom chci až do smrti setrvat, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Jan Dřízhal

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Anna, manželka Jana Dřízhalova..., etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako můj manžel, já sem v tom od maličkosti při otci.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké pochybnosti o víře křest. katol.

3. Mý srdce, protože se mě neposluhuje večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, protože se mě poroučí klanět se obrazům, jenž sou díla lidských rukou.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpovídala jako manžel a ačkoliv byly její bludy vyvráceny a pravda pravé víry vysvětlena, přece setrvala ve své sektě, zatvrzelá neméně, než její manžel.

4. Tak tehdy nechcete podle té, vám zdet vyložené pravdy, k víře kř. kat. přistoupiti?

5. Ne, já neodstoupím od toho, co jsem od maličkosti mé na sebe vzala, dokavad krůpěje krve ve mně bude, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Anna Dřízhalová

dne 16. dubna

Čtyřicátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Tomáš Šturc, sedlák ze vsi Soběhrd, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, trvám v tom jak živ od otce vyučený.

3. Co vás nejvíce k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Že se pod jedním způsobem jenom podává, že se poroučí všechno věřiti, necht' to [v] písmě psáno anebo ne, papíru se klaněti taky nechci; o očištcu tak mnoho věřím, že nás každá krůpěj krve Kristova očišťuje, svátosti držím dvě, křest a večeři Páně, na poutě nechodím, já juš nebudu nic rozprávět.

4. Jestli se vám dokáže že to, co smýšlíte, samý blud jest, odřeknete-li se ho a přijmete-li křest. kat. víru?

5. Kolik máte dětí a jak je budete cvičiti?

6. Tak tedy dle té, vám vyložené pravdy, nechcete žádným způsobem k víře křest. kat. se navrátit?

4. Nikoliv, byť by se to dokázalo, jak jsem jsi před sebe vzal, chci setrvati.

[Latinský dodatek:] Přes jeho tak špatné předsevzetí sme přikročili k vyvracení bludů a k vysvětlování pravdy kat. víry, avšak s marnou snahou, když on velice tvrdošíjně trvá na svých bludech.

5. 4 děti: Martin 22 let starý, kterýžto jako voják se dostavití nechtěl. Jakub 17 let, Matěj 11, Kateřina 8. Dokad sem živ, budu [je] cvičiti tak, jak sem sám, po mé smrti mají svou vůli.

6. Ne, tak jak jsem předsebe vzal chci setrvat do smrti, což podpisem mé vlastní ruky stvrzuji.

Tomáš Šturc

Syn svrchu jmenovaných

[Latinsky:] Martin Šturc se dostavil až dodatečně. Víru helvetskou, k níž ho dal zapsat jeho otec, odmítl a znovu vyznal katolickou víru.

Martin Šturc

Manželka svrchu jmenovaného Tomáše Šturce

1. Jak se jmenujete, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o křest. katol. víře.

4. Tak tedy nechcete žádným způsobem podle té vám vyložené pravdy přijmouti kř. kat. víru?

1. Alžběta, manželka Tomáše Šturce, etc.

2. Toho, co můj muž. Trvám v tom od maličkosti.

3. Skrze večeri Páně.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel, ještě tvrdošíjněji nežli on, protože nás při vysvětlování kat. víry netrpělivě snášela a nikterak nechtěla odstoupit od své sekty.

4. Ne, jen tak, jakém sem byla, a jak je můj muž zůstanu, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Alžběta Šturcová

Syn svrchu jmenovaných rodičů

1. Jak se jmenuješ a jak starý, etc.

2. Víš-li o tom, že tě rodičové tví nechali zapsat do náboženství helvetského a svoluješ-li tomu

3. Máš-li pak taky nějaké pochybnosti o víře křest. katol., že od ní k vůli rodičům odstupuješ?

1. Jakub Šturc, starý 17 let.

2. Já o tom vím, že mě rodičové nechali zapsat, co mám dělat, svoliti musím, byl bych jen jedinkej z celého rodu.

[Latinský dodatek:] Ukázali jsme mu, že nelze a není povinen kvůli rodičům opustit samospasitelnou víru katolickou.

3. Já o ní žádné pochybnosti nemám, ale což je platno, jináč přece neudělám, než jako rodičové, mně se to taky přece líbí, k čemu se dávám zapsat.

[Latinský dodatek:] Tento nevinný chlapec nechce pro strach z rodičů opustit sektu v které není vycvičen.

4. Tak nechceš žádným způsobem víru kř. kat. přijmout, zvláště kdyby tobě rodiče zemřeli a nebo kdyby jsi od nich pryč [se] dostal?

4. Nepřijímám, po smrti mých rodičů jak pán Bůh dá. Což znamením ruky své stvrzuji.

ooo Jakub Šturc

Čtyřicátá první familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Tomáš Bohata, sedlák, ze vsi Soběhrd, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, trvám v něm přes 40 let od mé manželky, která z toho náboženství pochází, vycvičen.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Že se nedává pod obojím, lámání chleba a kalicha Páně pití. Kamenným svatým, který lidskýma rukama jsou udělaný, klaněti se nechci; očištec není, nás Kristus Pán očišťuje svou krví, nejsou než dvě svátosti, pouti si málo všímám, o odpustkách my nic nedržíme; antikrist je už ve světě, a to jste vy, páni páteři.

[Latinský dodatek:] Přes vysvětlení pravdy víry katolické zůstal zatvrzelý v sektě.

4. Kolik máte dětí, jak se jmenují a jak je budete cvičit?

4. Při sobě mám 3. Pavel 27 let, Martin 25, Václav 16. Vychovávat je budu tak, jako já. Oni sami k tomu lepší se mají, nežli já.

5. Tak tedy nechcete žádným způsobem se navrátiti víře křest. kat.?

5. Nechci, v tom setrvám do smrti, co sem si před sebe vzal, což znamením ruky mé stvrzuji.

+++ Tomáš Bohata

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Ludmila, manželka Tomáše Bohaty, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, které já mám za evangelické, jsem v tom jak živa, moji rodičové taky takové byli.

3. Jaké a které máte pochybnosti o víře křest. katol.?

3. Že nedávají večere Páně pod lámání chleba a kalicha Páně pití, že nám velejí kamenným svatým se klaněti.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel a přes vysvětlení kat. víry setrvala ještě mnohem tvrdošijněji ve své sektě.

4. Tak tehdy nechcete žádným způsobem podle té, vám vyložené pravdy, víru kř. kat. přijmouti?

4. Neobrátím se, juš zůstanu v tom, [co] jsem si před sebe vzala, což znamením ruky mé stvrzuji.

ooo Ludmila Bohatová

Syn svrchu jmenovaných rodičů

1. Jak se jmenuješ, etc.

1. Pavel Bohata, starý 27 let, neženatý.

2. Jakého si náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako můj táta, trvám v tom, co sem k rozumu přišel.

3. Jaké máš pochybnosti o víře křesť. katol.?
3. Že nám nedávají pod obojím, totiž pod lámání chleba a kalicha Páně pítí.
[Latinský dodatek:] Pokud jde o ostatní, odpovídá jako rodiče. Od nich byl vyučen a přiveden k té sektě.
4. Tak nechceš žádným způsobem katolickou víru přijmouti?
4. Nechci, což znamením ruky mé stvrzuji.

ooo Pavel Bohata

Ostatní dva synové svrchu jmenovaných rodičů

1. Jak se jmenujete..., etc.
1. Martin Bohata, neženatý, 25 let starý, a Václav starý 16 let.
2. Víte-li o tom, že vás rodiče nechali zapsat do bludu helvetského a svolujete-li tomu?
2. Víme a k tomu taky svolujeme, neb v čom jsou rodičové, taky před se bereme.
3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o křesť. katol. víře?
3. Že se nám nepodává večere Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pítí, že se nám poroučí klaněti dřevěným bohům; očistec po smrti nejni, svátostí nejni než dvě.
[Latinský dodatek:] Pokud se týče ostatního, odpovídají jako rodiče, svedení jejich bludy. Od nás v katolické víře byli dostatečně vyučeni, a přece nechtěli žádným způsobem opustit helvetskou sektu.
4. Tak tehdy nechcete žádným způsobem podle té, vám vyložené pravdy, víru křesť. katol. přijmouti?
4. Nechceme, ale v tom setrváváme až do smrti, co sme předsevzali, což znamením našich rukou stvrzujeme.

ooo Martin Bohata
ooo Václav Bohata

Čtyřicátá druhá familie

1. Jak se jmenujete, etc.
1. Matěj Bohata, podruh, ze Soběhrd, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?
2. Helvetského, které já mám za evangelické, trvám v tom od maličkosti, sem v tom od matky vycvičen.
3. Jaké máte pochybnosti o křesť. katol. víře?
3. Že nám nedávají pod obojím, pod lámáním chleba a kalicha Páně pítí, že se velí klaněti se dřevěným bohům; očistec po smrti není žádný, nejsou než 2 svátosti, anticrist juš vyšel, a to ste vy páni páteři; ve velebnej svátosti není živý Kristus, ale jen tak, jak byl na kříži, o poutích a odpustkách nedržím nic, juž nevím nic.
[Latinský dodatek:] Ač byly bludy vyvráceny a pravda pravé víry vysvětlena, zůstal v sektě.
- [Dodatečně vložená poznámka:] 23. dubna sektu odvolal a spolu s manželkou a dětmi vešel v lůno katolické matky církve.
4. Máte-li jaké děti a jak jich chcete cvičiti?
4. Mám 2: Václav 5letý, Kateřina 4. Budu je cvičit v tom, co sem já.

5. Tak tedy nechcete žádným způsobem podle té vám vyložené pravdy křest. katol. víru přijmouti?

5. Nechci, dokud ve mně krupěje krve bude, v tom, co jsem si předsevzal, chci setrvat, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Matěj Bohata

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Kateřina, manželka Matěje Bohaty, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetský, jako můj muž, trvám v tom, co jsem se vdala a na sedmej rok.

3. Jaké máte pochybnosti o křest. katol. víře?

3. Že se nedává večere Páně pod obojím lámání chleba a kalicha Páně pití, že se přikazuje bohům dřevěným klaněti.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel a velmi tvrdošíjně trvá v sektě.

4. Tak tehdy nechcete přijmout křest. katol. víru?

4. Nechci, setrvám v ní, co sem si předsevzala, v tom setrvám až do smrti. Což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Kateřina Bohata

Čtyřicátá třetí familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Jan Přeučil, sedlák, ze Soběhrd, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Dal sem se sice [do] bludný helvetský víry zapsat, nyní ale odvolávám, jsa přesvědčen že nemůže spasitelnější víra býti, jako kř. katol.

3. Nechcete více bludu tomu žádným způsobem navrátiti, ale chcete ve víře křest. kat. až do své smrti setrvati?

3. Nechci, ve víře křest. katol. [chci] do mé nejdelší smrti setrvati.

4. Kolik máte dětí a budete-li jich nápodobně k tomu míti a držeti, aby i ony ve víře kř. kat. živly byly?

4. Mám 5 dětí: Václav 20 let, Mariána 18, Jan 11, Anna 5, Dorota 1 a chci je k tomu vésti, by ony tak, jako já, ve víře kř. kat. do smrti setrvaly, což přiložením tří křížků potvrzuji.

+++ Jan Přeučil

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Mariána, manželka Jana Přeučila, etc.

2. Jakého ste náboženství...?

2. Dala jsem se sice zapsat do helvetského, od lidí svedena, ale nyní odříkám se toho bludu a křest. kat. víru, v kterej jsem se zrodila, zasej přijímám.

3. Ch[ce]te-li ale v ní až do své nejdelší smrti setrvati?

3. Chci, což taky přiložením 3 křížků potvrzuji.

+++ Mariana Přeučilová

Čtyřicátá čtvrtá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Jan Vrabc, sedlák ze Soběhrd, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, v kterým od maličkosti trvám.

3. Jaké máte pochytnosti o křest. katol. víře?	3. Že se večeře Páně nepodává pod obojím, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, svátosti sou toliko dvě: křest a večeře Páně; očištec jest toliko na světě, o odpustkách a poutích [nic] nedržím, uctění obrazů svatých nečiním, neb jsou rukouch lidských dílo, už nic.

[Latinský dodatek:] Ač bludy vyvráceny a pravda článků pravé víry vysvětlena, zatvrzelý zůstal ve své sektě. |
| 4. Kolik máte dětí a jak je budete cvičit? | 4. Tři. Kateřina 4 léta, Dorota 2, Mařena 1. Když vzrostou, můžou se k nábož. jakému budou sami chtít obrátiti, já jim nechám jejich vůli. |
| 5. Tak tedy nechcete žádným způsobem podle té, vám vyložené pravdy, k samospasitelný křest. kat. se obrátiti? | 5. Poníženež prosím, už nemyslím, ale nevrátím se, což znamením mé vlastní ruky stvrzuji. |

+++ Jan Vrabec

Sestra svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenuješ, etc.	1. Anna Vrabcová, stará 17 let, nevdaná, etc.
2. Jakého si náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, jako bratr.
3. Co tě k tomu pohnulo a jaké máš pochybnosti o víře křest. kat.?	3. Nemám žádné, když se dal bratr zapsat, já to udělala jemu k vůli.

[Latinský dodatek:] Toto děvče jsme přesvědčili, že bratr načisto bloudí, a když jsme jí odhalili pravdu kat. víry, vrátila se v lůno svaté matky církve. |
| 4. Tak odřikáte se toho bludu helvetského a chcete [v] samospasitelné víře křest. kat. se navrátiti a v ní až do smrti setrvati? | 4. Odřikám, k víře křest. kat. se navracuji a v ní až do smrti setrvati chci, což příložením třech křížků stvrzuji. |

+++ Anna Vrabcová

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Ludmila, Jana Vrabce manželka, etc.
2. Jakého ste náboženství...?	2. Helvetského.
3. Co vás pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křest. katol.?	3. Já nemám žádné a neměla sem. Věděla jsem sice, že mě můj manžel dal zapsat, já ale tomu nerozuměla.

[Latinský dodatek:] Tato dobrá žena svedena manželem, když byla poučena o pravdě kat. víry, šťastně se vrátila do lůna svaté matky církve. |
| 4. Tak odřikáte [se] bludu toho helvetského, chcete se samospasitelné víře křest. katol. se navrátit a v ní až do smrti setrvati? | 4. Odřikám, k víře křest. kat. se navracuji a v ní až do smrti chci setrvati, což znamením 3 křížků potvrzuji. |

+++ Ludmila Vrabcová

Bratr svrchu jmenovaného Jana Vrabce

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Matěj Vrabec, 19 let starý, neženatý, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, jako bratr.
3. Jaké máš pochybnosti o víře křesť. kat.?	3. Že se nedává večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pítí.

[Latinský dodatek:] Nic víc nemohl vyznat, od sekty však neodstoupil, nepochybně bratrem poštván. |
| 4. Tak tedy nechceš žádným způsobem křesť. kat. víru přijmouti? | 4. Nechci, já jinak neudělám, než jako starší bratr můj, což znamením mé ruky stvrzuji. |

ooo Matěj Vrabec

dne 17. dubna

Čtyřicátá pátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Václav Šnajberk, šafář mračskej, etc.
2. Jakého ste náboženství...	2. Helvetského, trvám jak živ, můj otec, děd i praděd byl toho náboženství, z říše Altenburgu ⁶⁾ pošli.
3. Co vás k tomu pohnulo a jaké pochybnosti o křesť. kat. víře...?	3. Protože nejsem připuštěnej k večeři Páně pod obojím, totiž pod lámáním chleba a krve kalicha Páně pítí, že se mně nedovoluje zákon Páně veřejně čísti, že učí 7 svátostí, kdežto v zákoně Páně nejsou nežli 2 postaveny, totiž křesť a večeře Páně; po smrti nejní žádný očištěc, o odpustkách nedržím nic, o poutích do konce [nic], svátosti oltářní pod způsobem chleba tělo Kristovo živý býti nemůže, jak dlouho s kalichem krve Krista spojeno živé býti nemůže, o svatých nic nedržím, Bůh nepotřebuje žádné tlumače; tohle ještě povídám, že církve kat. bývala někdy matkou, ale nyní macechou učiněna jest.

[Latinský dodatek:] Ač ze svých bludů usvědčen, o pravdě katolické víry poučen, ve své sektě setrval jsa v řadách heretiků, které jsme dosud slyšeli, nejzatvrzelejší. |
| 4. Kolik máte dětí a jak je budete cvičiti? | 4. Mám dvě: Franc a Václav 2 léta, jsou dvíčata, budu je učit k tomu, co jsem já. |
| 5. Tak tedy podlé té, vám vyložené pravdy, nechcete žádným způsobem víru křesť. kat. přijmouti? | 5. Já zůstávám svej helvetskej, což i podpisem mé vlastní ruky stvrzuji. |

Václav Šnajberk

[Latinský dodatek:] Tento člověk, když byl slušně a vlídně tázán, proč nepřivedl svou manželku, stejně povolanou ke komisi, tak se vůči komisaři, politickému i duchovnímu, netrpělivě a neslušně zachoval, že málo chybělo, aby se na všechny jako vzteklý pes vrhl, pročez tu poníženě prosíme, aby byla jeho nesmírná drzost otcovsky napravena, případně potrestána.

⁶⁾ Snad míněno vévodství sasko-altenberské (Altenburg), nebo město Altenburg v Sasku.

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Kateřina, manželka Václava Šnajberka, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, jako manžel, trvám v tom přes 6 let, co sem s ním.
3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. kat.?	3. Že se mně neposluhuje pod obojím, totiž lámáním chleba a kalicha Páně pití.
[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel a zůstává v jeho sektě.
4. Tak tedy nechcete žádným způsobem podle té, vám vyložené pravdy, víru křesť. kat. přijmouti?	4. Nechci, já juš jen zůstanu v tom, co sem si vyvolila, což znamením ruky své potvrzují.

/// Kateřina Šnajberk

Čtyřicátá šestá familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Jakub Novák, sedlák, ze vsi Sebratec..., etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, trvám v něm jak sem poznal rozum, otec můj toho náboženství byl.
3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. katol.?	3. Že se nám neposluhuje podle křafty Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, že se chodí na poutě a že se vzývají svatí, což jim nepatří, že růžence přivádějí k slepotě; nejsvětější svátost oltářní jest toliko chléb, a tělo Kristovo [to] nejni, po smrti očištec není, svátosti jsou toliko 2, o odpustkách nedržím nic, obrazům svatých čest se nemůže vzdát, ostatně nic nevím. Tohle mně ještě připadá, že helvetská víra je od císaře pána.
[Latinský dodatek:] Ač ze svých bludů usvědčen, o pravdě katolické víry poučen, přece zůstal přezatvrzelý ve své sektě.
4. Kolik máte dětí a jak je budete cvičiti?	4. Mám 3 děti: Jan 8 let, Kateřina 3, Alžběta 1. Jak jsem já, taky chci mít moje děti.
5. Tak se tedy nechcete navrátit?	5. Nechci, chci v tej, kterou jsem před sebe vzal, setrvat až do smrti, což podpisem mé ruky stvrzují.

Jakub Novák

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Alžběta, manželka Jakuba Nováka, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, jako muž, co jsem vdaná.
3. Co vás k tomu pohnulo a jaké pochybnosti o víře křesť. katol. máte?	3. Mé srdce, že se nám večere Páně neposluhuje pod obojím lámáním chleba a kalicha Páně pití.
[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel a ač byly její bludy vyvráceny, setrvala tvrdošijně.

4. Tak se tedy nechcete navrátit?

4. Nechci, juš v tom, co sem si před sebe vzala, setrvám do smrti, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Alžběta Nováková

Čtyřicátá sedmá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Jakub Nádvorník, chalupník, ze vsi Sebratce, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, trvám v tom, co jsem ženatej, 26 let.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. kat.?

3. Moje srdce k tomu mě pohnulo, že se nám nedává večere Páně pod obojím, růženců nehledím, uctění svatých se mně nelíbí; svátosti jsou dvě, křest a večere Páně, [v oltářní] svátosti samé nejní živý tělo Krista Ježíše, že by byl očistec po smrti, tomu já nevěřím, o odpustkách taky nic nedržím, obrazům svatých uctivost nepřináleží. Juš nic nevím.

[Latinský dodatek:] Ač byly pochybnosti a bludy vyvráceny a pravda katolické víry vysvětlena, přece zůstal zatvrzelý ve své sektě.

4. Kolik máte dětí a jak je chcete cvičiti?

4. Mám 5 dětí: Martin 16 let, Anna 15, Pavel 11, Václav 6, Tomáš ¼ léta. Povedu je k tomu, co sám sem.

5. Tak tehdy dle té, vám zdeť vyložené pravdy, nechcete se k víře křesť. kat. navrátiti?

5. Nechci, co sem před sebe vzal, v tom chci až do smrti setrvati, což podpisem mé vlastní ruky stvrzuji.

Jakub Nádvorník

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Mariána Nádvorníková, manželka Jakuba Nádvorníka, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako můj muž, trvám v tom od maličkosti, moje rodičové taky takoví byli.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. kat.?

3. Mý srdce, že nedávají pod obojím, pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel, ač byly pak bludy vyvráceny a vysvětlena pravda pravé víry, setrvala v sektě.

4. Tak tedy nechcete dle té, vám vyložené pravdy, k víře křesť. katol. se navrátiti?

4. Nechci, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Mariána Nádvorníková

Dvě dospělejší děti svrchu jmenovaných

1. Jak se jmenujete a jak ste starý?

1. Martin Nádvorník 16 let a Anna 15 let.

2. Jakého ste náboženství...?

2. Helvetského, jako rodičové naši.

3. Co vás k tomu pohnulo, že odstupujete od víry křesť. kat. a jaké máte o ní pochybnosti?

3. Proto, že se nám neposluhuje večeře Páně pod obojím, totiž lámáním chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] Všechny bludy svých rodičů znamenitě vsáli, majíce ve svých rukou též heretickou knihu Špalíček, takže ač od nás ve víře katolické vycvičení, přece nechtěli odstoupit od sekty rodičů.

4. Tak nechcete žádným způsobem víru křesť. kat. přijmouti?

4. Nechceme, což znamením potvrzujeme.

Martin Nádvorník
Anna Nádvorníková

Čtyřicátá osmá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Adalbert [Vojtěch] Hlídek, slouha, z Vikova, svobodník, etc.

2. Jakého ste náboženství...?

2. Helvetského, trvám v tom od narození, moji předkové taky takoví byli.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. kat.?

3. Že se nám neposluhuje večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, o očištění nic nedržím, svátosti jsou jen dvě křest a večeře Páně; [v] svátosti oltářní Kristus živý není, o uctění svatých nedržím nic, růženec se nemodlím, i já již nic nevím.

[Latinský dodatek:] Usvědčen ze svých bludů přece v nich tvrdošijně setrval.

4. Je-li tu s vámi vaše manželka a kolik máte dětí a jak je cvičiti budete, jakého jest vaše manželka náboženství?

4. Nejní, jest nemocná, k tomu v šestinedělích, náboženství drží jako já, jsouc od maličkosti od svých rodičů k němu vedena. Děti mám 4: Jan 6 let starý, Jakub 4, Matěj 2, Jiřík 7 dní. Cvičit jich budu, jak sem sám.

ooo Vojtěch Hlídek

dne 18. dubna

Čtyřicátá devátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Pavel Berek, sedlák, z Dlouhejch Polí, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, trvám v tom, co jsem rozum poznal, otec můj byl taky takový.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o křesť. víře?

3. Že nám kalich Páně odňali, dvě jsou toliko od Krista Pána ustanovené svátosti, očistec nejní žádný, po smrti toliko dvě místa od Boha připraveny, o mši svatej nic nedržím. Pán Ježíš poručil toliko kázati slovo Boží, obrazům klaněti se nechci, vzývání svatých užitečný nejní, [v] svátosti oltářní Kristus živý přítomný není, o odpustkách a poutích nic nedržím, víc nevím nic.

[Latinský dodatek:] Ač byly bludy vyvráceny a pravda víry vysvětlena, setrval velmi tvrdošijně v sektě.

4. Je-li tu vaše manželka, jakého ona jest náboženství?

4. Není, musela doma zůstat skrze nemocné děti, jest náboženství toho co já, manželka Mariána.

5. Kolik dětí máte...?

5. 7 dětí mám: Jiří 13 let starý, Václav 11, Pavel 8, Kateřina 6, Jan 4, Anna 2, Barbora ¼ r. Budou zpívat, mladí ptáci, jako staří ptáci.

6. Tak tedy nechcete žádným způsobem podle té, vám vyložené pravdy, víru křesť. kat. přijmouti?

6. Nechci, já už tak setrvám až do smrti, což podpisem mé vlastní ruky stvrzuji.

Pavel Barek

Švagrová svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Lidmila Stibůrková, stará 18 let, nevdaná, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako můj švagr. Trvám v tom od maličkosti a uznávám to dobré a taky od toho do smrti neodstoupím.

3. Jaké pak máte pochybnosti o víře křesť. kat., že tu zavrhuje?

3. Pro večeři Páně, že nedává pod obojím, totiž lámáním chleba a kalicha Páně pití, pro modlářství a pro jiné všechny nálezky, pro zákon Páně, že se nedává čist, slovem [v] katolicej víře nic se mně nelíbí.

[Latinský dodatek:] Toto děvče svedené švagrem a v bludech sekty důkladně vycvičené, je vůči katolické víře uneseno nesmiřitelným záštím a tak nikterak nechtělo vrátit se do lůna svaté matky církve katolické.

4. Tak tedy nechceš té, zdeť tobě vyložené pravdy, k víře křesť. kat. se navrátiti?

4. Nechci přijmouti katolickou víru, což taky znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Lidmila Stibůrková

Dodatek k rodině 28

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Barbora, vdova, matka Václava Klepáčka.

[Latinský dodatek:] ... který zůstal zatvrzelý v herezi a patří pod č. 28.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, trvám v tom, co jsem s mým manželem.

[Latinský dodatek:] ...který zatvrzele zůstal v herezi, jak poznamenáno při rodině 28, a ze zločinu hereze byl vyšetřován. |
| 3. Co vás k tomu pohnulo, jaké pochybnosti o víře křesť. katol. máte? | 3. Že nepřijímáme pod obojím, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] V ostatním smýšlí jako syn, uvedený pod číslem 28, od jeho sekty nechtěla žádným způsobem ustoupiti. |
| 4. Tak tedy nechcete žádným způsobem podle té vyložené pravdy křesť. kat. víru na se přijmouti? | 4. Nechci, což znamením mé ruky stvrzuji. |

ooo Barbora Klepáčková

Padesátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Jan Chrupa, sedlák, z Dlouhejch Polí, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, trvám v něm nějakých 6 let.
3. Co vás k tomu pohnulo a jaké pochybnosti o víře křesť. katol. máte?	3. Že neberem pod obojím způsobem večeři Páně, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, nejsou nežli dvě svátosti; očištec po smrti nejni, vzývání svatých užitečné nejni, obrazy svatých my neuctíme, o odpustkách nic nedržím, [v] svátosti oltářní tělo Kristovo přítomno nejni, již nevím víc.

[Latinský dodatek:] Ač bludy byly vyvráceny, pravda pravé víry vysvětlena, zůstal zatvrzelý ve své sektě. |
4. Přišla-li je s vámi vaše manželka.	4. Nepřišla, poněvadž již dávno nemocná jest.
5. Jak se jmenuje a jakého ona jest náboženství?	5. Dorota, je toho náboženství, co já.
6. Kolik máte dětí a jak je budete cvičiti?	6. Mám 3. Jan 4 léta starý, Dorota 2, Barbora 5 měsíců. Budu je cvičit, jako sem sám.
7. Tak tedy nechcete žádným způsobem křesť. katol. víru přijmouti?	7. Nechci, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Jan Chrupa

Padesátá první familie

1. Jak se jmenujete, etc.	1. Jakub Hašek, podruh, z Kochánova, etc.
2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?	2. Helvetského, trvám v tom, co sem k rozumu přišel.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. katol.?

4. Přišla-li s vámi vaše manželka, jak se jmenuje a jakého ona jest náboženství?

5. Kolik máte dětí a jak je budete cvičiti?

6. Tak tedy nechcete žádným způsobem podle té uznané pravdy víru křesť. kat. přijmouti?

3. Že se neposlouhuje podle večeře pod obojím, lámáním chleba a kalicha Páně pití, že se katol. víře nedovoluje zákon Páně čísti, že se člověk nutí, aby věřil, nechť [to] stojí [v] písmě svatém psáno a nebo ne, o očištění nic nečtu, nejní více nežli 2 svátosti; o opustkách nic nedržím, svátostí oltářní jest toliko chléb, a když se přijímá, přijímám skrze víru tělo Krista Pána; o mši svatý nic nedržím, vzývati svaté věc neplatná jest, neb oni nás neslyšejí, k obrazům svatým se klaněti nemáme, již nevím víc.

[Latinský dodatek:] Přes vyvrácení bludů a vysvětlení pravdy katolické víry zůstal zatvrzelý v sektě, kterážto sekta se rozumí ne helvetská, ale augšpurská.

4. Nepřišla pro velikou nemožnost. Jmenuje se Rozálie, jest toho náboženství, co sem já.

5. Mám 3: Václav 7 let, Franc 3, Mariána 1. Budu je tak cvičiti, jako jsem sám.

6. Nechci na žádnéj způsob, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Jakub Hašek

Padesátá druhá familie, tři bratři

1. Jak se jmenujete, odkud ste, ženatej aneb neženatej a komu podanejý?

2. Jakého ste náboženství a jak dávno?

3. Co vás k tomu přivedlo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. katol.?

1. Jakub Šindelář, voják od slavného regimentu Callenbergského, na vysazenej čas dovolenej, svobodnej.

2. Helvetského, od maličkosti.

3. Pohnul mě k tomu zákon Páně, kterej, jak myslím, byl v Drážďanech tisknutej, to se mně nelíbí, že katolíci poslouchají, co papež nařizuje a co Kristus Pán nařídil, to poslouchati nechtějí; že se klanějí katolíci kamenu anebo dřevu, že nedávají pod obojím, jak Pán Ježíš přikázal, [v] svátosti oltářní není živé tělo přítomné, ale jen toliko chléb, jenž vyznamenává aneb na pamět uvádí, že Kristus pro nás na dřevě kříže umřel, a kalich, když pijem vyznamenává krev, kterou Kristus Pán pro nás na dřevě kříže vylil; o očištění nevěřím dokonce nic, odpustky od církve udělané nemůžou nic odpustit, nevěřím než dvě svátosti: Křest a večeři Páně. Antikrist jest již na světě, skrze něj srozumívám papeže, víc nevím.

[Latinský dodatek:] Po vyvrácení jednotlivých bludů a vysvětlení pravé víry zůstal velmi zatvrzele v sektě.

4. Tak tedy podle té vyložené pravdy nechcete žádným způsobem křesť. katol. víru přijmouti?

4. Nechci býti pod papežem, ale zůstávám obnovený křesťan podle konfese helvetské, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Jakub Šindelář

Ostatní dva bratři

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Já se jmenuju Jiří Šindelář, starý 21 let, v Myslíči u vdovy Škvorovy.

Já Matěj Šindelář, starý 17 let, sloužím v Boušicích u Barka.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako bratr, trvám v tom, co nás bratr naučil, přes rok.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. katol.?

3. Že se nedává večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití.

[Latinský dodatek:] Jiné bludy neznají, ale kvůli bratru, který je povzbuzuje k přijetí sekty, nechtějí žádným způsobem odstoupiti od helvetské sekty.

4. Tak tedy nechcete žádným způsobem k víře křesť. katol. se navrátiti?

4. Poníženě prosím, my již tak zůstaneme, jako bratr ve víře helvetské, což ruky znamením potvrzujeme.

ooo Jiří Šindelář

ooo Matěj Šindelář

19. duben

Padesátá třetí familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Franc Šnajberk, šafář z Radíkovic, etc.

2. Jakého náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, trvám v tom jak živ, rodičové taky takoví byli.

[Latinský dodatek:] Byli častěji vyšetřováni ze zločinu hereze.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké pochybnosti o víře křesť. katol. máte?

3. Že nám odňata jest večeře Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, že katolíci učejí 7 svátostí, nejsou nežli dvě; o očištění po smrti nedržím nic, vzývání svatých užitečné není, obrazům svatých nemá se klaněti, o odpustkách a poutích nic nedržím; v svátosti oltářní nejni nic jiného kromě chleba posvátného na památku těla Kristového, jenž pro nás pnělo na kříži a kalich jest nápodobně takové znamení krve Kristové na kříži pro nás vylité.

[Latinský dodatek:] Ač byly tyto bludy vyvráceny, a pravda pravé víry podrobněji vysvětlena, tento člověk ze zločinu hereze dříve vyšetřovaný, zůstal nepohnut ve své sektě.

4. Kolik máte dětí a jak je budete cvičiti?

4. Mám 6 dětí: Franc, voják, 22 let starý, jest v Jánovici, Josef 20, Matěj 17, Jiří 15, Anna 12, Kateřina 8. Budu je cvičiti v tom, co sem sám.

5. Tak tedy nechcete žádným způsobem podle té vyložené pravdy křesť. kat. víru přijmouti?

5. Nechci, v tom co jsem si předsevzal, chci až do smrti setrvat, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Franc Šnajberk

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Anna, manželka France Šnajberka, etc.

2. Jakého náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako můj manžel, trvám v tom od narození, mojí rodičové již takoví byli.

3. Co se vám nelíbí při víře křesť. katol., jaké máte o ní pochybnosti?

3. Že se nedává večere Páně pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, že nás dohánějí k svatým, abysme jich věřili víc, než Pána Boha; svátosti oltářní nejni živý Kristus, ale jen znamení a neb památka jeho těla na kříži ukřižovaného, očištěc neseme zdeť na světě, svátosti nejsou nežli dvě; o mši svatý nedržím nic, Pán Kristus přikazoval toliko slovo kázati, papež římský jest antikrist, již víc nic.

[Latinský dodatek:] Ač byly bludy stejně vyvráceny a vysvětlena pravda pravé víry, setrvala velmi zatvrzele v sektě.

4. Tak tedy nechcete žádným způsobem křesť. katol. víru přijmouti podlé té vám vyložené pravdy?

4. Nikoliv, když sem v tom zrozená, taky chci v tom zemřít, což znamením mé ruky stvrzuji.

ooo Anna Šnajberková

Děti svrchu jmenovaných

[Latinsky:] Děti výše jmenovaných rodičů, jednotlivě námi vyslechnuté a dotázané na pochybnosti o pravdě církve katolické, odpověděly jako rodiče a také velmi zatvrzele trvají na jejich herezi.

1. Tak nechcete žádným způsobem dle té, vám zdeť vyložené pravdy, křesť. kat. víru na sebe přijmouti?

1. Nechceme, v tom náboženství, které sme předsevzali do smrti setrváme, což podpisem mé ruky stvrzujeme.

Franc Šnajberk
Josef Šnajberk
Matěj Šnajberk
ooo Jiří Šnajberk
ooo Anna a Kateřina

Padesátá čtvrtá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Václav Barek, rychtář z Kochánova, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Jsem obnovený křesťan podle konfesi helvetského, trvám v tom od maličkosti, co sem rozum poznal, od mého děda k tomu veden a cvičen byl.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. katol.?

3. To mě nejvíce mrzí, že sme nesměli čísti písma svatý, že při katol. náboženství je mnoho modloslužebnosti, všeliké pejchy, růženec nejni nikde [v] písmě svatým jmenovaný; že se podle Pána Ježíše nařízení nepřijímá pod lámáním chleba a kalicha Páně pití, o očistci nikdež nic nečtu, ale věřím že každá krůpěje krve Krista nás očišťuje, že se učejí 7 svátostí a nejsou nežli dvě; svátosti oltářní pod způsobou chleba Kristus živý přítomný nejni, ale toliko pod tím chlebem ukazuje se památka aneb znamení těla Kristového, které na kříži otci nebeskému za nás obětováno bylo, o přímluvě svatých nic nedržím, papež jak jsem četl a slyšel, má bejt náměstek antikrista, o odpustkách nic nedržím, neb mně Pán Bůh, když jej vzývám, odpustí. Juš nevím víc.

4. Kolik máte dětí a jak je budete cvičit?

[Latinský dodatek:] Po vyvrácení těchto bludů a po vysvětlení pravdy katolické víry zůstal v sektě nepohnut ze všech nejvíc zatvrzelý.

4. Mám 8 dětí. Pavel 22 let starej, Martin 18, Mariána 16, Václav 13, Anna 11, Franc 9, Tomáš 6, Kateřina 1. Co se cvičení týče, račte vědět, že jak kvočna de, kuřata dou za ní.

5. Tak tedy podle té vyložené pravdy nechcete žádným způsobem křesť. katol. víru přijmouti?

5. Nepřijmu, v tom, co sem si předsevzal, chci až do smrti setrvat, což podpisem mé ruky stvrzuji.

Václav Barek

Manželka svrchu jmenovaného

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Mariána, manželka Václava Barka, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako manžel, trvám v tom 23 let, co sem s manželem.

3. Co vás k tomu pohnulo a jaké máte pochybnosti o víře křesť. katol.

3. Že je v katol. víře velká pejcha a nepravost, že se nepodává pod obojím, totiž lámáním chleba a kalicha Páně pití. Očistec nejni žádný, dvě toliko jsou svátosti, svátosti oltářní nejni živé tělo Kristové, ale toliko jeho památka a znamení.

[Latinský dodatek:] V ostatním odpověděla jako manžel a žádným způsobem nechtěla odstoupit od jeho sekty.

4. Tak tedy žádným způsobem k víře křesť. kat. navrátiti se nechcete?

4. Nechci, já se od muže nebudu odvracet, což taky znaméním mé ruky stvrzuji.

ooo Mariána Barková

Děti svrchu jmenovaných rodičů

[Latinsky:] Děti výše jmenovaných rodičů, jednotlivě námi vyslechnuté, vyjímaje dceru Marianu, která tu nemohla být pro nemoc námi vyslechnuta, na pochybnosti o katolické pravdě dotazovány, odpověděly jako rodiče, Ipí neústupně na jejich sektě.

Tak nechcete žádným způsobem dle té vyložené pravdy křesť. kat. víru přijmouti?

Nechceme, zůstaneme jako otec, což taky podpisem rukou našich stvrzujeme.

Pavel Barek
Martin Barek

Padesátá pátá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Josef Kratochvíle, vdovec, mlynář, z Pilátky, etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, od narození, moji rodičové taky takové byli.

3. Co vás k tomu pohnulo a co za pochybnosti o víře křesť. katol. máte?

3. Že se nedává večere Páně pod obojím, totiž lámání chleba a kalicha Páně pití, že se mně slovo Boží nedovolilo čísti, že se učí býti 7 svátostí a nejsou nežli dvě; o očistci jsem nic nečet, tak o něm taky nic nedržím, svatých obrazům uctění nepřináleží, vzývati svaté za přímluvu platno nejni, mši svatý nerozumím; svátosti oltářní živé tělo Kristové přítomno nejni, ale chléb jest toliko památka aneb znamení Kristového těla, které na kříži za spasení naše obětováno bylo, odpustkám nerozumím, já víc nevím.

[Latinský dodatek:] Ač byly tyto bludy vyvráceny a pravda víry katolické vysvětlena, zůstal velmi zatvrzelý v herezi.

4. Kolik máte dětí a jak jich budete cvičiti?

4. Nemám, než jednu dceru při sobě, jménem Magdalena, stará 21 let, která jiné víry není, nežli takové jako sem já. Václav, syn, pryč odešel, o kterým nevím.

5. Tak tedy nechcete žádným způsobem podle té, vám zde vyložené pravdy, víru křesť. katol. přijmouti?

5. Já juš při té zůstanu, kterou sem si vyvolil, v ní až do smrti setrvám, což podpisem ruky mé stvrzuji.

Josef Kratochvíle, mlynář

[Dodatečná latinská poznámka:] Tentýž [syn] Václav se 25. dubna přihlásil ke komisi pro helvetskou sektu.

Padesátá šestá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Franc Kratochvíle, mlynář [v Bedrči], etc.

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. [Latinsky:] Odpověděl, že 5 let je toho náboženství, pro které se prohlásil jeho otec. Na otázku, jaké má pochybnosti o katolické pravdě, nic jiného nemohl [řici], než že nedovoluje přijímání pod obojí. Pokud jde o ostatní, odpovídal jako pravý katolík. Věří, že pod způsobou chleba pravé a živé tělo Kristovo s božstvím i lidstvím jeho jsou. S velkým úsilím se snažili přesvědčit, aby zůstal ve víře katolické. Vybízení jeho, aby od té helvetské sekty odešel, jejíž zásady téměř nezná a přece k ní chtěl přistoupit. Byl nepochybně nakažen kacířským otcem, což jasně vyplývá z další odpovědi.

3. Poněvadž o víře kř. kat. dobře smejšlíte a poněvadž o ní žádný pochybnosti přednésti nemůžete, ano poněvadž nevíte, jaké jest to helvetské náboženství, které přijmouti chcete, musíte zůstat ve víře kř. katol.

3. Poníženež prosím, tak zůstanu jako otec ve víře helvetské, v které taky umřítí chci.

4. Jak se jmenuje vaše manželka a přišla-li sem s vámi, jakého je náboženství?

4. Anna Kratochvílová, nemohla sem přijíti, poněvadž dítě těžce nemocný má, náboženství jest takového, jako já.

[Latinský dodatek:] V tomto bodu mu bylo nařízeno, aby co nejdříve poslal manželku ke komisi.

5. Kolik máte dětí a jak je budete cvičiti?

5. Mám 3. Jan 8 let, Václav 6, Mařena $\frac{3}{4}$ r., cvičiti jich jináč nebudu, než jak sem sám.

6. Povězte posledně chcete-li podlé té vám vyložené pravdy bludu toho helvetského se odřicti a ve víře kř. kat. setrvati?

6. Poníženež prosím, já jen tak jako otec, kdybych měl svý místo a nemusel k otci [o] milost přijít, věděl bych, co dělat.

7. Co když vám otec umře a dostanete místo své, opustíte-li blud otce svého?

7. To bych ovšem byl katolíkem, což podpisem mé ruky stvrzuji.

Franc Kratochvíle

Padesátá sedmá familie

1. Jak se jmenujete, etc.

1. Jakub Kratochvíle, mlynářskej, z Pilátky, etc...

2. Jakého ste náboženství a jak dlouho?

2. Helvetského, jako můj otec, trvám v tom, jak sem rozum poznal, od otce vycvičen.

3. Co vás k tomu pohnulo, a jaké pochybnosti máte o víře křesť. katol.?

3. Mé srdce mě k tomu pohnulo, protože u katolíků se nepodává večeře Páně pod obojím, totiž pod lámáním chleba a kalicha Páně pití. Já nedržím než dvě svátosti, růženec se nemodlím, vzývání svátosti (sic! – chyba písaře, správně: svatých) užitečné nejní, neb oni pro radost neslyšejí, o očistci nedržím taky mnoho, svátosti oltářní tělo Kristovo přítomné nejní.

[Latinský dodatek:] Ač byly tyto bludy vyvráceny a pravda pravé víry vysvětlena, zůstal zatvrzelý v sektě.

4. Vzal jste sebou manželku, jak se jmenuje a jakého ona jest náboženství?

4. Nevzal, dítě jí stůně, jmenuje se Lidmila, ona je toho náboženství, co já.

[Latinský dodatek:] Nařízeno mu, aby svou manželku, jakmile to bude možné, poslal ke komisi.

5. Kolik máte dětí a jak jich budete cvičiti?

5. Mám jedno, Annu ¾ léta starou, tak ji budu cvičit, jako sám sem.

6. Tak tedy nechcete žádným způsobem dle vyložené pravdy křesť. kat. víru přijmouti?

6. Ponížene prosím nechci, nemám na ni srdce. Což znamením mé ruky stvrzuji.

+++ Jakub Kratochvíle

[Latinský dodatek:] Kateřina, manželka Matěje Skrčeného, obyvatele Týnce nad Sázavou, nemohla přijít ke komisi, byla vyslechnuta „v koutě“. Rovněž Magdalena, svobodná dcera Josefa Kratochvíle, mlynáře z mlýna Pilátky, Anna, manželka France Kratochvíla, mlynářka z Ledče, a Ludmila, manželka Jakuba Kratochvíle, sloužící u svého otce, nemohly se dostavit částečně kvůli vlastní nemoci, nebo nemoci svých dětí.

NA Praha, Č. Gub.
Publ. G 1/1 kart. 703

Zpráva panství kraji 25.4.1782

R: Předávají se protokoly o přístupech k helvetské sektě a upozorňuje se zejména na neuctivé chování Václava Šnajberka (rodina č. 45), se žádostí o potrestání.

Johan Jos. Schaller, direktor

Zpráva kraje guberniu 2.5.1782

R: Zasílají se protokoly z panství Konopiště a města Benešova.⁷⁾ Vyjadřuje se podivení nad tím, že u komise byli dva duchovenští komisaři, ač tam měl být jen bělický farář Barbieri. Také latinské komentáře k protokolu a hodnocení „jako vzteklý pes“ o nekatolících, není na místě.

Joseph von Boules, krajský hejtman

Žádost gubernia pražského arcibiskupství 19.5.1782

R: Žádá se o vysvětlení, proč byli u komise na Konopišti dva duchovenští komisaři.

5. DODATEČNÉ VÝSLECHY KE ZPRÁVĚ O SMLOUVÁNÍ

NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 703

Zpráva kraje guberniu 22.4.1782

R: Zasílají se protokoly o přemlouvání římskokatolických poddaných k helvetské konfesi.

Joseph von Boules, krajský hejtman

⁷⁾ Protokoly města Benešova zatím nejsou k dispozici.

5.a – příloha: První protokol

T: CONFRONTATIO

V přítomnosti zřízených Comissařův p. Jakuba Marschalka, a p. Jakuba Horacžka, obouch radních, předvolán Václav Balík, polní mistr z Benic, ad Confrontandum cum Constituto Václav[em] Šneiberkem a předně jest one na kanceláři konopištským sub dato 8. března t. r. od něj učiněné vyznání par extensum jemu přečteno s tím dalším na toho samého daným dotazem, zdaž on, Václav Balík, to, co na kanceláři vyjevilo a nyní jemu čteno bylo, všechno tak pravda jest! a on confrontandus constituto Václav[u] Šneiberkovi i taky druhým Constitutis do očí tak mluvit může.

R. To je všechno pravda, co jest zdeť psáno, a mě přečteno bylo, já těm všem do očí tak v pravdě mluvit můžu; jen toliko to pravím: že Matěj Skrčený toho času, když Patent na Kancelláři vyhlášen byl, v konopištskej ovčárně dole sedět zůstal, a tak přítomný nebyl; Jiří Skrčený ale, Franc Šneiberg, a Václav Šneiberg, ti jsou při vyhlašování všichni na Cancelláři přítomni byli, a po vyhlášení toho Patentu, všichni z Kancelláře ven jsou šli, a když jsem já spolu taky ven vyšel, tak ti tři všichni mě nabídli, abych s nima do konopištské ovčárny dolů šel, tam že mně něco povědí.

A protož

Vocatus

Constitutus Václav Schneiberg, polní mistr [z] Mrače, kterému
Confrontatus Václav Balík do očí mluví: Vy tři, totiž: Ty! Jiří Skrčený a Franz Šneiberg, ve spolek jste mě pravili, abych s váma dolů do ovčárny šel. Constitutus praví: To není pravda, já jsem k tobě nic neřek.
Confrontatus constituto do očí mluví: Vy všichni, když jsem já povídal nač já se mám dát zapsat, poněvadž já tomu nerozumím, jste mě pravili, že já dobře psát i číst umím, a že vy mě knihy dáte tak že já to všechno snadno se naučím, a tudy vy všichni ve spolek jste mě vábili, abych já se taky zapsat dal. A dyť Franz Šneiberg mě ještě povídal, že knihy dostanu, abych šel do Vostředka [Ostředka], tam že je kněz prodává.
Constitutus: To jsem já tobě nepravil, já nevím o tom dokonce nic.
Confrontatus Václav Balík praví: Dáleji ty jsi proklínal Missionariusy, že jest je čert vzal, že Císař Pán jest je zahnal, a nyní, že ani čert o nich neví, a tak že nyní nic nemám se co bát.
Constitutus Václav Šneiberg praví: To není pravda, to ty lžeš, já jsem to nepravil, já jsem je neproklínal.
Confrontatus: Ty jsi sám povídal, že jsi kdesi tam od Missionariusů bit byl, a že jsi 25 ran dostal, a proto jsi ty na ně tak klel.
Constitutus: To není pravda, já jsem to nepovídal, a není pravda, že jsem od nich, neb pro ně bit byl, a tak není pravda, že jsem je proklínal!
Confrontatus: To je pravda! že jsi ty to sám povídal, a je proklínal, já to беру na moje svědomí, že [to] pravda jest.
Constitutus to všechno popírá. Dále:
Confrontatus constituto do očí praví: Když jste vy po druhéj z cancelláře šli, tak vícekrát o tej víře jste rozmlouvali, já jsem vám pravil, aby jste toho nechali, že neníčko p. director před váma nařikal, že panskej dobytek tak uchází, a proto, že pán Bůch požehnaní odnímá, a tak že by naposledy příčina toho od milost. vrchnosti vám přičtena býti mohla, tudy techdy že by jste vy snadno o chléb přijítí mohli! Ty jsi na to mě odpověděl: že hloupej vůl jsem: že p. purkrabí a p. obroční taky v tej víře jest, a ty že p. directoru taky sám modlidby dát chceš. A když on je mít bude, a dobře je přečte, tak že taky sám rád se zapsat dá. A když na to v pátek já jsem

se tebe ptal, jestli jsi ty p. directorovi Modlidby dal, a co on na to řekl, ty jsi mě odpověděl, dal jsem a safframente, co by on na to řekl? Nic!
Constitutus praví: To všechno není pravda, já jsem to neřekl.
Confrontatus potvrzuje svá slova: je to pravda!

Vocatus

Constitutus Václav Šneiberg ad confrontandum cum Jiří Skrčený a byvše confrontando Jiří Skrčenýmu jeho na otázku 12. daná odpověď u přítomnosti Václava Šneiberga par extensum přečteno takové confrontatus jemu do očí opakuje a potvrzuje, totiž:

R. To je pravda, tak jsi ty pravil: totiž
saframenti Císař Pán je jinej Missalista, on těm
Missalistům dávno platil.

Constitutus Václ. Šneiberg praví: To je pravda, tak jsem řek, k tomu se znám, a tak jest Constitutus propuštěn.

Dalej Jest Václav Balík cum constituto Jiří Skrčený nápodobně confrontovaný, kterej byvše jeho sub dato 8. března na konopištském kanceláři učiněném vyznání, u přítomnosti constituta Jiří Skrčeného, jemu přečteno, tak confrontatus takové opačlivé ouplně do cela contestiruje řkoucí: To je všechno pravda, co psáno a mně nyní čteno jest, tak jsem já to na canceláři mluvil, následovně mluví Constituto do očí:

Když jsme po přečtení toho Patentu z kanceláře vyšli, ty jsi mě nabídnul, abych s váma k tobě do ovčárny šel, z jaké příčiny to jsem nevěděl.

Constitutus praví: To není pravda. Já jsem tobě nic nepovídal.

Confrontatus dále constituto do očí mluví: Když jsi ty v knize číst přestal, tak jsi ty ke mně pravil: dej se taky bratře k tej naší víře zapsat, já jsem tobě pravil, nač se mám dát zapsat, já tomu nerozumím.

Constitutus odpovídá jemu: To není pravda, já jsem tebe k tomu nenabízel, ale Matěj Skrčený tobě povídal, abys ty se dal zapsat.

Confrontatus: Inu ty, tak jako druzí, všichni jste mě k tomu nabízeli, abych se zapsat dal, a dyť ještě vy všichni i taky ty pravili: že já dobře psát a číst umím, a že mě taky knihy dáte, že se to snadno naučím; A dyť Franz ~~Skrčenej~~ Šnajberk taky mě tak povídal, a abych šel do Vostředka [Ostředku], tam že kněz knihy prodává, který on pobral, tam že je dostanu, a nebo my tobě je dáme, dyť se to naučit můžeš.

Constitutus na to praví: Já jsem tobě k tomu nenabízel, ale tejnicej mistr Matěj Skrčený tobě nabízel, já jsem povídal: že ty se nedáš zapsat, to že vím.

Confrontatus praví: Ne jen ty sám, ale vy všichni jste mně nabízeli, abych se zapsat dal, a to je pravda všechno, jak jsem zdeť již vymovil; Missaliste ovšem jsi ty neproklínal.

Tu byl constitutus propuštěn a

Vocatus

Constitutus Matěj Skrčenej, kterému

Confrontatus do očí mluví Václav Balík: Ty jsi mně tak jako jinší nabízel, abych já se dal zapsat, když jsem já dolů do konopištské ovčárny přišel, a když Jiří Skrčenej z Knihy číst jest přestal, vy všichni vespolek jste mě pravili, že když já psát a číst umím, že se tomu snadno vyučím, že mě knihy dáte, ty jsi tak jako druzí mně to povídal.

Constitutus Confrontato Vác. Balíkovi odpírá a praví: To všechno není pravda já jsem tobě nepovídal, abys ty se zapsat dal.

Confrontatus zůstává při svém vyřknutí.

Vocatus

Frantz Šneiberg

Confrontatus praví jemu Frantz Šneibergovi do očí: Ty a vy všichni, když jste z kanceláře vyšli, mě pravili, abych do ovčárny dolů s váma šel, já nevěděl z jaké příčiny.

Constitutus odpovídá: Ty to lžeš, já jsem tebe do konce nenabídnul, aby jsi s náma šel.

Confrontatus mluví dále jemu do očí: Ty jsi mě povídal, jako vy všichni ve spolek: že psát a číst umím, knihy že dostanu, abych šel do Vostředka [Ostředku], že tam kněz knihy prodává a nebo že vy mě je dáte, dyť se naučit to můžeš.

Constitutus: Ty mluvíš nepravdu, to není pravda, že jsem já tobě to řekl, ty tudy že pravdu nemluvíš, tvou duši zavodíš, a proto nezabíjej tvou duši, mluv pravdu.

Confrontatus: Já mluvím pravdu a nezabiju mou duši, je to pravda, já chci na všechno přísahat: že to pravda jest, co všem vám jsem zdeť do očí mluvil.

Confrontatio skončeno a všichni byli propuštěni.

Dáno v benešovské kanceláři v den a rok jako výše.

Jacob Joh. Marssalek, komisař
Jakob Horaczek, komisař
Johann Jos. Amturius, syndicus

5.b – příloha: Druhý protokol

T: Roku 1782, dne 24. března, u přítomnosti zřízených komisařův P. Jana Kautzkyho a p. Jakuba Horáčzka:

Constitutus Václav Schneiberg, 30 let starý, na panství Konopišt. v Požářích rodilej, helvetskýho náboženství, v Mrači na témž, hned jmenovaném panství šafář a spolu ovčák, ženatej, maje dvě děti, dvě léta starý, praví:

K otázce 1: Z jaké příčiny jste sem ku právu představen?

R. Já nevím, z jaké příčiny.

2. Zdaž vám známej jest Václav Balík?

R. Je mně dobře známej, on jest mistr polní v Benicích.

3. Byl jste vy na vašem vrchnostenském kanceláři přítomnej, když tam onen Cís. Kr. prošlý patent, tejkaje se povoleného náboženství, vyhlášen byl?

R. Byl jsem.

4. Kteří více polní mistři a ovčáci toho času tam přítomni byli?

R. Mistr pomněnickej Frantz Schneiberg, konopištskej Jiří Skrčený, tejnickej Mathes Skrčený, z Marianovic Josef Pazderka, radíkovský Frantz Schneiberg, a to buď otec sám neb syn jeho, kteří mimo těch tam více byli, nevím!

5. Když taky tam Václav Balík z Benic byl?

R. To nevím, jestli on toho času na kancellaří byl, však ale u mýho švakra, mistra konopištskýho Jiří Skrčených byl; když jsem já tam byl, byl tam taky benickej šafář Jan Maršálek, ten tam nakládal seno z foroty, však ale čekal na fůru v sednici.

6. Z jaké příčiny k vašemu švakru Václav Balík do ovčárny šel? Kdo toho nabídl tam jít?

R. To já nevím příčinu neb kdo nabídl.

7. Dyť vy sám jste Václava Balíka nabídl, aby s váma tam šel?

R. Do konce ne! Kdyby on to mluvil, tak lže.

9. Co více jste měli na stole?

R. Jednu knihu: totiž Evangelické řeči, když jsem já tam přišel, tu knihu můj švagr Jiří Skrčený držel již v ruce, a četl z ní, a přečetl asi dva listy, a zavřel ji.

10. Když Jiří Skrčený, švagr váš, ty dva listy z oné knihy přečetl, a tu zavřel, co jste jeden neb druhej jednali a mezi váma rozmlouvali, a co kterej k druhému na to řekl?

R. Já nevím. My jsme nic nerozmlouvali.

11. Pravda, že jeden neb druhej z vás jste se k tomu nabízeli, aby jste se zapsat dali?

R. To může bejt, a takyli já to nepravím, aby ta řeč byla nebyla, však ale nevím, a nevím kterej by z nás tam byl.

12. Tak jest taky pravda: že jste vy, aneb kterej koliv z vás Václava Balíka nabízeli, aby on k tomu helvetskýmu náboženství se hlásil, a se zapsat dal?

R. To já nevím, může být, však ale já nevím, kterej z nás, já jej nenabízel.

13. Kdo toho času, jsouce vy u mistra schromaždění, pro vás přišel, aby jste vy společně na váš vrchnostenskej kancelář se dostavili?

R. Ponocnej.

14. Když ponocnej ten pro vás přišel, tak techdy vás v tej knize čísti natrefil?

R. Nenatrefyl, můj švagr dal ji již do almary.

15. Když jste z vašeho kanceláře šli, jak jste vy daleji o vašem náboženství rozmlouvali, a co jste vy k Václavovi Balíkovi pravil?

R. To já nevím, já k Balíkovi nic nepovídal.

16. Vy jste taky toho času, když jste z kanceláře vyšel, Balíka nabízel, aby on k vašemu náboženství přistoupil?

R. Může bejt, že jsem jemu to řekl, a může bejt, že jsem jemu to neřekl, nabízel, neb nenabízel, já nevím.

17. Pravda, že Václav Balík vás společně tenkrát, když jste o tom vašem náboženství venku před kancelářem rozmlouvali, vás napomínal, aby jste toho nechali, že snad o chléb přijít můžete?

R. To já nevím, a kdyby mě Balík byl i napomínal, tak bych přeci byl se nedal přemluvit, a byl bych od toho náboženství neodstoupil, když císař. milost mně to povolila a to poroučí, a tak to pravda není, ani taky pravda jest: že bych já jej byl nabízel, aby on Balík k tomu přistoupil, a zapsat se dal.

18. Jak vy to chcete dalej zapírat, když jste vy sám k Václav Balíkovi povídal: že za to on hloupej, a vůl jest, a že váš pan obroční, i pan purkrabí na tej věci helveckej taky jest?

R. To není žádná pravda, to Balík lže.

19. Dalej, dyť jste vy jemu taky pravil, že sám chceš [sic!] Vašemu directorovi modlidby dát, a když on je číst bude, a sobě je přečte, že taky von se zapsat dá?

R. I to Balík lže, a nehodnej člověk to mluví.

dále

20. Když jste vy do Konopiště v pátek společně se sešli, a Balík se vás ptal, jestli vy jste ony modlidby k directorovi předal? tak jste vy odpovéděl: že jste dal.

R. To není pravda, to jsem já nepovídal, když o tom nikdy žádná řeč nebyla, a tak jak bych to mluvit mohl.

21. Když ty jsi tak odpověděl, že jste vy [sic!] tu knížku dal, tak taky Balík vás se tázal, co k těm modlitbám p. director řekl, vy jste dalej odpověděl, saframente, co by řekl, nic! tak z toho vyplejvá: že jste vy Václ. Balíka k tomu náboženství skutečně nabízel, a přemlouval?
22. Vaše zapírání jest darebné, že jste vy to nemluvil a Balíka nenabízel, aby on se zapsat dal neb Václav Balík vám to bude mluvit do očí!

R. To není dozajista pravda, ani jsem to neřekl, ani jsem Balíka k tomu náboženství nepřemlouval a nikdy s tím samým jakou záminku, o jednom nebo druhým nečinil.

R. To on bude taky lhát, i třebaš mě do očí to mluvit, neb to všechno není pravda.

Řízení skončeno a vyslýchaný propuštěn ze soudního místa

Vocatus a constitutus

Jiří Skrčený, 30 let starý, na panství Konopišt. v Tejnici rodilej, zná se k náboženství evangelickému, mistr polní v konopištským ovčíně, má dvě děti: jedno 6 let, druhý 2 léta starý, praví:

K otázce 1. Z jaké příčiny jste sem ku právu dostavil?

R. Z jaké příčiny sem představenej sem, nevím, až páni příčinu mě pověděj!

2. Znáte vy Václava Balíka?

R. Znám, on jest hospodář benickej.

3. Byl jste vy na vašem kanceláři při tom, když vám všem patent v tej kanceláři se povoleného náboženství vyhlášen byl?

R. Byl jsem.

4. Kteří polní mistři tam více byli, jmenujte je.

R. Byl tam mistr ~~Matěj~~ mrackej Václav Šneiberg, pomněnickej Frantz Schneiberg, z Tejnice Mathes Skrčený, Václav Balík z Benic.

5. Když vám ten Cís. Kr. Patent vyhlášeney byl, kam jste vy polní hospodářové šli?

R. Šli ti všichni, který jsem já tuto jmenoval, ke mně do stavení, i tak Václav Balík.

6. Z jaké příčiny jsou k vám šli, a z jakého ohledu pořízení, jaké jste měli tam jednání a kdo jest je nabídl, obzvláště ale Václava Balíka k tomu, aby k vám šli.

R. To já nevím z jaké příčiny šli mně navštívit, sice nevím příčinu, a to já říct nemohu, jestli jsem já nabídl.

7. Kdopak Václava Balíka nabídnul, aby k vám šel?

R. To já nevím.

8. Když vás tak a tolik schromážděno bylo, jaké techdy jednání, a jaké rozmlouvání mezi váma jste měli?

R. V tom nám vyhlášeným Patentu jsme mluvili, a já jsem hned vyndal ven knihu, totiž Zákon Páně z Hally Magdeburské, s nákladem Wiesenhauser, druhou Řeči evangelické bez autora, třetí Danielovy prorocství bez authora, všechny vyndal jsem najednou; Mrackej vzal Danielovo prorocství a začal v ní číst, aby jsme všichni slyšeli, já jsem vzal druhou, totiž Evangelické řeči, a četl jsem dvanáctej artikul víry, Zákon Páně ale dal jsem zase do almárky.

9. Když jste vy z těch dvou kněch vyčetli, co jste nato dále jednali neb činili?

R. Já jsem se Balíka ptal, co vy Balíku tomu říkáte, jeli to dobře? On pravil já jsem to slyšel, to je dobře, já ale tomu nerozumím.

10. Vy jste ale Balíka sám jako druhý pobídnul, aby k vám on šel, a tak taky, když jste ty knihy vyčetli, jste Balíka sám nabízel, aby on podle toho učení k tej vaší víře zapsat se dal, řkouce bratře Balíku dej se taky zapsat?

R. Já jsem druhý vybídnul, aby ke mně šli, že sobě něco povíme, Balíka ale abych byl pobídnul k tomu, to nevím, když jsme z kněch vyčetli, to jsem pravil, Balíku vy, a Poříčskej, a Požárskiej se nedáte zapsat? To vím, a jinaké jsem neřek.

11. Když Balík vám to odepřel, že se zapsat nedá, tak jste vy, i ostatní všichni Balíka k tomu tak nabízeli a pravili: že on dobře psát a číst umí, a že knížky jemu dáti chcete, tak že on snadno všechno se naučí, tudy tehdy jste vy sám i taky ostatní jste chuti jemu dodávali.

R. To jsem já jemu do konce nepovídal, a nemohu taky říct, že ostatní jemu co podobného povídali nebo jeho nabízeli, já nic nevím o tom.

12. Mimo toho jste vy všichni k Balíkovi řekli: že když ti zatracení psi a vaši sužitelové, totiž missionáriušové Císař Pán zahnal, a nyní je ani žádněj čert nikdež více najíti nemůže, že v tom žádné překážky očekávati není?

R. Já jsem to nepovídal, ale řečeno o tom u mě bylo, povídal to mrackej mistr Václav Šneiberg, však ale jináč totiž: Safframenti Císař Pán je jinej Misalista, on jim darmo platil, oni nikdy nemohli žádný knihy naleznout, a nyní je těch všudy dost. Ostatně Tejnickej Balíka takto se ptal: Což ty, Balíku, uděláš, já jsem nato pravil: On, Poříčskej a Požárskiej (totiž polní mistr), ti tři vstanou, oni tři se nedají zapsat, na to pravil Balík že on zůstane, já jsem Balíka ani nenabízel, aby se zapsat dal, ani co jiného jemu povídal, on by musel lhát, kdyby jináč mluvil, já o ničem více nevím, nemohu nic více říct.

Constitutum skončeno a Constitutus propuštěn.

Vocatus a constitutus

Matiey Skrčený, 50 let starej, na Panství Konopišt. rodilej, k evangelickému naboženství ohlášenej, panskej polní mistr v Tejnici, ženatej, má 6 dětí: 4 syny již [v]zrostlí, a dvě dcery, praví:

K otázce 1. Z jaké příčiny jste sem předvolanej?

R. Já příčinu nevím.

2. Byl vám ten prošlej císařs. patent v příčině dovoleného provozování naboženství na vaším vrchnost. kancelláři vyhlášenej?

R. Byl nám vyhlášenej.

3. Kteří z vašincův vám rovných při tom vyhlásování s váma přítomni byli?

R. Byl tam mrackej mistr Wentzl Schneiberg, konopišt. Jiří Skržený, pomněnickej Frantz Schneiberg a Vács. Balík z Benic.

4. Když ten Patent vám vyhlášenej byl, kam jste po tom vyhlášení všichni šli?

R. Já jsem byl tenkrát, když ten Patent se na Kancelláři vyhlášoval, v konopišt. vovčárně, a nebyl jsem ani na kancelláři, a tak ti, který jsem jmenoval, tam společně přišli dolu do vovčárny, kde jsem já již seděl, mezi kterýma taky Václav Balík byl.

5. Když jste na vovčárně schromaždění byli, co jste tehdy tam jednali a rozmlouvali?

R. Rozmlouvali jsme o tom patentu, a pravili jsme, že může nyní, kdo chce jakou víru držet; mistr konopišts. Jiří Skrčený na to vyndal zákon Páně a z něho brzo on, brzo Václav Schneiberg z něho četli. Mimo toho zákona neměl žádnou jinou knihu, však ale viděl jsem, že tam měl ještě jednu ležet, zdaž ale z ní četl, to ani nevím; Balík ale to tak jako my poslouchal, neb on seděl s náma taky za stolem.

6. Z jaké příčiny jste vy takové knihy u přítomnosti Balíka četli, a neb čísti dali?

R. Proto, že již bylo vylášeno, že se každému každá víra povoluje, a když Balík tam s nima ostatníma taky přišel, tak jsou se ani jeho neštítili té knihy čísti.

7. Byla ovšem ta příčina, aby jste tudy Balíkovi k tomu bludnému náboženství chuti dodali, a jeho pohnuli? Když jste vy všichni jej k tomu nabízeli.

R. Proto do konce ne, ale poněvadž vyhlášeno bylo, že každéj může číst, co chce; tenkrát jsem ještě jednou druhým nic nevěděl, a tak já jsem, ani kdo jinej, jeho nenabízel, já nic nevím.

8. Kdo tehdy Balíka nabízel, aby on taky dal se zapsat?

R. Jiří Skrženej toliko tak řekl, dej se bratře Balíku taky zapsat, však ale on jemu opravdu to neřekl, bylo to jenom špásem; Balík na to jemu povídal, kdo i co já neudělám, to ale já nemohu říct, zdali jemu bylo řečeno: že on dobře psáti a čísti umí, a tak že on se to snadno naučí, když jemu knihy se dají.

A kdo by jemu knihy byl dal? Balík ale sám povídal, že on doma nějaké knížky má, které žena jeho jemu přinesla, on ale že jim nerozumí, jsouli na nic nebo dobrý?

9. Pravda: že toho času, když jste na vovčárně tak schromaždění byli, a Balíkovi chuti dodávali, že k němu řečeno bylo: že nyní zakon Páně knížky již k očekávání není, když oni zatraceni psi naší sužitelové totiž missionariusové Císař Pán zahnal, a neničko je ani žadnej čert nikdy více najíti nemůže, ale že Císař pán jinší Missionarius, jestlimu že daval dávno chléb! Kdo tehdy takové řeči mluvil? Tudy tehdy jste i spolu vy Balíka nabízeli!

R. To jsem já nepravil, ani taky jsem to neslyšel, a nic o tom nevím, to já nemohu říct, a já taky jeho k ničemu nenabízel, to Balík mně říct nemůže.

10. Dyť Balík, když jste jeho nabízeli, vám povídal, že on v pátek, až se ženou se poradí, vám potom jeho aumysl vyjeví?

R. Já jsem to neslyšel a taky Balíka jsem nenabízel, já nepovídám, že on to tak pravil, a nebo nepravil.

11. Vy jste byl přítomnej, když vy jste z vašeho Cancelláře, kde vám p. director všechny povolati dal, vás se dotazující, jak váš dobytek všech stojí, dolů šli, v tom chodu jste o tej vaší víře taky dalejc rozmlouvali, on tak v tom chodu Václav Schneiberg Václavovi Balíkovi hloupejch volů nadal, s tím doložením, p. obroční a pan purkrabí taky v tej víře jest, a když Václav Schneiberg p. direktorovi knížku dá, že on taky rád sám zapsat se nechal a tak jest pravda že vy všichni Balíka jste nabízeli, aby se zapsat dal?

R. To jsem neslyšel, aniž o p. obročnímu a panu purkrabím, ani že Balíkovi volů nadal, ale to jsem slyšel, že Vác. Schneiberg všem to povídal, že on p. directorovi knížky po rychtáři mrackým poslal, p. direktor, když jest takové přečetl, že povídal že tam nic zlého není. Zdaliž Jan Schneiberg pro Balíka k židovi poslanenej byl, aby zapsat se dát šel, to já nevím nic o tom.

Constitutum skončeno a Constitutus propuštěn.

Advocatus a constitutus

Franz Schneiberg, 49 let starej, z Pomněnic na Konopišt. panství rodilej, polní mistr v Pomněnici, ženatej, má 7 dětí, katolickej křesťan.

K otázce 1. Z jaké příčiny sem předvolanej jste?

R. Příčinu nevím, ale očekávám takovou slyšet.

2. Byl jste Vy na Cancelláři přítomnej, když onu Císař. Král. Patent, tejkající se svobodného provozování náboženství, vyhlášeney byl?

R. Byl jsem.

3. Kteří byli na cancelláři od vašeho jednostejného obchodu toho času přítomní více?

R. Byl benickej mistr Václav Balík z Tejnice, Matěj Skrčený z Mrače, Václav Schneiberg a konopišt. Jiřík Skrženej; Matěj Skrženej, ale ten na Kancelláři nebyl toho času, když ten Patent vyhlášován byl, ten seděl v konopištskej ovčárně u ovčáka Jiří Skrčenýho.

4. Po vyhlášení toho patentu kam jste všichni šli, a co jste ve spolek rozmlouvali?

R. Konopištskej, Mračskej a Benickej, ti jsou šli do konopištský ovčárny, já ale zůstal jsem ještě spátek na Kancelláři, a když jsem byl odtud odbytej, teprv jsem šel dolů do konopištský ovčárny, pro moje knížky, které jsem já tam zanechal, když jsem na cancellář šel a tak nevím, co druzí ve spolek rozmlouvali, Přijdouce já k chalupě, tak jsem již venku slyšel se tam smát, a když jsem tam vešel, natrefil jsem tam mračskýho, konopištskýho, tejnickýho, i taky benického mistra.

5. Jak pak jste vy zůstal na Kancelláři, nebo jak Balík z cancelláře ven vyšel, tak vy sám i taky spolu ostatní jeho Balíka jste volali, aby s váma do konopištské ovčárny šel. Tak techdy jste na cancelláři spátkem nezůstal?

R. Já jsem zůstal spátky, to já nevím, jestli Balíka druzí volali, aby s nima šel, já jsem ale Balíka v konopištský ovčárně mezi nima sedět natrefil, když jsem tam přišel, pro moje knížky.

6. Dyť jsou měli knížky na stole?

R. To já nevím.

8. Dyť konopištskej Jiří Skrčený pravil: bratře dej se taky k naší víře zapsat!

R. To já jsem neslyšel, já jsem taky mezi nima nesešel.

9. Václav Balík vám všem odpověděl, že se zapsat nedá, že on tomu nerozumí.

R. Já o tom nevím, já jsem nic neslyšel, neb já jsem s hospodyní vyprávěl.

10. Na to vy všichni jste k Balíkovi pravili: že on dobře psát a číst umí, a oni že jemu knihy dají, ak že snadno to všechno se naučit může! Vy všichni jste jemu chuti tak dodávali, že kdy ti zatracení psi a soužitelové, totiž missionariusové, Císař Pán zahnal, a nimi žádnéj ani čert nikdež více je nenajde, tak v tom že žádné překážky k očekávání není?

11. Když ponocnej pro vás přišel, aby jste na kancelář šli, a po všem vyřízení z Kanceláře zase jste šli, tak jste od nich všelijaké rozmlouvání slyšel o tej jejich víře, na to Václav Balík povídal, aby toho nechali, že ještě o chleb přijítí mohou.

R. To já jsem nepovídal a nevím o tom nic, jak bych já to byl řekl, neb Balíka byl nabízet, když já sám jsem katolický křesťan; může bejt, že někdo to dřívě nežli jsem tam přišel, z nich řícti mohl, já jsem to ale neslyšel, a toho sobě nevšimnul, protože jsem pozdálenej seděl od drugejch, a tak nevím o tom nic říct. Kdybych co věděl, tak bych pověděl.

R. Já nevím dokonce o ničem, nemohu o ničem říct, nebo já šel od nich hned pryč.

Constitutum skončeno a Constitutus propuštěn.

Dáno v benešovské kanceláři v den a rok jako výše.

Jan Kautský, komisař
Jakub Horacžek, komisař
Johann Jos. Amturius, syndicus

5.c – příloha: Třetí protokol

T: Roku 1782, dne 28. března, v přítomnosti komisařů P. Jana Kautzkyho, a P. Jana Urbánka, obouch radních:

Constitutus Havel Škvor, 42 léta starej, z Konopišts. panství ve vsi Lštění rodilej, ženatej, má 7 dětí, evangelického náboženství, malej chalupník.

K otázce 1. Z jaké příčiny jsi sem dostaven?

R. Příčinu nevím, snad ta příčina jest, že jsem Jakobovi Kryštofovi jednu knížku, a to sice žalmy s.⁸⁾ Davida, dal.

2. Z jaký příčiny jsi ty tu knížku jemu Kryštofovi dal!

R. Já jsem v létě se s ním sešel, on ke mně povídal, já se s váma nikdy nemohu sejít, já jemu odpověděl, co pak mně chceš? On mi odpověděl, abych jemu nějaké sprosté čítání dal, já jsem jemu to odepřel, že žádné nemám, a když jsem domů přišel, tak jsem mej ženě to povídal, že Kryštof na mně chce, abych jemu nějaké čítání dal, ona mně pravila, že bych mohl nějaké oplétání mít, abych nic nedával, pak mně k tomu navedla, abych jemu žalmy s. Davida dal, takže nebudu mít žádné oplétání. Nato jsem se s ním asi za osum dní sešel, když jsme u vody ryby chytali, tak jsem se jeho ptal, zdaliž půjde se dát zapsat; on se na to jenom zasmál, však ale nevím jestli je pravil, že půjde, nebo že nepůjde, na to jsem já ve středu, tu knížku, totiž ony žalmy, a nebyvše on doma, takovou, totiž žalmy s. Davida jsem jeho ženě dal; on tu knížku u sebe asi skrze tři dni měl, a pak mně ji zase spátkem odslal, skrze svou ženu která ji zase spatkem mej ženě odevzdala, od té chvíle jsem s ním taky nemluvil.

⁸⁾ Rozuměj: svatého (taktěž i dále), jde o Knihu žalmů.

3. Jak jsi ty se v pyšelském kostele zachoval?

R. Já jsem se jako křesťan choval, já jsem tam klekl, jako jinší v kostele.

4. Když jsi ty v pyšelském kostele jako křesťan se choval, klekl, a kříž dělal, tak proč, a z jaké příčiny, když tobě tvůj rychtář to předstíral: totiž, že jsi ty v pyšelském kostele při veřejném pozdvihování, a podávání velebné svátosti ani neklekl, ani kříže neudělal, a Boha neuctíval, ale tudy všemu přítomným katolíkům pohoršení působil, ty jsi rychtářovi na to odpověděl, že když sobě katolicí lysinky stíratí chtějí, aby si je stírali, ty že takové sobě stíratí že nebudeš, poněvadž ty kříž v tvém srdci máš?

R. To jsem já nepovídal, to rychtář říct nemůže, a jestli to řekne, pravdu mluvit nebude, to jsem já povídal, že v srdci kříž mám.

Předvolán rychtář Jan Nechvátal z Čtyřkol, a Constituto do očí dotvrzuje opakujícíce:

Ty jsi povídal, já mám palec hříšnej, já mám tělo hříšné, a tak já sobě na čele smejvat nebudu, já sobě lysinky stírat nebudu, jestli katolíci lysinky sobě stírat chtějí, ať je sobě stírají.

Constitutus tomu všemu do cela odpírá, a praví:

To není pravda, já jsem to nepovídal. To jsem povídal, že já na mým čele sobě smejvat nebudu. To jsem taky povídal, že mám palec hříšnej, tělo taky hříšné, a ne jinače nežli tak jsem povídal. A tak vy rychtáři to, že jsem pravil lysinky že sobě stírat nebudu, úplně lžete.

Rychtář Jan Nechvátal na svých řečí pevně stojí a opačlivě dotvrzuje, řkouce: Ty jsi to tak povídal že lysinky sobě stírat nebudeš, což já s mou mající rychtářskou přísahou horlivě a slavně utvrzuji.

Constitutum skončeno a byl propuštěn.

Vocatus a Constitutus je Frantz Kurka, přes padesáte let starej, z Myslíče na Konopištským panství, rodilej v Javorníku, mistr kovářskej, vdovec s čtyřma dětmi:

Praví, že jest naboženství beránkového, jak císař Pán nařizuje, jak patenty znějí.

dalej praví:

K otázce 1. Z jaké příčiny jste vy se sem dostavil?

R. Z jaké příčiny já jsem se sem dostavil nevím, nežli doslejachám, že jsem já měl mluvit k Jakobovi Svobodovi, aby se dal do Berankový víry taky zapsat a tak sobě myslím, že snad to příčina jest; já ale to nevím, řekl-li jsem já to jemu nebo ne, ať on mě to mluví do očí.

2. To jest jistá pravda, že jste vy Jakobovi Svobodovi pravil, a jeho pobízel, aby on k tej víře, kterou vy držíte, zapsat se dal, a tu vyznával, pamatujte se dobře, a tak budete vědět, že jste vy Jakobovi Svobodovi, když jste jeho dne 3. března, to bude tuto budoucí velikonoční pondělí 4. neděle, ve vsi Lštění na návsi podkal, jeho Jakuba Svobodu nabízel, aby se taky k tej vaší bludný víře zapsat dal?

R. Já to nevím, abych jeho byl pobízel k tomu, já se nepamatuju, ať mě to mluví do očí.

3. Pamatujete se, že vám Jakub Svoboda na to odpověděl, aby jste s tím jemu pokoj dal, že on ani psát ani číst neumí, jak tehdy Svoboda vám tak odpovědět mohl?

R. To já nevím nic o tom všem, ať mi to řekne.

4. Vy o tom vědět toliko nechcete, a toliko zapíráte a s vaším zapíráním sebe očistiti míníte, dyť jste jemu na to pravil: že to nic nedělá, že vy jeho vše naučiti chcete?

R. Já to nevím, ať on mě to do očí řekne.

Předvolán Jakub Svoboda, Constituto do očí mluví: Vy jste mě podkal na návsi ve vsi Lštění, šel jste, myslím, z Benešova, bude tomu 4 neděle, a pravil jste ke mně, abych se taky do vaší víry zapsat dal.

Constitutus praví: Já nevím o tom, abych já tobě byl tak řekl.

Jakub Svoboda dále praví: Já jsem vám odpověděl, aby jste mě s tím pokoj dal, já že ani číst ani psát neumím, vy jste na to mě pravil, že to nic nedělá, že vy mě ve všem naučíte.

Constitutus odpovídá: Já o tom nic nevím, abych to byl řekl, to já ani nevím, abych o tom s tebou byl mluvil, aneb tobě byl povídal, abys ty se dal zapsat.

Jakub Svoboda dále dotvrzuje, že pravda tak jest, řkoucí: Já na to umřít a přísahat hned hotov jsem, že jste vy tak ke mně pravil a k zapsání mně nabízel.

Constitutus nechce o ničem vědět.

Constitutum skončeno a oba byli propuštěni.

Dáno v benešovské kanceláři v den a rok jako výše.

Jan Kautský, komisař
Jan Urbánek, komisař
Johann Jos. Amturius, synd.

5.d – příloha: Čtvrtý protokol

T: Roku 1782, dne 28. března, u přítomnosti magistrátem zřízených komisařův: p. Jana Kautzky a p. Jana Urbánka:

Constitutus Josef Škvor, syn Jozefa Škvora, Kochanskýho šenkýře, 22 roků starej, v Kochánově na panství konopištským rodilej, kathol. křesťanský víry, neženatý, praví:

K otázce: Z jaké příčiny jsi před nás sem dostavenej?

R. Já nevím příčinu, z které jsem se musel sem dostavit, jen toliko, že jsem poručení dostal; leda že by toho snad ta příčina byla: jak jsem já již slyšel, že jsem já tomu Jiříkovi Sládkovi z Pecerad v Kochánově u Anny Sládkovy z mojí hlouposti povídal: co jsem já od mého strejčka Václava Brabce, rychtáře Kochánovskýho, slyšel, že ta naše katolická víra jest katovská, že je mečem dobytá a že zase má bejt mečem zhlazena, a proto že od kata se jmenuje katolická. Za druhý jsem já taky povídal, jak jsem od strýčka slyšel: že mše svatá není nic platná, Kristus, že jest ji neučinil, ale že toliko poroučel svým apoštolům, aby oni všemu lidu po světě kázali toliko slovo Boží; já jsem taky povídal, že jsem od strejčka slyšel, že Kristus člověka vykoupil s svou drahou krví, a ne s penězi. Za třetí taky jsem pravil, že na pouti nemáme chodit, že to nic platno není, aby jsme Boha nehledali v skrýších, on že jest s náma na každým místě, a tak že bloudíme, když Boha po skrejších hledáme; my že sobě myslíme, že

člověk sobě zejská dobrý skutky, když jde na poutě, však ale že jemu to nic není platné; taky že není potřeba růženec se modlit, jen toliko modlitbu Páně Oče náš. Ten že jest nejplatnější.

Za čtvrté, že k svatým se modlit nemáme, že tudy bloudíme, ti že jsou jenom figury, a že jsou hluchý, i němí, oni že nešlyšejí a nemluvějí; svatí že jsou v nebi, ne na zemi a tak k těm figurám že se modlit nemáme, to že je blud, oni že nemohou žádnou odplatu dát, než sám Kristus Pán, tím způsobem taky.

Za páté malované obrazy, že jsou jenom od malíře, že je malují, aby něco vydělali, že chtějí oni jako jeden každé živý býti, a my katolíci že se k nim klaníme a modlíme. Ti ale že nic nemohou, toliko sama modlitba Páně, ta že proráží až do nebe, proto taky ti malíři že budou potupeni, že oni ty obrazy sami malují, a že jenom za bohy dělají. Za šesté kněží že jsou falešní proroci, že nás falešně učejí, že my bloudíme podle jejich učení;

Za sedmé Missionariusové že jsou taky falešní učitelové, že jsou jezdili a nás falešně učili, oni že ukazovali křížek, a že jsou se ptali lidu: jestli jest ten váš Bůh, kterej pro nás ukřižován byl; někteří lidi že jsou povídali, že ten náš Bůh jest, a že přeci není, že je to jen dřevěná figura, aby jsme to nevěřili, že jest to náš Bůh, Bůh že jest pro nás umřel, a ten že jest v nebi. I taky za osmé církev že jest v nebi, a ne na zemi; papež že se počítá za církev, a přece že církev na zemi není. Za deváté, že při večeři Páně Kristus chléb lámal, a dával, a pravil: jezte, toto jest tělo mé, na památku mou, a že dávaly kalichu zapájet a že pravil: pite z toho všichni, toto jest krev má, a tak že dával pro všechny aby jedli a všichni z toho pili; kněží ale že to mají jen sami pro sebe, že z kalichu pijou, a všem že nedávají z kalichu zapájet, ta malá hostie že Bůh není, a protože Kristus Pán to přikázal, aby všichni chléb jedli a z kalichu zapájeli.

A poněvadž všem já to všecko od mýho strejčka kochánovskýho rychtáře Václava Barka, neb po jeho statku řečeného Brabce slyšel, od mejch rodičů ale doma nic takového nikdy jsem neslyšel, proto taky jsem já to všecko Jiřímu Sládkovi a jeho bratru Matěji tak vypravoval; a když těm dvom to tak jsem zjevoval, že můj strejček nám, a mě to tak povídal, oni jsou se tomu tak divili, jako mně to divný bylo; já jsem jim taky pravil, že jsem já to tak od mýho strejčka povídat slyšel. A to se tak stalo, že jsem já to všecko, co tuto jsem vypověděl od mýho strejčka slyšel, on šel z Křížkova a zastavil se u

nás v Kochánovský hospodě, ptal se mýho otce, mně i mojí matky, byli jsme my všichni v sednici pohromadě, jestli se dáme k tej víře zapsat, že nyní již čas jest, potom ale že času nebude; on že se dá sám taky zapsat, že na to jsou dávno již čekali, nyní ale že jim to pán Bůh již dal, a kdo by nyní zapřel Krista, tak že jeho taky Kristus zapře, a tak nám všem chuti dodával, aby jsme se zapsat dali. Na to začal nám všecko to tak, jak jsem já nyní vypověděl, vykládat, řkouce jak my bloudíme, a k zapsání nás nabízel; moje máma tak lítostivě nad tím, katolickou víru tak ukrutně tupícím vykládaním, se zhrozila a pozastavila, až jest se do rána roznemohla.

To bylo toho času, a v tom týhodnu, když na kanceláři od pondělka začínaje zapisovat jsou se dávali; on přišel v tom týhodni k nám v pátek, a pravil, že půjde v sobotu ráno na kancelář, že se dá zapsat, a tenkrátě nám to tak vykládal. On mě i mému otci pravil, že kdyby jsme k němu přišli, že má svatou bibli, že nám to všecko, co nám povídal, ukáže, a tak nám k zapsání chuť dodával, a dělal, sám ale až posaváde zapsat se nedal. Já jsem na to v neděli k němu šel do statku, když jsem tam přišel, jeho syn v knize již četl, tak mně to, co otec jeho (kterej tenkrátě doma nebyl) mně a nám povídal, z té knihy ukazoval, mně se ale to nelíbilo, a já jsem taky tomu nerozuměl, když taky nikdy jsem o tom od mejch rodičův neslyšel; tak jsem tomu nic neříkal, a pryč odešel a při katolickej víře, jak od mých rodičův jsem vyučen, zůstal, a až dodnes zůstávám a zůstanu. To ale, co jsem Jiříkovi Sladkému povídal, já jsem rouhavě proti katolickej víře to nepovídal, ale že jsem od mýho strejčka rychtáře to tak slyšel, a on že nám to tak mluvil a vykládal, jsem povídal.

Zdeť jest předvolán Jiří Sládek, kterej na otázku: zdaž když constitut Josef, syn kochánovskýho rychtáře Josefa Škvora, jemu on proti kathol. víře čelici potupné řeči mluvil, které on Jiří Sládek na jeho kancelář zanesl, a tuto jemu se čtou, taky constitut spolu doložil: že on to všecko, co jemu Jiříkovi Sládkovi povídá, od svýho strejčka rychtáře kochánovskýho slyšel a ten že jemu constituto to tak povídal, a vykládal v hospodě u otce constituta.

R. To je pravda, to syn Josef, šenkýře Kochánovskýho, mě řekl, že to, jak on mluví, a to co mně zdeť čteno jest, všechno od jeho strejčka rychtáře kochánovskýho slyšel; ten že jim všem to tak povídal, a vykládal, to je ovšem pravda: že Josef mně to řekl, když takové řeči mluvil.

Nápodobně jest předvolán Jozef Škvor, kochánovskej šenkýř, a otec syna constituta Jozefa, kterej byvše tomu samému toliko one samotnýho rychtáře kochánovskýho Václava Bareka, neb obyčejem jmenovanýho Brabce, se tejkající proti tomu samému čelící, a od strany constituta syna Josefa vyznané obvinění přečtené, následovně na něj otázka učiněna: zdaž to v pravdě

pozůstává: že nadřečený rychtář jak jemu předvolanému otci, manželce tří taky synů jeho takové potupující věci proti katolické víře, že ta katolická víra jest, a tak dále jak jemu otci zdet' čteno bylo v hospodě u něj mluvil, a přitom aby on i s synem k jejich nový víře se zapsati dal jeho nabízel, že on rychtář taky se zapsati dá?

R. To jest všechno pravda: tak rychtář kochánovskej u mně mluvil a taky pravil, že ta katolická víra od kata pochází a mnohem více rouhavičných a potupujících řečí proti naší víře vylejval, takže jsem já, i moje manželka nad těma hroznýma řeči se zhrozili a pohoršili, zvláště když já, v katolické víře ve škole u zdejších panův paterův jsem, a takovou já zachovávám, a do mojí smrti zachovám. On taky nás k tomu nabízel, aby jsme se do tý bludný jejich víry se zapsat dali, a s těma vylejvalýma řeči nám chuti dodával, a nabízel. Pravil že on zejtra sám taky půjde se dát zapsat. On taky druhej den ráno v sobotu ke mně zase přišel, a mně nabízel: abych s ním šel se dát zapsat, já ale nešel. On jest syna mého Josefa kazil, a zavedl, proto taky já na něho musím bolestně naříkat, že by syn můj Jozef k tomu bludařskému náboženství brzo byl chuť dostal, tak, jak říkáje, skrze to jeho potupné vykládání, a mluvení poloviční chuť již měl, kdybych já syna mého, Josefa, bedlivě, a horlivě v tom byl nepozoroval, a nebyl odvracoval. On, rychtář, byl by toho syna mého k tomu byl přivábil, neb od něho syn můj již nakažen byl, a k tomu bludu myslil, nyní ale již docela odrazenej jest, a více na to nemyslí.

Constitutum skončeno.

Dáno v benešovské kanceláři v den a rok jako výše.

Jan Kautský, komisař
Jan Urbánek, komisař
Johann Jos. Amturius, syndikus

5.e – příloha: Pátý protokol

T: Roku 1782, dne 10. dubna u přítomnosti Comissařův p. Jakuba Maršálka, a p. Jakuba Horáčka, obouch radních:

Constitutus Václav Berek, po statku ale Brabec, rychtář ve vsi Kochánově, 52 léta starej, ženatej, má 5 synů a tři dcery, sedlák usedlej na panství Konopiště ve vsi Kochánově, praví:

Předně, že jest víry kathol., však ale, že sice v tej roztržitosti sám neví, ku kterému náboženství nyní se znáti má, pak ale praví, že poněvadž on od lidí rozkřičenej jest, že by on náboženství evangelické vyznával, ku kterému on až posavad veřejně se nepřiznal, protože takové vyznati se ostějchal; tak že nyní, a přítomně evangelické náboženství vyznává, podle kterého on již mnoho let živ byl, a to samé zachovával.

K otázce 1. Z jaké příčiny jste vy sem se dostavit musel? Jeli příčina toho vám povědoma.

R. To já nevím.

K otázce 2. Zdaž vám ten prošlej císařs. král. dovoleného náboženství se tejkající Patent na vašem Canceláři vyhlášen byl, a spolu vám oznámeno bylo, jak jeden každý v tej případnosti se chovati má?

R. Byl nám vyhlášen, já ale na kancelář jsem již pozdě přišel, a celej čísti jsem neslyšel; však ale když český dočtený byl, tak náš p. purkrabí začal čísti německý a ten nám na česky vykládal, a spolu oznamoval, jak se jeden každý k svému náboženství vyznání má, též že jeden druhýho proto tupiti nemá.

3. Když tehdy vám na kanceláři to oznámeno bylo, aby jeden druhýho z ohledu rozdílného náboženství netupil, tak taky spolu to vám oznámeno bylo, aby žádný ani jedno ani druhé náboženství netupil a tím méně, aby jeden druhýho k jednomu neb k druhému náboženství přikročiti nenamlouval, neb nevábil?

R. To bylo oboje a všechno tak nám ohlášeno.

4. Když tehdy to nejvyšší nařízení vám tak ohlášeno a vyjádřeno bylo, jak tehdy jste vy takové vyplnil, když vy jste nejenom jinší přemlouval, aby k vašemu bludnému náboženství se hlásili, ale i taky, spolu cathol. víru tupil?

R. Já jsem žádnýho tak nepřemlouval, ani cathol. víru jsem netupil.

5. Vy jste pak vašeho kochánovskýho šenkýře Jozefa Škvora, tak taky manželku jeho, tež i syna jeho Jozefa nabízel, aby ti se k tomu bludnému náboženství zapsat dali!

R. Nenabízel jsem Josefa Škvora, jakožto bratra mého nevlastního, jeho žena se mě sama ptala, když jsem já u nich v hospodě pil, zdaliž já se zapsat dám; já jsem na to jí odpověděl: že uhlídám, když zejtra do Konopiště půjdu, co dělat budu, to jsem povídal, že může jeden každý nyní se dát zapsat.

6. Vy jste tam v tej hospodě jim tak povídal: že víra cathol. víra katovska jest?

R. Ne tak! ale tak jsem povídal: že neb. [nebožtík] Kudrna z Rousínova, kterej jednu knížku měl, která Korunka svatých mučedníkův se jmenovala, mně povídal, že katolická víra s katem dobytá jest, poněvadž skrze ní mnoho lidu zhynulo.

ad 7. Vy jste tam v tej hospodě vašemu bratru, jeho ženě, a jeho synu Jozefovi, aby jste je tudy k bludnému náboženství tím spíše přemluvil, taky povídal: že katolická víra nejenom katovskou, ale taky že s mečí dobytá jest, a s mečem zase že zhlazena bude!

R. Na ten způsob, abych je od Cathol. víry odvrátil, jim jsem to nepovídal, ale tak jsem to povídal: že jsem to od neb. [nebožtíka] Matěje Kudrny slyšel: že ta víra s katem dobytá jest byla. To jsem taky nepovídal, že s mečem zase zhlazena bude, a na to dalej jsem pravil: zachovejš nás Pán Bůh! aby to zase nebylo, jako tenkrát, když tolik lidu za císaře Ferdinanda zahynulo, aby zase s katem zhlazena nebyla.

ad 8. Vy jste mimo toho ještě doložil: protože ta víra catholická své jméno od kata dostala, a katolická se jmenuje?

R. To jsem neřekl, to já třeba smrt podstoupím, že jsem to neřek.

ad 9. Vy jste v týž hospodě taky jim povídal k vašemu bratru, i k jeho ženě a k synu jeho: že mše svatá platna nic není?

R. To jsem řekl, to jsem od neb. [nebožtíka] Kuthana [asi Kudrny] slyšel.

ad 10. Dalej jste pravil: že Kristus mši svatou neučinil?

R. To jsem taky řekl.

ad 11. Ale že toliko Kristus poroučel svým apoštolům, aby oni všemu lidu po světě toliko slovo Boží kázali!

R. Já nevím jestli jsem to řekl! neb neřekl? nepamatuju se, byl jsem opilej. A dyť Kristus tak poručil.

12 Vy jste pravil jim: že Kristus člověka s jeho drahou krví vykoupil, a ne s penězi?

R. To jsem já neřek; a je taky pravda, že člověka tak vykoupil, já ale jsem to neřek.

13. A tak z té příčiny vy jste to povídal, že mše svatá není nic platná?

R. Ovšem z té příčiny není platná, poněvadž Kristus na kříži oběť učinil, já sám ale nevím, co jsem plácal, já byl opilej, a taky jsem slejchával: že oběť za peníze platna není.

14. Vy jste jim taky povídal: že na poutě chodit nic platno není, Boha aby jsme v skrejších nehledali?

R. To jsem řekl: že na poutě chodit nic platno není, ale tak jsem povídal k synovi šenkýře: Ty, když se dáš zapsat, na poutě chodit nebudeš! Ty chodíš na pouť pro odpustky a potom v hospodě s děvkou se stekáš; Druhý, že jsem říct měl, Boha aby jsme v skrejších nehledali, to nevím jestli jsem to řekl.

15. Přitom jste pravil: že Bůch na každým místě s náma jest!

R. To je pravda, pravil jsem.

16. Mimo toho jste pravil jim, že když Boha v skrejších hledáme, tudy že bloudíme?

R. Já nevím, zdaž jsem tak řekl, já byl opilej, nepamatuju.

17. Pravda: že jste vy mluvil, že sobě myslíme, že člověk, když na pouť jde, že on sobě dobrý skutky zejska, však ale že ta pouť jemu nic platna není?

R. To jsem neřek!

18. Jak pak vy to zapírat chcete? Dyť jste vy jim i tak mluvil: že růženec modlit potřeba není?

R. Dyť zákon Paně nepovídá, aby jsme se růženec modlili, já jsem růženec se nemodlil, jak jsem malej chlapec byl. To je pravda, že jsem já tak řekl: že růženec se modlit potřeba není.

19. Tak tady jest pravda: že jste vy jim tak mluvil: že jen toliko potřeba jest Otče Náš se modlit, ten že jest nejplatnější?

R. Je nejplatnější modlitba Páně, a to jsem jim taky tak řekl.

20. Pravda, že jste vy i taky o svatých tak mluvil: že k svatému se modlit nemáme! a když se modlíme, tudy že bloudíme?

ad 21. Vy jste taky mluvil: že kněži falešní proroci jsou a že nás falešně učejí, tak že my bloudíme podle jejich falešného učení?

ad 22. Vy jste více k nim v tej hospodě tak potupně mluvil, že missionářiusevé jsou falešní přítelové, že jsou jezdili, a vás falešně učili, oni že ukazovali křížek, a že jsou se lidí ptali, jestli je to ten náš Bůch, kterej pro nás ukřížovan byl; a více jste taky mluvil jim aby oni to nevěřili, že to Náš Bůch jest, Bůch že pro nás umřel, ten že je v nebi, to ale že je dřevěná figura, a tak tím samým jste je nabízel, aby oni se zapsat dali.

ad 23. Pravda: že jste taky v tej hospodě vy mluvil jim, že církev je v nebi, a ne na zemi.

Ad 24. Pravda: že jste vy jim mluvil: že papež se počítá za církev, a že předce církev na zemi není?

Ad 25. Dyť jste vy jim povídal takto: že při večeři Páně Kristus chléb lámal, a dával řkouce: jezte, toto jest tělo mé, a že dával z kalichu zapájet, a že pravil: píte z toho všichni, toto jest krev má, a tak že dával pro všechny, aby jedli, a z toho pilí, nyní ale že kněží to mají jen sami pro sebe, že sami z kalichu pijou, a všem že zapájet nedávají. A taky že ta malá hostie Bůch není, tím samým tehdy kochánovskýho šenkýře, ženu i syna jeho, aby k vašemu bludnému náboženství přistoupili, přemlouval.

ad 26. Dyť hned, když jste vy do hospody přišel, když jste z Střížkova šel, šenkýře kochánovského, manželky i syna jeho jste se tázal, zdaliž oni se zapsat dají?

R. Tak jsem neřekl, ale tak jsem řek: že svatí v nebi jsou, a kdybych já se tak, jako oni vynasnažil, tak že bych taky svatým bejt mohl, však ale že k obrazům svatých modlit se nemáme, ty obrazy že jsou hluchý a němý, a odplatu žádnou dát, že nemohou, poněvadž ti jen dílo ruky člověka jsou; já mám sám v mém statku doma obrazy, totiž s. Jána Nep. [Nepomuckého] a s. Annu, však ale nevěřím, že ti jsou svatí, ale toliko jsou jejich obrazy. To jsem taky pravil: že malíři pro jejich vejdělek obrazy malujou. To jsem taky mluvil: modlitba Páně, ta že jest nejmocnější; Zdravas Maria, to že není žádná modlitba, ale toliko pozdravení anjelské.

R. Já jsem to tak neřek, že kněží, ale tak podle s. Matouše v 22. capitole, kterej povídá: že povstanou falešní proroci, ostatní není nic.

R. To jsem tak povídal o missionářiusech, však ale že jsem to slyšel v Českým Brodě, když jsem tam byl s tranzportem před 5ti lety, od dvouch rychtářův, a jednoho sedláka, kteří tam v Brodě taky s transportu byli, ti že to povídali, že těm Missalum bude brzo konec, ti že jsou lid jenom mámili. Ostatní všechno jsem slyšel od těch sedláků, a to co jsem slyšel, tam v hospodě jsem povídal. To ale je pravda: že ten křížek jen figura toliko jest, já jsem je ale s tím nenabízel, aby se dali zapsat, ale pravil jsem, že se taky mohou dát zapsat, jestli chtějí.

R. To jsem nemluvil, to není pravda: to je lež.

R. Já nevím, jestli jsem to pravil, ale Kristus že jest Církev, to já pravím.

R. To jsem já nepovídal, ale to jsem slyšel v Českým Brodě od těch sedláků povídat: že před tím byli kněží zlatí, že pilí z dřevěných kalichův, nyní ale že pijou z zlatých kalichův, a že sami jsou dřevění; to jsem povídal: že jsem tak to slyšel od těch sedláků. To jsem taky nepovídal: že ta malá hostie Bůch není; a já jsem byl opilej, já nevím, jestli jsem tak řek; já jsem je taky nikoliv nepřemlouval, jen jsem jim povídal, že zapsat se dát mohou.

R. Oni jsou se mně dříve již sami ptali, zdaliž já zapsat se dám, a pak já jsem se jich tázal, zdaliž oni se zapsat dají? a pravil jsem, že nyní mohou.

ad 27. Z té příčiny tak jste vy jim to všechno, na co nyní tázán jste, byl vykládal, aby jste jim k tomu bludnému náboženství chuti dodal?

ad 28. Jak vy můžete zapírat, že jste vy jim k tomu náboženství bludnému chuti nedodával, a je k tomu přiloudit nechtěl, když jste vy jim povídal, že nyní čas jest, potom ale že času nebude, že nyní Pán Bůh vám to dal, na co jste již dávno čekali, a kdo by nyní Krista zapřel, tak že jeho Kristus taky zapře, a tudy jste vy jim ještě hrozil, že oni, jestli se zapsat nedají od Krista zapření budou.

ad 29. Vy jste šenkýrového syna Jozefa v mnohých článkách bludného náboženství vyučoval, a taky, když jste jim to bludařské učení v hospodě vyložil, k vám jste je zval, aby k vám do statku přišli, že to vše z knihy jim dokážete, a tak říct v pravdě nemůžete, že jste je k tomu nenabízel, vy jste k nim v sobotu ráno přišel, a pravil jste, že již jdete na cancellář dát se zapsat, aby s váma taky šli?

Zdeť jest kochánovského šenkýře syn Josef Škvor předvolán, a tomu nejenom jeho učiněné vyznání u přítomnosti Constituta rychtáře kochánovského Václava Barka neb Brabce přečteno, alebrž i taky super interrogtorium Constituto Václav Barkovi datum 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 21, 23 a 24, cum constituto confrontírován jest, kterýžto Confrontatus Josef Škvor to všechno, cokoliv on in suo Constituto již jest vyznal, že Constitut tak mluví, jemu Constituto do očí opačlivě nejenom mluví, alebrž i taky tuto nadepsané ad Constitutum Barek učiněné Interrogatoria, ačkoliv Constitut respondendo těm odpírá, Confrontatus do očí jemu opakuje, a vejslovně dokončuje, že to všechno pravda jest. Nasledovně i taky jest.

Předvolán kochánovskej šenkýř Jozef Škvor, otec nadepsaného Confrontati, a nápodobně byvše jemu jeho, dne 28. března c.a. již bez toho učiněné vyznání u přítomnosti Constituta Václava Bareka per extensum ex actis přečteno, a cum constituto confrontýrovanej on takové učiněné vyznání nejenom potvrzuje, alebrž i taky Václav Barekovi vejslovně do očí mluví: že on Constitutus u Confrontyrovaneho Škvora v hospodě tak rouhavě a oné víru katolickou potupující řeči mluvil: totiž, že ta víra katovská jest, a od kata pochází, též že taky aby Confrontatus Josef Škvor manželka i syn jeho Jozef do té bludné víry zapsati se dali, nabízel, a že Constitut zejtra sám taky půjde se zapsat dát, jako že on Constitut v sobotu ráno na to taky přišel, aby Confrontatus s ním do Konopiště se zapsat dát šel, a to všechno že pravda jest, co Confrotatus již před tím taky vyznal.

Constitutus nato praví: Co jsem se vyznal, to je pravda, ostatní ale, k čemu jsem se nepřiznal, a ty to mluvíš, to není pravda, a taky jsem byl opilej, já o mnohem nevím a nepamatuju, jestli jsem to tak mluvil, jak ty povídáš.

Constitutio a Confrontatio skončeno, byli propuštěni.

Dáno v benešovské kanceláři v den a rok jako výše.

R. Já jsem jim ovšem to tak vykládal, co jsem od neb. [neboštíka] Kudery [sic!] slyšel, já ale jsem nemyslíl: že oni mě tak udají za to. A kdybych já se byl dal zapsat, tak taky oni všichni byli by se dali zapsat, a když jsem já se nedal, tak oni taky se nedali, protože jsem je nenabízel.

R. To jsem pravil: že kdo Krista zapře, že on jeho taky; já jsem ale je k tomu vábit nechtěl, a nevábil, ani s tím jsem jim nehrozil, oni mají svou vůli.

R. To já nevím, jestli syn Jozef má něco od toho učení, tak to má od mejch dětí, a ne ode mě; já jsem je nezval ke mně do statku, já jsem se ráno u nich v hospodě zastavoval, a pravil jsem jim, že již jdu, aby taky se mnou šli, se dát zapsat.

Jan Kautský, komisař
Jan Urbánek, komisař
Johann Jos. Amturius, syndikus

**6. SDĚLENÍ KRAJE PANSTVÍ VE VĚCI POČTU NEKATOLÍKŮ,
PASTORA A MODLITEBNY**

SOA Praha, Vs Konopiště
inv. č. 294, Bc 39, kart. 62

Zpráva kraje panství 12.7.1782

R: Není námitek, aby se k nekatolíkům z panství Konopiště a města Benešova připojili i jiní k doplnění počtu, aby mohli povolát pastora. Má se to poddaným zřetelně oznámit a vybídnout je, aby se vyjádřili i o modlitebně. Direktor se má přitom řídit dle generálních instrukcí. Je třeba poddaným objasnit nesprávnou představu, že jim pastora pošle císař. Kdyby chtěli při svých představách setrvat, má to direktor oznámit.

Joseph von Bouelles

**7. SEZNAM EVANGELICKÝCH A REFORMOVANÝCH
NÁBOŽENSKÝCH KNIH POVOLENÝCH K VYDÁVÁNÍ**

SOA Praha, Vs Konopiště
inv. č. 294, Bc 40, kart. 63, f. 66

T: Praha 12.8.1782

SEZNAM

zpěvníků, modlitebních a vzdělávacích knih pro evangelické a reformované církve, jejichž vydávání je povoleno tuzemským tiskařům v tam příslušných řečech, totiž

Zaprvé: správné vydání bible podle obvyklé hallské nebo lemgenské⁹⁾)

Zadruhé: tak zvaný Malý katechismus

3. tak zvaný Velký katechismus
4. tak zvaný Heideberský katechismus
5. Církevní agenda příbuzná Augsburské konfesi
6. helvetské konfesi
7. Arndtovské modlitební knihy
8. Dobrý zpěvník, jak byl sebrán Weissem a Hollikoferem [sic!],¹⁰⁾ na jehož základě podle situace, času a okolností by mohl být adaptován
9. Cithara Sanctorum a neb Žalmy a Písňe duchovní w Lipsku 1737
10. Nové vylepšené zpěvníky, které jsou již několik let zavedeny v Hanavsku, Württenbersku, Hannoversku, Braunschweigsku, Hessensku, Darmstadtsku, Holštýnsku, v Brémách a Dortmundu a konečně
11. zpěvník k bohoslužebným účelům z Pruského království z roku 1780.

U Schenfeldta a Tratnera.

**8. SDĚLENÍ KRAJE PANSTVÍ – INSTRUKCE PRO POSTUP PŘI
POVOLÁVÁNÍ PASTORA**

SOA Praha, Vs Konopiště
inv. č. 294, Bc 36, kart. 62

Zpráva kraje panství 16.8.1782

R: Krajská instrukce pro postup při povolování pastora [český soudobý překlad]:

T: Jejich císařská a královská Majestát nechají dle jednoho vyhotoveného nejvyššího dvorského decretu od 27. července při tom hned ze začátku učiněným nejvyšším úmyslu ještě dáleji pozůstat, aby ti pastorové, jsouce od vrchnosti nebo od poddaných dosazeni, v kterém prvnějším příběhu právní presentaci vrchnosti, v druhém ale poddaným nyní zanechána, jestli ale tím počet 100 familijí, neb 500 osob přítomných jest, to ustanovení jednoho pastora, a stavení jednoho modlitebního domu dovoleno býti má. Jenom jest při volení všech těch pastorů vrchnostem a obcím dle nejvyššího nařízení dobře zavázati, že od toho saské a prajské poddaní vyvržení jsouce a že takový evangelický pastor od konsistoře těšenského reformirovanej, ale od jednoho uherského superintendenta approbírovány¹¹⁾ býti musí, nicméně, kdyby vrchnosti, neb

⁹⁾ Lemgo – město, kde bylo vydavatelství knih, leželo ve svobodném státě Lippe (Římsko-německá říše).

¹⁰⁾ Georg Joachim Zollikofer z Lipska (1730–1788), německý kazatel.

¹¹⁾ v originále „approbirt“.

obce jednoho takového potřebného sobě vyvolili, oni takového u královského zemského gubernium k potvrzení představití mají.

Od kterého nejvyššího úmyslu konopištský direktor ty tamní akkatolické poddaní zasej povyučiti a jim dobře k srozumění dáti má, že jenom nyní na srozumění vrchnostenským a poddaných pozůstává, jestli jeden, neb druhej, takového pastora ustanoviti a na zvrchu první způsob voliti míní, kdež daleji od nejvyššího zemského místa to obstarání trefeno bude, někde pastory vynajít nechati, v kterém příběhu také vrchnosti by jejich poddané v tom srozuměti nechat mohli, tu další zprávu dostanou.

Od berounského krajského ouřadu dne 16. srpna 1782

Joseph von Boullés

9. JEDNÁNÍ O PASTORA A MODLITEBNU

SOA Praha, Vs Konopiště
inv. č. 294, Bc 40, kart. 63, f. 59

Žádost evangelíků o pastora počátek září 1782

T: VYSOCE UROZENÍ a VYSOCE důstojní svatořímské říše Milostiví a Dobrotiví Páni Páni, že Milosti Vaše s touto poníženou žádostí a prosbou zanášeti se osmělujeme za milostivé odpuštění poníženě pro Pána boha a pro milosrdenství boží prosíme.

za první:

Donucuje nás Vaším Milostem v známost uvéstí, že my, majíce na našem Kanceláři konopištským nařízenou stranu učitele anebo pastora církevního, náboženství evangelické církve jakého bychme chtěli, anebo odkud bychme chtěli míti. Naproti čemuž my sme v tom nedostateční se býti uznali, že jsme ihned na to odpovědi nedali, a to pro tu příčinu, poněvadž dosaváde pro takového pastora ani domu ani chrámu Páně nemáme. Poněvadž ale zase podruhý jest nám oznámeno na kanceláři, jakého sobě pastýře vyvolujeme, protož naše ponížená žádost jest tato následující:

Předně a nejprve, my všichni v našem shromáždění panství konopištského, všichni 105 familií, činíme děkování našemu milostivému a dobrotivému a všelikomocnému monarchovi Josefovi Druhému, císaři římskému (T. Plenissimo) za jeho nám nehodným, jeho poníženým poddaným milost a lásku všem svým poddaným pod Jeho velikomocným panováním stojícím, co učiniti jest ráčil, že jsme zbaveni všech posměchů a sužování a utrhaní, které jsme pro Slovo boží snášeti museli a že jest vydaný zákon pravdy boží a milosti boží na světlo, protož jejich milosti se vši ponížeností k nohám jeho na svý ponížený kolena padáme a s plačícím a upřímným srdcem poníženě děkujeme s našima manželkami i s dítkami na svých ponížených modlitbách, aby jejich veliké milosti, našemu velikému a nepřemoženému monarchovi císaři římskému Pán bůh Všemohoucí ráčil dáti štěstí, zdraví a dlouhý kralování a všecko to jim vinšujem, co oni sami sobě nejvíce vinšují a žádají. Přitom jim vinšujeme svatý pokoj ve všech jejich královstvích, jak duchovní tak i tělesný na časy budoucí a věčný a po dlouhotrvajícím věku korunu slávy života věčného, což my všichni upřímně vinšujem a vinšovati nepřestanem.

Při tom Jejich Milosti císaři Pánu poníženě k nohám padáme a ve vši poníženosti pro Pánaboha a pro milosrdenství boží prosíme jakožto jeho chudobný dítky a poddaní, aby nám ta milost byla prokázána, poněvadž my nemůžeme v našem kraji hornatým pro nedostatek chleba, abysme my sami sobě chrám Páně postaviti mohli a poněvadž od starodávna jsou kostely náboženství evangelického, protož o jeden takový poníženě žádáme, který jest mezi námi 105 familiemi skoro vprostředku a takový jest vzdálený od fary, ku který patří, jednu míli cesty a také nečasto v témž chrámě služby boží bývají. Ten chrám jest v jedné vesnici tak nazvané v Kozmicích, na témž panství konopištském.

Za druhý: Co se týče duchovního pastýře, takovýho poníženě žádáme podle Českých bratří v Berlíně založeného, tak jakž Večeře Páně následovala pod lámáním chleba a kalicha Páně pití. Jakž helvetský a aušpurský konfesi následuje, a kdež i takové učení konsistoře v uherském království býti mají, anebo jak dobře vyšetřiti umějí, který jsou učenější než my, a kteříž dobře vědí jaký pastýř k našemu vyznání patřiti bude.

Nebo my v té naději jsouce, že tato ponížená žádost milostivě od nás ponížených poddaných Jejich Milostí císaře Pána přijata bude.

A protož vašich Milostí, vysoce učených Pánů Pánů, jakožto na místě jejich císařské královské Milosti, dobře zřízených ředitelův Království českého Královského krajského úřadu, ve vši poníženosti prosíme pro Pánaboha, aby tu věc a naši poníženou žádost milostivě ráčili před sebe vzítí, za kteroužto milost nám prokázanou Pán bůh všemohoucí hojná odplata býti ráčí, jak zde časně, i potom v království nebeském věčně. Amen.

Vašich Milostí a vysoce urozených Pánů Pánů

poníženě prosících celých 105 familií,
patřící Kancellári panství konopištskému
Kraje berounského

Vyjádření kraje k žádosti evangelíků o pastora 10.9.1782

R: Je třeba se držet nařízení, mají se sdělit v češtině žadatelům, více dostat nemohou.
Joseph von Boules

S T A T I S T I K Y

(Statistiky jsou úřední výkazy o postupu tolerančních přihlášek,
povinné od druhého pololetí 1782.)

Ve statistikách se zjišťovaly tyto údaje:

- dominium – panství, statek, město aj.
- obec
- duchovenský komisař
- přihlášení jako: husité – muži – ženy
AV – muži – ženy
HV – muži – ženy
celkem – muži – ženy
- revertenti: působením duchovenského komisaře – muži – ženy
z vlastního popudu – muži – ženy
celkem – muži – ženy
- modlitebna – kde a jaká
- pastor – kde a jaký
- pastor – jméno, odkud pochází, atestát

Z těchto statistik se uvádějí nejvýznamnější údaje.

TABELA PANSTVÍ KONOPIŠTĚ KE DNI 14.5.1782SOA Praha, Vs Konopiště
inv. č. 294, Bc 40, kart. 63, f. 65–66

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Vysoká Lhota					7	6				
Poříčí nad Sázavou					2	1	2	1		
Žižňanky					8	14			8	14
Lštní					10	10				
Javorník					5	5	3	3		
Čerčany					7	11		2		
Soběhrdy					27	22	10	14	3	2
Petroupim					11	8			6	5
Sembratec					7	5				
Kochánov			3	2	6	4				
Dlouhé Pole					18	12			4	1
Boušice					1					
Myslíč					1				1	
Radkovice					5	3				
Mariánovice					2	5				
Jírovice (mlýn Hanzlov)					3	1	2	1		
Chvojen					8	6				
Konopiště					4	5				
Týnec nad Sázavou					6	3			1	
Větrov					3	2				
Mrač					3	1				
Vlkov					5	1				
Součet celkem			3	2	149	125	17	21	23	22

Duchovenský komisař:

Caspar Barbieri, farář z Bělíc

Johan Jos. Schaller, direktor

CELOKRAJSKÁ TABELA – VÝKAZ K 31. ČERVENCI 1782NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 710**Zpráva kraje guberniu 10.8.1782**

R: Zasílá se podle nařízení hlášení za červenec – zpráva o stavu nekatolíků v kraji; 6 příloh. Jedna chybí, protože na panství Králův Dvůr se přihlásila ještě jedna rodina, zašle se dodatečně.

Joseph von Boulles
krajský hejtman

Psáno v Praze, doručeno 11.8.

12.8. předáno guberniálnímu sekretáři Schreckhausenovi má přidat k tabele.

N 1513

Příloha č. 1 – Tabela poddanského města Benešova a jeho statků k 30.7.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
město Benešov			3	1	1					
Bedrč					13	10				
Petroupim					13	12				
Nechyba					1	1				
Celkem			3	1	28	23				

Duchovenští komisaři:

Caspar Barbieri z Bělic

Math. Rozkoš z Neveklova

Modlitebna: soukromé domy v Petroupimi nebo Dlouhém Poli

Johan Kautsky
Jacob Joh. Marschalek

Příloha č. 2 – Tabela panství Točnick k 18.7.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Kublov			1	1						

Duchovenský komisař:

Václav Matiejka z Tmáně

Carl Cramer

Příloha č. 3 – Tabela statku Krchleby k 31.7.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Krchleby					8	2				

Duchovenský komisař:

Caspar Barbieri

Bohoslužby: doma

Frantz Wentzel Brosch, správce

Příloha č. 4 – Tabela panství Vrchotovy Janovice k 31.7.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Vrchotovy Janovice					4	3				

Duchovenští komisaři:

Mathias Roskosch z Neveklova

Bělický Caspar Barbieri

Leopold Ant. Seidl

Příloha č. 5 – Zpráva panství Konopiště kraji 31.7.1782

R: Za měsíc červenec žádný přírůstek ani úbytek nekatolíků.

Johann Jos. Schaller, direktor

Příloha č. 6 – Zpráva panství Karlštejn kraji 31.7.1782 (došlo 5.8.1782)

R: Od poslední zprávy za červen z 5.7. nic nepřibýlo ani neubýlo.

Joseph Veit Praxl, direktor

Zpráva kraje guberniu 13.8.1782

R: Posílá se opožděný dodatek k červencovým hlášením z panství Králův Dvůr.

Jos. von Boules

Tabela panství Králův Dvůr k 31.7.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Trubín			5	5				1		

Duchovenský komisař:

Tmaňský farář Václav Matiejka

Králův Dvůr 31.7.1782

Karl Spold, správce

CELOKRAJSKÁ TABELA – VÝKAZ K 31. SRPNU 1782NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 710**Zpráva kraje guberniu 16.9.1782**R: Zasílá se, dle nařízení hlášení za srpen, zpráva o stavu nekatolíků v kraji; 6 příloh. Výjimkou jsou pouze Krchleby, kde je však pouze 1 nekatolická rodina; až hlášení dojde, pošle se dodatečně.

Joseph von Boules, krajský hejtman

(došlo 17.9.)

N 1733

Příloha č. 1 – Zpráva panství Konopiště kraji 30.8.1782

R: Žádná změna.

Johann Jos. Schaller, direktor

Příloha č. 2 – Zpráva panství Karlštejn k 31.8.1782 (došlo 7.9.)

R: Za měsíc srpen nic neubýlo ani nepřibýlo.

Joseph Veit Praxl, direktor

Příloha č. 3 – Tabela panství Králův Dvůr k 31.8.1782 (došlo 3.9.)

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
ves Trubín			5	5						

Duchovenský komisař:

farář Wencel Matiejka

Karl Spold

Příloha č. 4 – Tabela poddanského města Benešova a jeho statků k 31.8.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
město Benešov			3	1						
Bedrč					13	10				
Petroupim					13	12				
Nechyba					1	1				
Celkem			3	1	27	23				

Duchovenští komisaři:

Caspar Barbieri

Mathias Roskosch

Jan Kautsky
purkmistr a rada

Příloha č. 5 – Tabela panství Vrchotovy Janovice k 31.8.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Vrchotovy Janovice					4	3				

Leopold Ant. Seidl

Příloha č. 6 – Tabela panství Točnick k 31.8.1782

R: Poznámka: Toto je stav z minulého měsíce, v letních měsících nebylo zjišťováno.

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Kublov			1	1						

Duchovenský komisař:

Wenzl Matiejka

Carl Cramer

Zpráva kraje guberniu 19.9.1782

R: Posílá se opožděný dodatek ze statku Krchleby.

Sebastian Lasy von Losenau
krajský adjunkt

Tabela statku Krchleby k 31.8.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Krchleby					8	2	posud pevní ve své víře			

Duchovenský komisař:

Caspar Barbieri z Bělic

Krchleby 31.8.1782

Frantz Wentzel Brosch, správce

Zpráva kraje guberniu 24.10.1782R: Zasílá se ... hlášení za září, 6 příloh. Králův Dvůr bude zaslán dodatečně.Sebastian Losy von Losenau
krajský adjunkt

(došlo 25.10., Schreckhausenovi 29.10.)

N 1977

Příloha č. 1 – Tabela panství Točnick k 30.9.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	M	ž	m	ž
Kublov			1	1						

Duchovenský komisař:

Wenzl Matiejka

Carl Cramer

Příloha č. 2 – Tabela panství Karlštejn za září 1782

R: [samé nuly]

Joseph Veit Praxl

Příloha č. 3 – Tabela statku Krchleby k 30.9.1782 (došlo 5.10.)

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Krchleby					8	2				

Duchovenský komisař:

Bělický farář Barbieri

Frantz Wenzl Brosch, správce

Příloha č. 4 – Tabela poddanského města Benešova a jeho statků k 30.9.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
město Benešov					3	1				
Bedrč					13	10				
Petroupim					13	12				
Nechyba					1	1				
Celkem					30	24				

Duchovenští komisaři:

Barbieri

Roskoš

Modlitebna: Žádná žádost, k modlitbě se scházejí po domích.

Jan Kautský
purkmistr a rada

Příloha č. 5 – Zpráva panství Konopiště kraji 30.9.1782

R: Žádná změna.

Joh. Jos. Schaller, direktor

Příloha č. 6 – Tabela panství Vrchotovy Janovice k 30.9.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Vrchotovy Janovice					4	3				

Leopold Ant. Seidl, správce

CELOKRAJSKÁ TABELA – VÝKAZ K 31. ŘÍJNU 1782NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 707**Tabela poddanského města Benešova a jeho statků k 29.10.1782**

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	M	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
město Benešov					3	1				
Bedrč					13	10				
Petroupim					13	12				
Nechyba					1	1				
Celkem					30	24				

Duchovenští komisaři:

Barbieri

Mathias Roskosch

Johann Urbanek

Tabela statku Krchleby k 31.10.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Krchleby					8	2				

Duchovenský komisař:

Caspas Barbieri

Frant. Wenzl Brosch

Tabela panství Karlštejn za říjen 1782

R: [samé nuly]

Joseph Veit Praxl

Zpráva panství Konopiště kraji k 31.10.1782

R: Žádná změna nenastala.

Johann Jos. Schaller

Tabela panství Králův Dvůr k 26.10.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž		
Trubín			5	5						
přibylo			2	2				1		

Duchovenský komisař:

Wenzl Matiejka

Karl Spold

Tabela panství Točnick k 30.10.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž		
Kublov			2	1						

Duchovenský komisař:

Wenzl Matiejka

Carl Cramer

Tabela panství Vrchotovy Janovice k 30.10.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž		
Vrchotovy Janovice					1	1				

Duchovenští komisaři:

Mates Roskosch

Caspar Barbieri

Leopold Ant. Seidl

CELOKRAJSKÁ TABELA – VÝKAZ K 30. LISTOPADU 1782NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 709**Zpráva kraje guberniu 11.12.1782**

R: Zasílá se 7 příloh.

Joseph von Boules

Příloha č. 1 – Tabela panství Králův Dvůr k 18.11.1782 (došlo 22.11.)

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž		
Trubín			7	7				1		

Duchovenský komisař:

Tmaňský farář Wenzel Matejka

Carl Cramer, dočasný úřední správce

Příloha č. 2 – Tabela panství Karlštejn za listopad 1782

R: [proškrtnuto]

Joseph Veit Praxl

Příloha č. 3 – Tabela panství Vrchotovy Janovice k 30.11.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Vrchotovy Janovice					1	2				

Duchovenští komisaři:

Mathes Roskosch

Caspar Barbieri

Leopold Ant. Seidl

Příloha č. 4 – Tabela panství Točnick k 16.11.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Kublov			1 ¹²⁾	1						

Duchovenský komisař:

P. Wenzl Matiejka

Carl Cramer

Příloha č. 5 – Tabela statku Krchleby k 30.11.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
Krchleby					8	2				

Duchovenský komisař:

Caspar Barbieri

Frantz Wentzel Brosch

Příloha č. 6 – Tabela poddanského města Benešova a jeho statků k 30.11.1782

R:

obec	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
město Benešov			3	1						
Bedřč					13	10				
Petroupim					13	12				
Nechyba					1	1				
Celkem			3	1	27	23				

Duchovenští komisaři:

Caspar Barbieri

¹²⁾ V říjnu v Kublově uvedeni dva muži – Jan Kotas starší (otec) a Jan Kotas mladší (jeho syn; vrátil se s rodinou z Uher v roce 1782). Otec na podzim 1782 smrtelně nemocen revertoval k římskému katolicismu. Srov. s. 30–32.

Mathias Roskosch

Modlitebna: Žádná žádost, k modlitbě se scházejí po domích.

Johan Urbanek

Příloha č. 7 – Zpráva panství Konopiště kraji 30.11.1782

R: Změny pouze: Ludmila Stibůrková z Dlouhého Pole revertovala od HV k římskému katolicismu na benešovské faře a Václav Klaus z Malých Žiřan, který revertoval 4.4.1782 při komisi, se přihlásil zase k HV (bez ženy a dětí).

Joh. Jos. Schaller, direktor

SEZNAM NEKATOLÍKŮ V KRAJI K 31. PROSINCI 1782

NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 709

Tabela Berounského kraje – jmenná

R:

dominium (správní celek)	obec	jméno	AV		HV	
			m	ž	m	ž
(město Benešov)	město Benešov	Jan Procházka	1			
		Josef Brabec	2			
		syn Jakub				
		jeho manželka Anna		1		
(statek Bedřč a Petroupim)	ves Bedřč	Jan Parys			1	
		manželka Anna				2
		dcera Anna				
		Martin Šilýnek			1	
		manželka				1
		Jan Baštář				
		synové Jan, Pavel, Josef, Martin			5	
		manželka				
		dcery Marie, Barbora				3
		Jan Šnajberk			1	
		Magdalena Arnoštová				1
	syn Vojtěch			1		
	Matěj Homolák			1		
	žena Anna, dcera Anna				2	
	Václav Zuran				1	
	Petroupim	Pavel Dlabal			1	
		dcera Marie Anna				1
		Tomáš Peterka, syn Václav			2	
		žena Ludmila, dcera Marianna				2
		Anna Vosická				1
		Jakub Dlabal, synové Václav, Jakub, Martin, Mates, Jan			6	
		žena Terezie, dcera Barbora				2
		Václav Boháč			1	
žena Kateřina					1	
Jan Homole				1		
žena Dorota, dcera Anna					2	
Jakub Šilínek				1		
žena Anna, dcera Madlena				2		

dominium (správní celek)	obec	jméno	AV		HV	
			m	ž	m	ž
(statek Bedrč a Petroupim)	Petroupim	Jakub Boháč			1	
		žena Marie Anna				1
		Anna Jandová, dcera Anežka				2
		syn Anežky Frant. Schneiperk (není známo, kde se nalézá, otec je z Konopišt. panství.)			1	
	(samota) Nechyba	Jakub Baštář			1	
		dcera Barbora				1
Celkem město Benešov a jeho statky			3	1	26	24
panství Králův Dvůr	ves Trubín	Jakub Kail, ½ sedlák, 53 let	1			
		manž. Barbora (3. žena), 38 let		1		
		děti: Barbora, 13 let				
		Vojtěch, 10 let				
		Anna, 8 let				
		Magdalena, 2 roky				
		(děti jen přihlášeny rodiči, příliš malé na samostatnou přihlášku)				
		děti z 1. manželství: František Kail, 28 let	1			
		Mates Kail, 20 let	1			
		Kateřina Kailová, 23 let		1		
		Josef Dvořák, 1 sedlák, 30 let	1			
		manž. Kateřina, 31 let		1		
		děti: Jakub, 10 let				
		Kateřina, 2 roky				
		matka Kateřina, vdova po 2. manželu Jakobovi Ječmínovi, 66 let			1	
	Jan Pavlis, domkář, 34 let	1				
	ves Svatá	Josef Jungmann, chalupník na církevním, 50 let	1			
		žena Anna, 41 let		1		
		děti: Josef, voják u regimentu Callenbergského, 23 let				
		Jan, 16 let				
		Kateřina, 14 let				
		František, 10 let				
		Ludmila, 7 let				
		Veronika, 5 let				
		(nebyly u komise, jen rodiče [je] přihlásili)				
		Václav Šlapníčka, vysloužilce, se nepřihlásil				
		jeho žena Anna, 70 let			1	
celkem vše na panství Králův Dvůr		6	6			
revertoval na panství Králův Dvůr	1					
konečně celkem na panství Králův Dvůr	5	6				
statek Liteň	Liteň	Magdalena Krbcová		1		

dominium (správní celek)	obec	jméno	AV		HV	
			m	ž	m	ž
panství Karlštejn	Mezouň	Jan Truneček, žena Anna			1	1
	Kuchař	Václav Vlasák, žena Veronika			1	1
	Dobříč	Matěj Nedbal			1	
Matěj Rybář, žena Kateřina				1	1	
panství Vrchotovy Janovice	Vrchotovy Janovice	Jan Hybšman			1	
		žena Kateřina				1
		dcery: Kateřina				1
		Veronika				1
		celkem na panství Vrchotovy Janovice			1	3
statek Krchleby	Krchleby	Jan Kadeřábek			1	
		žena Magdalena				1
		synové František			1	
		Jan			1	
		Petr Kreiner			1	
		žena Josefa				1
		synové Mates			1	
		Josef			1	
		celkem na statku Krchleby			6	2
panství Točnick	Kublov	Jan Kotas ml., domkář na církevním, 36 let	1			
		žena Kateřina, 33 let		1		
		děti: Kateřina, 13 let [sic!]				
		Josef, 12 let [sic!]				
		František, 9 let [sic!]				
		(děti příliš malé, jen prohlášení[m] rodičů)				
		Jan – narodil se v Uhrách, protože se rodiče již dříve přihlásili k AV	1			
		Frant. Pavlis, chalupník církevní, domkář, 27 let	1			revertoval
		Jan Kotas st., domkář, 70 let	1			revertoval
Josef Gabriel, chalupník církevní, 30 let	1			revertoval		

dominium (správní celek)	obec	jméno	AV		HV	
			m	ž	m	ž
panství Točnick	Hředle	Vojtěch Srb, 1 sedlák, 39 let (žena Ludmila zůstává s 6 dětmi katol.)	1			
		Mates Srb jun., chalupník, plátce daní, 40 let (žena Rosina s 5 dětmi zůstává kat.)	1			
		Jan Pelc, domkář a kolář, 30 let	1			
		žena Dorota, 26 let		1		
		děti: Kateřina, 4 roky				
		Ludmila, 2 roky				
		Josefa, 1 rok				
		(neschopné se vyjádřit, zůstávají katol.)				
		celkem na panství Točnick	8	2		
		revertovali na panství Točnick	3			
	konečně celkem na panství Točnick	5	2			

Seznam těch, kteří se přihlásili k helvetské sektě na panství Konopiště

R:

obec	čp.	jméno přihlášeného	profese	počet osob	poznámka
<u>1. března 1782</u>					
Soběhrdy	3	Tomáš Kříž	sedlák	1	
		Martin Kříž, syn		1	
		jeho žena Alžběta		1	
	2	Tomáš Šturc	sedlák	1	
		žena Alžběta		1	
		děti: Jakub		1	
		Matěj		1	
		Kateřina		1	
	9	Tomáš Bohata	sedlák	1	
		žena Ludmilla		1	
		děti: Pavel		1	
		Martin		1	
		Václav		1	
	7	Jan Vrabec	sedlák	1	
		jeho bratr Matěj		1	
	5	Barbara Vnoučková	selka	1	
	6	Matěj Škvor	chalupník	1	
děti: Matěj		1			
11	Jan Dřížhal	chalupník	1		
	žena Anna		1		
[Dlouhé Pole] mlýn Pilátka	10	Josef Kratochvíle	mlynář	1	
		děti: Václav		1	
		Marianna		1	

obec	čp.	jméno přihlášeného	profese	počet osob	poznámka
Bedrč	1	Franc Kratochvíle	podruh	1	
		žena Anna		1	
		děti: Jan		1	
		Václav		1	
		Mariana		1	
[Dlouhé Pole] mlýn Pilátka	10	Jakub Kratochvíle	u otce	1	
		žena Ludmilla		1	
		děti: Anna		1	
Lštění	11	Jan Stolař	chalupník	1	
		žena Mariana		1	
		děti: Kateřina		1	
		Jan		1	
	12	Jiří Stolař	chalupník	1	
		žena Kateřina		1	
		děti: Kateřina		1	
		Dorotea		1	
		Franc		1	
		Václav		1	
[Jírovice] Hanzlov	12	Václav Zuran	mlynář	1	
děti: Jan	1				
Václav	1				
Týnec nad Sázavou	6	Matěj Skrčený	polní mistr	1	
		žena Kateřina		1	
		děti: Josef		1	
		Frantz		1	
		Matěj		1	
		Anna		1	
		Dorota		1	
Radíko- vice	1	Franc Šnajberk	polní mistr	1	
		žena Anna		1	
		děti: Franc		1	
		Josef		1	
		Matěj		1	
		Jiří		1	
		Anna		1	
		Kateřina		1	
Mariáno- vice	1	Josef Pazderka	polní mistr	1	
		žena Mariana		1	
		děti: Jan		1	
		Barbara		1	
		Mariana		1	
		Kateřina		1	
		Anna Skrčená	děvečka	1	
Javorník	4	Jiří Kúrka	chalupník	1	
		žena Anna		1	

obec	čp.	jméno přihlášeného	profese	počet osob	poznámka
Dlouhé Pole	9	Pavel Barek	sedlák	1	
		žena Mariana		1	
		děti: Jiří		1	
		Václav		1	
		Pavel		1	
		Kateřina		1	
		Jan		1	
		Anna		1	
		Barbara		1	
		Jakub Šindelář	čeledín	1	
Boušice	1	Matěj Šindelář	čeledín	1	
Dlouhé Pole	6	Jan Chrpa	sedlák	1	
		žena Dorotea		1	
		děti: Jan		1	
		Dorotea		1	
		Barbara		1	
Kochánov	6	Jakub Hašek	podruh	1	
		žena Rosalia		1	
		děti: Václav		1	
		Franz		1	
		Mariana		1	
Konopiště	4	Jiří Skrčený	ovčák	1	
		žena Katharina		1	
		děti: Frantz		1	
		Anna		1	
Vysoká Lhota	3	Václav Skrčený	ovčák	1	
		žena Anna		1	
		děti: Josef		1	
		Mariana		1	
		Alžběta Skrčená	děvečka	1	
		Martin Skrčený	čeledín	1	
Mrač	1	Václav Šnajberk	šafář	1	
		žena Katharina		1	
		děti: Wentzel		1	
		Frantz		1	
<u>Pokračování 2. března 1782</u>					
Sembratce	1	Jakub Novák	sedlák	1	
		žena Alžběta		1	
		děti: Jan		1	
		Kateřina		1	
		Alžběta		1	
	5	Jakub Nádvořník	chalupník	1	
		žena Mariana		1	
		děti: Martin		1	
		Anna		1	
		Pavel		1	
8	Martin Nádvořník	podruh	1		
	žena Eva		1		
	dcera Kateřina		1		

obec	čp.	jméno přihlášeného	profese	počet osob	poznámka	
Pokračování 5. března 1782						
Vysoká Lhota	2	Jakub Peterka	chalupník	1		
		žena Kateřina		1		
		děti: Tomáš		1		
		Vojtěch		1		
		Anna		1		
		Jan		1		
		Kateřina		1		
Petroupim	13	Jiří Velebil	sedlák	1		
		žena Barbara		1		
		děti: Jan		1		
		Kateřina		1		
		Václav		1		
		Jan Velebil	tkalcovský tovaryš	1		
Vlkov	6	Vojtěch Hlídek	svobodník	1		
		žena Kateřina		1		
		děti: Jiří		1		
		Jan		1		
		Jakub		1		
		Matěj		1		
Javorník	3	Václav Klepáček	podruh	1		
		Barbara, jeho matka		1		
Čerčany	16	Vojtěch Škvor	sedlák	1		
		žena Anna		1		
		děti: Anna		1		
		Václav Škvor, otec Vojtěcha Škvora		1		
		žena Ludmilla		1		
		Franc Hnilička		podruh	1	
		žena Barbara		1		
	11	Havel Klaus	sedlák	1		
		syn Vojtěch		1		
	9	Kateřina Barochová, vdova	selka	1		
		děti: Matěj		1		
		Anna		1		
		Ludmilla		1		
		Dorotea		1		
Alžběta		1				
Jan	1					
Lštění	7	Havel Škvor	chalupník	1		
		žena Anna		1		
		děti: Anna		1		
		Vojtěch		1		
		Dorotea		1		
		Jakub		1		
		Josef		1		
		Kateřina		1		
		Magdalena		1		

obec	čp.	jméno přihlášeného	profese	počet osob	poznámka
Větrov	1	Jiří Zoulík	sedlák	1	
		žena Anna		1	
		děti: Anna		1	
		Jan		1	
		Josef		1	
Pokračování 5. dubna 1782					
Konopiště	17	Jan Šmákal	řezník	1	
		žena Kateřina		1	
		děti: Matěj		1	
		Mariana		1	
		Kateřina		1	
Chvojen	2	Matěj Tichý	šenkýř	1	
		žena Dorota		1	
		děti Mariana		1	
		Vaclav		1	
		Anna		1	
		Josef		1	
Pokračování 11. dubna 1782					
Chvojen	3	Martin Šnajberk	polní mistr	1	
		žena Kateřina		1	
		děti: Martin		1	
		Václav		1	
		Jakub Šnajberk	vrchní čeledín	1	nástupce otce
		žena Alžběta		1	
		děti: Kateřina		1	
Pokračování 18. dubna 1782					
Kochánov	1	Václav Barek	sedlák	1	
		žena Mariana		1	
		děti: Pavel		1	
		Mariana		1	
		Martin		1	
		Václav		1	
		Anna		1	
		Franc		1	
		Tomáš		1	
		Kateřina		1	
Pokračování 21. listopadu 1782					
Žiňánky	8	Václav Klaus	chalupník	1	
Pokračování 21. prosince 1782					
Žiňánky	5	Jan Zach	sedlák	1	Všichni tito [včetně V. Klause z 21.11] se již přihlásili k helvet-ské sektě, při komisi
		manželka Magdalena		1	
		děti: Tomáš		1	
		Kateřina		1	
		Mariana		1	
		Anna		1	
		Jan		1	
		Barbora		1	
		Ludmila		1	

obec	čp.	jméno přihlášeného	profese	počet osob	poznámka
Žiňánky	2	Vojtěch Kříž	sedlák	1	
		manželka Kateřina		1	
		děti: Mariana		1	
		Jan		1	
		Dorota		1	
		Kateřina		1	
		Alžběta		1	
		Anna		1	
	8	Mariana Klausová		1	
		děti: Anna		1	
		Václav		1	
		Jakub		1	
		Kateřina		1	
	Javorník	13	Franc Kůrka	kovář	
manželka Anna			1		
děti: Tomáš			1		
Kateřina			1		
Barbora			1		
Mariana			1		
Pokračování 21. ledna 1783					
Kozmice	1	Bartlm. Škvor	sedlák	1	Tito se prohlásili k helvet-ské sektě zcela nově.
		žena Alžběta		1	
		děti: Jakub		1	
		Jan		1	
		Tomáš		1	
		Anna		1	
		Magdalena		1	
Soběhrdy	7	Ludmila, manželka Jana Vrabce	selka	1	Napřed se tito přihlásili k helvet-ské sektě, při komisi ke křesťan-ské katolické víře, nyní opět k helvet-ské sektě.
		děti: Kateřina		1	
		Dorotea		1	
		Magdalena		1	
		Anna		1	
Petroupim	14	Lukáš Žížala	řezník	1	
		žena Anna		1	
		děti: Václav		1	
		Jan		1	
		Jakub		1	
Celkem				244	

Konopiště dne 26. ledna 1783

Johan Jos. Schaller, direktor

CELOKRAJSKÁ TABELA K 31. PROSINCI 1782

 NA Praha, Č. Gub.
 Publ. G1/1 kart. 709

Konsignace nekatolíků za období od vyhlášení tolerančního patentu do konce prosince 1782

R:

Dominium (správní celek)	husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
1. Konopiště					130	114				
2. Benešov			3	1	26	24				
3. Králův Dvůr			5	6						
4. Liteň				1						
5. Karlštejn					4	3				
6. Točnick			5	2						
7. Vrchotovy Janovice					1	3				
8. Krchleby					6	2				
Celkem			13	10	167	146				

4. února 1783

 Joseph von Boullés
 krajský hejtman

TABELA PANSTVÍ KARLŠTEJN K 21. ZÁŘÍ 1783

 NA Praha, Č. Gub.
 Publ. G1/1 kart. 709

Výkaz s nově přistoupivšími, kteří absolvovali šestinedělní cvičení

R:

obec	Husité		AV		HV		revertenti			
							duch. komisař		vl. popud	
	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž	m	ž
ves Mezouň					Johann	Anna				
					Truneček					
ves Kuchař					Václav	Veronika				
					Vlasák					
ves Dobříč					Matěj	Kateřina				
					Rybář					
					Matěj Nedbal					
Tyto 4 rodiny od června minulého zůstaly u zvoleného helvetského vyznání a setrvávají v něm i nadále.										
ves Dobříč					Jan	Barbora				
					Nedbal					
					Matěj	Anna				
					Zima					
Poslední dvě [rodiny], které se k helvetské konfesi hlásily zároveň s výše uvedenými 4 rodinami, pak se ale z vlastního popudu navrátily ke katolickému vyznání, a teprve v prosinci 1782 se opět přihlásily k předchozímu vyznání, byly po provedeném 6nedělním cvičení u Hořelického faráře H. Josefa Kopáčzka jako pozdě se přihlásivší podle přiloženého nařízení krajského úřadu z 11.7.1783, obdržely cedulku a jako takové byly také do počtu zahrnuty.										

Karlštejn dne 21. září 1783

Joseph Veit Praxl, direktor

SEZNAM ČLENŮ PRAŽSKÉHO SBORU AV 7.11.1782

NA Praha, Č. Gub.
Publ. G1/1 kart. 711–713

R: [Výtah – vybrány pouze obce spadající do pražského sboru z Berounského kraje; zejména v porovnání s výše uvedenou tabelou je zajímavé, že o zřízení pražského sboru žádali jak ti, kteří se přihlásili k AV, tak ti, kteří se přihlásili k HV.]

obec	č.	Jméno a příjmení	obživa	děti		rodin	osob	poznámky
				syn.	dc.			
ves Kuchař	12	Václav V l a s á k Žena Veronika Synové František, Jan dcery Anna, Mariana, Kateřina, Alžběta	rychtář a sedlák			1	8	přihlásili se na Karlštejně
		2						
				4				
ves Dobříč	6	Matěj R y b á ř žena Kateřina včetně dětí	novo- usedlík			1	4	přihlásili se na Karlštejně
	16	Matěj N e d b a l	novo- usedlík			1	1	přihlásil se na Karlštejně
ves Mezouň	18 [sic!]	Jan T r u n e č e k žena Anna dcery Ludmila, Anna	novo- usedlík			1	4	přihlásili se na Karlštejně
				1	2			

R E J S T Ř Í K O B C Í

obec	dominium (správní celek)	sbor v roce 1783
BEDRČ (statek města Benešova)	Konopiště	Soběhrdy
BENEŠOV	Konopiště	Soběhrdy
BENICE	Konopiště	(část náležející k Berounskému kraji bez evangelíků)
BOUŠICE	Konopiště	Soběhrdy
BROUMY	Točnick	Praha
ČERČANY	Konopiště	Soběhrdy
ČTYŘKOLY	Konopiště	(bez evangelíků)
DLOUHÉ POLE (+ mlýn Pilátka)	Konopiště	Soběhrdy
DOBŘÍČ	Karlštejn	Praha
Hanzlov (mlýn)	viz obec Jírovice	
HŘEDLE	Točnick	Praha
CHLUSTINA	Točnick	Praha
CHVOJEN (Chvojno)	Konopiště	Soběhrdy
JAVORNÍK	Konopiště	Soběhrdy
JÍROVICE (mlýn Hanzlov)	Konopiště	Soběhrdy
KNÍŽKOVICE	Točnick	Praha
KOCHÁNOV	Konopiště	Soběhrdy
KONOPIŠTĚ	Konopiště	Soběhrdy
KOZMICE	Konopiště	Soběhrdy
KRCHLEBY	Krchleby	Soběhrdy
KUBLOV	Točnick	Praha
KUCHAŘ (Velký Kuchař)	Karlštejn	Praha
LEDCE	Konopiště	Soběhrdy

obec	dominium (správní celek)	sbor v roce 1783
LITEŇ	Liteň	Soběhrdy
LŠTĚNÍ	Konopiště	Soběhrdy
MARIÁNOVICE	Konopiště	Soběhrdy
MEZOUŇ	Karlštejn	Praha
MRAČ	Konopiště	Soběhrdy
MYSLÍČ	Konopiště	Soběhrdy
NECHYBA (samota města Benešova)	Konopiště	Soběhrdy
PETROUPIM (statek města Benešova)	Konopiště	Soběhrdy
Pilátka (mlýn)	viz obec Dlouhé Pole	
POMNĚNICE	Konopiště	Soběhrdy
POŘÍČÍ NAD SÁZAVOU (Poříčí, Poříč)	Konopiště	Soběhrdy
RADÍKOVICE	Konopiště	Soběhrdy
SEMBRATEC (Sebranec, Sebratce)	Konopiště	Soběhrdy
SOBĚHRDY	Konopiště	Soběhrdy
STAŠOV	Lochovice/Hořovice	Praha
SVATÁ	Králův Dvůr	Praha
TRUBÍN	Králův Dvůr	Praha
TÝNEC NAD SÁZAVOU (Týnice, Tejnice)	Konopiště	Soběhrdy
VĚTROV	Konopiště	Soběhrdy
VLKOV	Konopiště	Soběhrdy
VRCHOTOVY JANOVICE	Vrchotovy Janovice	Soběhrdy
VYSOKÁ LHOTA	Konopiště	Soběhrdy
ŽIŇÁNKY	Konopiště	Soběhrdy

REJSTŘÍK PŘÍJMENÍ

příjmení	obec	dominium (spr. celek)	strany
ARNOŠT	Bedřč	Konopiště (Benešov)	125
BALÍK	Benice	Konopiště	41, 96–104
BAREK	Dlouhé Pole	Konopiště	38, 86–87, 130
BAREK (Brabec)	Kochánov	Konopiště	8, 91–93, 108–109, 113, 132
BAROCH	Čerčany	Konopiště	64, 131
BAŠTÁŘ	Bedřč	Konopiště (Benešov)	125
BAŠTÁŘ	Nechyba (samota)	Konopiště (Benešov)	126
BOHÁČ	Petroupim	Konopiště (Benešov)	125–126
BOHATA	Soběhrdy	Konopiště	35, 79–81, 128
BRABEC	Benešov	Konopiště (Benešov)	125
ČERVENKA	Hředle	Točník	11
DLABAL	Petroupim	Konopiště (Benešov)	125
DREXEL	Stašov	Lochovice/Hořovice	11
DRÍZHAL	Soběhrdy	Konopiště	36, 76–77, 128
DVOŘÁK	Trubín	Králův Dvůr	32–33, 126
FRONĚK	Hředle	Točník	11
GABRIEL	Kublov	Točník	11, 127
HAMPL	Dobříč	Karlštejn	7, 13–14, 16, 22–24, 26, 28

příjmení	obec	dominium (spr. celek)	strany
HAŠEK	Dlouhé Pole	Konopiště	38, 47
HAŠEK	Kochánov	Konopiště	38, 88–89, 130
HLÍDEK	Vlkov	Konopiště	86, 131
HNILIČKA	Čerčany	Konopiště	62–63, 131
HOLEČEK	Hředle	Točník	11
HOLEČEK	Knížkovice	Točník	11
HOMOLÁK	Bedrč	Konopiště (Benešov)	125
HOMOLE	Petroupim	Konopiště (Benešov)	125
HRNČIŘÍK		(z jiného kraje)	15, 23
HUML	Hředle	Točník	11
HUML	Knížkovice	Točník	11
HYBŠMAN	Vrchotovy Janovice	Vrchotovy Janovice	127
CHRPA	Dlouhé Pole	Konopiště	38, 88, 130
JANDA	Petroupim	Konopiště (Benešov)	126
JEČMÍN	Trubín	Králův Dvůr	126
JUNGMANN	Svatá	Králův Dvůr	12, 126
KADERÁBEK	Krchleby	Krchleby	127
KAIL (Kheil)	Trubín	Králův Dvůr	8, 11, 126
KLAUS	Čerčany	Konopiště	63–64, 131
KLAUS	Žiňánky	Konopiště	33, 43–45, 125, 132–133
KLEPÁČEK	Javorník	Konopiště	66–67, 87–88, 131
KOTAS	Kublov	Točník	8, 11, 30–32, 124, 127
KRATOCHVÍLE	Bedrč	Konopiště (Benešov)	36, 93–95, 129
KRATOCHVÍLE	Dlouhé Pole (mlýn Pilátka)	Konopiště	36, 93–95, 128–129
KRATOCHVÍLE	Ledce	Konopiště	95
KRBEC	Liteň	Liteň	33–34, 126
KREINER	Krchleby	Krchleby	127
KRIŠTOF (Kryštof)	Lštění	Konopiště	39–40, 104
KŘÍŽ	Soběhrdy	Konopiště	35, 44–45, 73–75, 128
KŘÍŽ	Žiňánky	Konopiště	36, 43–45, 133
KULBRICHT	(obec nevedena)	Hořovice	12
KUNC (Kuntz)	Chlustina	Točník	11
KŮRKA	Javorník	Konopiště	38–40, 58–59, 105, 129, 133
KUŠKA	Hředle	Točník	11
NÁDVORNÍK	Petroupim	Konopiště (Benešov)	47–48, 130
NÁDVORNÍK	Sembratec	Konopiště	85–86, 130
NEDBAL	Dobříč	Karlštejn	12–13, 16, 18–19, 22–26, 28–29, 127, 134–135
Nedbal	Mezouň	viz Truneček (Nedbal)	
NOVÁK	Sembratec	Konopiště	84–85, 130
PARYS	Bedrč	Konopiště (Benešov)	125
PAVLIS	Kublov	Točník	32, 127
PAVLIS	Trubín	Králův Dvůr	32, 126
PAZDERA	Javorník	Konopiště	59
PAZDERKA	Mariánovice	Konopiště	37, 50–51, 98, 129
PELC (Peltzl)	Broumy	Točník	11

příjmení	obec	dominium (spr. celek)	strany
PELC (Peltzl)	Hředle	Točnick	11, 128
PELC (Peltzl)	Kublov	Točnick	11
PETERKA	Petroupim	Konopiště (Benešov)	125
PETERKA	Vysoká Lhota	Konopiště	52–53, 131
PODSKALSKÝ	Hředle	Točnick	11
PROCHÁZKA	Benešov	Konopiště (Benešov)	125
PŘEUČIL	Soběhrdy	Konopiště	35, 81
RYBÁŘ	Dobříč	Karlštejn	7, 12, 16, 18, 20, 22–23, 25, 127, 134–135
Schneiberg		viz Šnajberk	
SKRČENÝ	Konopiště	Konopiště	8, 38–39, 41, 45–47, 96–103, 130
SKRČENÝ	Mariánovice	Konopiště	37, 51–52, 129
SKRČENÝ	Týnec nad Sázavou	Konopiště	37, 39–40, 71–72, 95–98, 100–101, 103, 129
SKRČENÝ	Vysoká Lhota	Konopiště	38, 53–54, 59–60, 130
SRB (Srp)	Hředle	Točnick	11, 128
STAROSTA	Poříčí nad Sázavou	Konopiště	37, 67–68
STIBŮREK	Dlouhé Pole	Konopiště	38, 87, 125
STOLAR	Lštění	Konopiště	37, 56–58, 129
SVOBODA	Čtyřkoly	Konopiště	40, 105–106
ŠILÍNEK	Bedrč	Konopiště (Benešov)	125
ŠILÍNEK	Petroupim	Konopiště (Benešov)	125
ŠINDELÁŘ	Boušice	Konopiště	38, 90, 130
ŠINDELÁŘ	Dlouhé Pole	Konopiště	38, 89–90, 130
ŠINDELÁŘ	Myslíč	Konopiště	38, 90
ŠKVOR	Čerčany	Konopiště	60–61, 131
ŠKVOR	Kochánov	Konopiště	106–110, 113
ŠKVOR	Kozmice	Konopiště	133
ŠKVOR	Lštění	Konopiště	39–40, 65–66, 104, 131
ŠKVOR	Soběhrdy	Konopiště	36, 75–76, 128
ŠLAPNIČKA	Svatá	Králův Dvůr	126
ŠMÁKAL	Konopiště	Konopiště	65, 132
ŠNAJBERK (Schneiberg, Šneiberg)	Bedrč	Konopiště (Benešov)	125
ŠNAJBERK (Schneiberg, Šneiberg)	Chvojen	Konopiště	41, 69–71, 103, 132
ŠNAJBERK (Schneiberg, Šneiberg)	Mrač	Konopiště	39, 41, 43, 83–84, 95–98, 100–103, 130
ŠNAJBERK (Schneiberg, Šneiberg)	Pomněnice	Konopiště	39, 41, 96–98, 100–101, 103
ŠNAJBERK (Schneiberg, Šneiberg)	Radíkovice	Konopiště	37, 90–91, 98, 129
ŠTURC	Soběhrdy	Konopiště	35, 42–43, 77–79, 128
TICHÝ	Chvojen	Konopiště	72–73, 132

příjmení	obec	dominium (spr. celek)	strany
TRUNEČEK (NEDBAL)	Mezouň	Karlštejn	12–13, 19–20, 24–25, 28, 127, 134–135
VELEBIL	Petroupim	Konopiště (Benešov)	49–50, 131
VĚTRNÍK		(z jiného kraje)	15, 23
VLASÁK (WOLF)	Kuchař	Karlštejn	7, 12–14, 16–21, 24–29, 127, 134–135
VNOUČEK	Soběhrdy	Konopiště	36, 73, 128
VOJÁČEK	Pernikářka (vinohrad)	filiální jurisdikce Nového Města pražského, kraj Kouřim	15, 23
VOKÁČ (Wokáč)	Hředle	Točnick	11
VOSICKÝ	Petroupim	Konopiště (Benešov)	125
VRABEC	Soběhrdy	Konopiště	35, 81–83, 128, 133
ZACH	Žiňánky	Konopiště	36, 43–45, 132
ZIMA	Dobříč	Karlštejn	11–12, 15, 22–24, 27–30, 134
ZIMA	Kublov	Točnick	11
ZOULÍK	Větrov	Konopiště	55–56, 132
ZURAN	Bedrč	Konopiště (Benešov)	125
ZURAN	Jírovice (mlýn Hanzlov)	Konopiště	37, 68–69, 129
ZVONAR	Hředle	Točnick	11
ŽÍŽALA	Petroupim	Konopiště (Benešov)	47, 133

SEZNAM ÚŘEDNÍCH OSOB

Joseph von Boules, hejtman Berounského kraje
 Sebastian Losy von Losenau, krajský adjunkt Berounského kraje
 Michael Bělský, purkmistr města Berouna
 Václav Spatzier, radní města Berouna
 Joseph Veit Praxl, direktor panství Karlštejna
 Johann Hermann, důchodní panství Karlštejna
 Frantz Wenzl Brosch, správce statku Krchleby
 Carl Cramer, správce panství Točnick
 Jan Kautsky, purkmistr města Benešova
 Jacob Joh. Marschalek, radní města Benešova
 Johan Joseph Schaller, direktor panství Konopiště
 Leopold Ant. Seidl, správce panství Vrchotovy Janovice
 Karl Spold, správce panství Králův Dvůr
 Johann Wentzl Kříž (Krzish) správce statku Liteň

P. Caspar Barbieri, vikář v Bělicích
 P. Frant. Makovička, děkan v Hořovicích
 P. H. Josef Kopáček, farář v Hořelicích
 P. Václav František Matiejka, farář v Tmáni
 P. Jos. Rodovský z Hustiřan, děkan v Žebráku
 P. Václav Dominik Ondrák, vikariátní kurát z Mnichovic
 P. Matěj Roskoš, farář v Neveklově
 P. Josef Kazdy, kanovník ve Staré Boleslavi, vikář a děkan v Berouně

SEZNAM UŽÍVANÝCH ZKRATEK

APA..... Archiv pražského arcibiskupství (deponován v NA)
AV augsburské (čili augšpurské nebo též luterské) vyznání
AV ČR.. Akademie věd České republiky
ČCE Českobratrská církev evangelická
c. k. císařsko-královský
HV helvetské (čili reformované nebo též kalvínské) vyznání
NA Národní archiv Praha (dříve Státní ústřední archiv)
P..... Pater (titul římskokatolických kněží)
o. s. občanské sdružení
p. t. pleno titulo (plným titulem)
R: následuje regest (výtah)
R. response (odpověď)
SOA Státní oblastní archiv
T:..... následuje přesné původní znění (nebo doslovný překlad z latiny či němčiny)
TP toleranční patent
v.v.i..... veřejná výzkumná instituce
#..... v obsahu a přehledu znamená, že k dominiu jsou dispozici jen informace ve statistikách

SLOVNÍČEK MÉNĚ ZNÁMÝCH TERMÍNŮ A SLOVNÍCH SPOJENÍ

absoluce = zproštění (zejména církevního trestu apod.)
ad confrontandum cum = ke konfrontaci s (vyslýchaným)
approbóvat = schválit
c.a. = anni currentis, tzn. tohoto roku
confrontatio = konfrontace
confrontatus constituto = konfrontovaný vyslýchanému
confrontatus, confrontantus = konfrontovaný
constituto, constitutio, constitutum = výslech
constitutus = vyslýchaný
contestírovat = potvzovat
dominikální osídlenec = dominikálním osídlencům byla při raabizaci přidělena část dominikální (panské) půdy
examen evangelistarum = výslech evangelíků
exploratio = vyšetřování
heterodoxie = jinověří, jiná konfese
imputata = obvinění
in suo constituto = ve svém výslechu
interrogatorium = výslech
kontribuční (kontribučenský) statek = statek na státní půdě, z něž se platila kontribuce (daň)
missalista = misionář
per extensum ex actis = v úplnosti se spisem
polgar = obecní bubeník, ohlašovatel v Horních Uhrách (Slovensko)
respondendo = odpovídat
sub dato = pod datem
syndicus, syndikus, synd. = zplnomocněný zástupce
T. plenissimo = titulo plenissimo, tzn. plným titulem
vocatus = povoláný, předvoláný

POZNÁMKY KE ZPRACOVÁNÍ BEROUNSKÉHO KRAJE

V Berounském kraji se atypičnost dochovaných archivních dokladů projevuje tím, že příslušné materiály zůstaly v podstatě zachovány pouze pro dvě panství, zato však v podivuhodně šíři.

Akta panství Karlštejn jsou spíše soudními protokoly než úředními záznamy slavnostních přihlášek. Jejich výpovědní hodnota je mimořádná, neboť dávají nahlédnout do celého systému získávání informací o TP a organizace přihlašování, včetně skutečného zápasu o uznání.

Také doklady z panství Konopiště připomínají počátky organizovaných přihlášek, navíc však zaznamenávají i bezprostřední reakce duchovenského komisaře, jeho hodnocení a způsob systematického postupu ve snaze o jejich likvidaci.

Zcela mimořádnou hodnotu mají doklady uchované v arcibiskupském archivu, které podrobně mapují situaci v předtoleranční době a v období těsně po vydání tolerančního patentu zejména v západní oblasti Berounského kraje. Umožňují vhled do konkrétních situací i do úsilí předem zabránit slavnostním přihláškám.

Archivní dokumenty použité pro edici slavnostních přihlášek v Berounském kraji jsou uloženy v NA v Praze 6 a současně i v SOA Středočeského kraje v Praze 4.

Různě zaznamenaná příjmení byla sjednocena pro rejstřík jako obvykle (např. Šnajberk je psán jako Schneiberg, Schneiberger, Šneiberg, Šnaiberg, Schneiperk). Na tomto místě je nutno upozornit zejména na příjmení Kúrka, které tehdejší písaři občas nedbale přepisovali jako Húrka, čímž by mohlo dojít k omylu.

I v Berounském kraji bylo možné, že ve stejné obci náleželi různí poddaní různým vrchnostem – například v Petroupimi.